

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Језик
српског народа

ЈУ Службени гласник Републике Српске,
Бања Лука, Вељка Млађеновића бб
Телефон/факс: (051) 456-331, 456-341
E-mail: sgrs.redakcija@slglasnik.org
sgrs.oglasi@slglasnik.org
sgrs.finansije@slglasnik.org
sgrs.online@slglasnik.org

www.slglasnik.org

Сриједа, 21. септембар 2022. године
БАЊА ЛУКА

Број 92   Год. XXXI

Жиро рачуни: Нова банка а.д. Бања Лука
555-007-00001332-44
НЛБ банка а.д. Бања Лука
562-099-00004292-34
Атос банк а.д. Бања Лука
567-162-10000010-81
UniCredit Bank а.д. Бања Лука
551-001-00029639-61
БПШ Банка а.д. Бања Лука
571-010-00001043-39
Addiko Bank а.д. Бања Лука
552-030-00026976-18

1930

На основу члана 43. ст. 1. и 3. Закона о Влади Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 118/08), Влада Републике Српске, на 186. сједници, одржаној 8.9.2022. године, д о н о с и

ОДЛУКУ

О ОДОБРЕЊУ ИСПЛАТЕ ЈЕДНОКРАТНЕ НОВЧАНЕ ПОМОЋИ

I

Одобрава се исплата једнократне новчане помоћи из буџета Републике Српске у појединачном износу од 100,00 КМ, и то:

- лицима којима је рјешењем надлежног органа утврђен статус борца,
- лицима којима је рјешењем надлежног органа утврђен статус ратног војног инвалида,
- лицима којима је рјешењем надлежног органа утврђен статус члана породице погинулог борца - уколико су корисници породичне инвалиднине,
- цивилним жртвама рата - корисницима цивилне личне и цивилне породичне инвалиднине,
- лицима којима је рјешењем надлежног органа утврђен статус жртве ратне тортуре - уколико су корисници мјесечног новчаног примања,
- корисницима пензија код ЈУ Фонд за пензијско и инвалидско осигурање Републике Српске.

II

Лицу које истовремено испуњава услове за исплату једнократне новчане помоћи по више основа предвиђених тачком I ове одлуке исплата једнократне новчане помоћи врши се само по једном основу.

III

За реализацију ове одлуке задужују се Министарство финансија, Министарство рада и борачко-инвалидске заштите и ЈУ Фонд за пензијско и инвалидско осигурање Републике Српске.

IV

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 04/1-012-2-3296/22
8. септембра 2022. године
Бања Лука

Предсједник
Владе,
Радован Вишковић, с.р.

1931

На основу члана 43. ст. 1. и 3. Закона о Влади Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 118/08) и члана 5. став 3. Закона о извршењу Буџета Републике Српске за 2022. годину ("Службени гласник Републике Српске", бр. 121/21 и 53/22), Влада Републике Српске, на 186. сједници, одржаној 8.9.2022. године, д о н о с и

ОДЛУКУ

О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ПЛАН УТРОШКА СРЕДСТАВА

I

Даје се сагласност Министарству управе и локалне самоуправе (организациони код 1141) на План утrophка средстава за период 1.1 - 30.9.2022. године са позиције:

- 415200 - текући грант за рад Удружења "Дванаест беба" Приједор у износу од 20.000,00 КМ.

II

Финансијска средства из тачке I ове одлуке додјељују се Удружењу "Дванаест беба" Приједор за суфинансирање пројекта "Дванаест звјездица".

III

За реализацију ове одлуке задужују се Министарство управе и локалне самоуправе и Министарство финансија.

IV

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 04/1-012-2-3291/22
8. септембра 2022. године
Бања Лука

Предсједник
Владе,
Радован Вишковић, с.р.

1932

На основу члана 43. став 3. Закона о Влади Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 118/08) и члана 5. став 3. Закона о извршењу Буџета Републике Српске за 2022. годину ("Службени гласник Републике Српске", бр. 121/21 и 53/22), Влада Републике Српске, на 186. сједници, одржаној 8.9.2022. године, д о н о с и

ОДЛУКУ

О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ПЛАН УТРОШКА СРЕДСТАВА

I

Даје се сагласност Републичком секретаријату за расељена лица и миграције (организациони код 0424) на План

утрошка средстава за период 1.1 - 30.9.2022. године у укупном износу од 40.000,00 КМ, и то са позиција:

- 415200 - капитални грантови за рјешавање проблема интерно расељених лица у износу од 25.000,00 КМ,

- 415200 - капитални грантови за финансирање повратка у Федерацију БиХ у износу од 15.000,00 КМ.

II

За реализацију ове одлуке задужују се Републички секретаријат за расељена лица и миграције и Министарство финансија.

III

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 04/1-012-2-3299/22
8. септембра 2022. године
Бањалука

Предсједник
Владе,
Радован Вишковић, с.р.

1933

На основу члана 43. став 3. Закона о Влади Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 118/08) и члана 18. став 2. Закона о поштанским услугама Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 30/10), Влада Републике Српске, на 186. сједници, одржаној 8.9.2022. године, д о н о с и

ОДЛУКУ О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ

I

Даје се сагласност на Цјеновник поштанских услуга којим се уређује поштарина за резервисане поштанске услуге.

II

Ступањем на снагу ове одлуке престаје да важи Одлука о давању сагласности, број: 04/1-012-2-2677/13, од 12.12.2013. године ("Службени гласник Републике Српске", број 1/14), и Одлука о давању сагласности, број: 04/1-012-2-2898/18, од 1.11.2018. године ("Службени гласник Републике Српске", број 105/18).

III

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 04/1-012-2-3298/22
8. септембра 2022. године
Бањалука

Предсједник
Владе,
Радован Вишковић, с.р.

На основу члана 43. ст. 1. и 6. Закона о Влади Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 118/08) и чл. 25. и 42. Закона о државним службеницима ("Службени гласник Републике Српске", бр. 118/08, 117/11, 37/12 и 57/16), Влада Републике Српске, на 186. сједници, одржаној 8.9.2022. године, д о н о с и

Р Ј Е Ш Е Њ Е

О ПОСТАВЉЕЊУ ВРШИОЦА ДУЖНОСТИ ПОМОЋНИКА МИНИСТРА ЗА РЕСОР ЗА РАД И ЗАПОШЉАВАЊЕ У МИНИСТАРСТВУ РАДА И БОРАЧКО-ИНВАЛИДСКЕ ЗАШТИТЕ

1. Ернест Басало, дипл. правник, поставља се за вршиоца дужности помоћника министра за Ресор за рад и запошљавање у Министарству рада и борачко-инвалидске заштите Републике Српске на период од 90 дана.

2. Ово рјешење ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 04/1-012-2-3297/22
8. септембра 2022. године
Бањалука

Предсједник
Владе,
Радован Вишковић, с.р.

1934

На основу члана 60. став 3. и члана 61. став 2. Закона о ветеринарству у Републици Српској ("Службени гласник Републике Српске", број 75/17) и члана 76. став 2. Закона о републичкој управи ("Службени гласник Републике Српске", бр. 115/18, 111/21, 15/22 и 56/22), министар пољопривреде, шумарства и водопривреде д о н о с и

П Р А В И Л Н И К

О РЕГИСТРАЦИЈИ, ОДНОСНО ОДОБРАВАЊУ ОБЈЕКТА ЗА ПРОИЗВОДЊУ И ПРОМЕТ ХРАНЕ ЖИВОТИЊСКОГ ПОРИЈЕКЛА И ВОЂЕЊУ РЕГИСТАРА

Члан 1.

Овим правилником прописују се врсте објеката за производњу и промет хране животињског поријекла који се региструју, односно одобравају, начин и поступак регистрације, односно одобравање објеката, образац захтјева за упис објекта у Регистар објеката и Регистар одобрених објеката, као и садржај и вођење Регистра објеката и Регистра одобрених објеката.

Члан 2.

Поједини појмови који се користе у овом правилнику имају следеће значење:

1) млијекомат је стационарни или покретни уређај намијењен за директну продају сировог млијека, из властите примарне производње, крајњем потрошачу,

2) месница је малопродајни објекат за продају свјежег неупакованог меса, односно објекат у којем се врши расијецање и мљевање меса на захтјев крајњег потрошача,

3) рибарница је малопродајни објекат у коме се свјежи производи рибарства продају цијели, односно гдје се врши обрада производа рибарства (уклањање главе, вађење утробе, резања на одреске, филете и комаде),

4) објекат за сакупљање јаја је регистровани објекат за сакупљање јаја од произвођача ради испоруке објекту за паковање јаја у складу са општим условима за хигијену хране,

5) сабиралиште млијека је објекат који је одобрен за сакупљање сировог млијека у складу са општим и посебним условима за хигијену хране,

6) сабирно, односно откупно мјесто за млијеко је објекат који је регистрован за сакупљање сировог млијека од два или више произвођача који имају закључен уговор са субјектом за прераду млијека,

7) објекат за примарну производњу меда и пчелињих производа је регистровани објекат у коме се мед и пчелињи производи поријеклом из сопственог пчелињака сакупљају, врцају, пуне, пакују, складиште и стављају у промет,

8) објекат за пуњење и паковање меда и пчелињих производа је одобрени објекат у коме се мед и пчелињи производи, без обзира на поријекло, пуне и пакују или се пуне и пакују услужно, а намијењени су за стављање у промет,

9) објекат за примарну производњу јаја је регистрован објекат у примарној производњи хране животињског поријекла у коме се производи више од 100 јаја дневно ради стављања у промет,

10) објекат за прераду млијека је објекат у коме се врше обрада, прерада и паковање млијека или производа од млијека,

11) продајна возила су возила из којих се продаје храна животињског поријекла,

12) аутомати за продају су уређаји за продају примарних производа животињског поријекла,

13) објекат за производњу малих количина хране животињског поријекла је објекат за производњу примарних производа животињског поријекла и прерађених производа животињског поријекла у малим количинама, а који служи за снабдијевање потрошача који се региструје, односно одобрава у складу са прописом који регулише област малих произвођача,

14) субјекат у пословању са храном животињског поријекла је правно лице, предузетник и физичко лице, које је одговорно за испуњавање прописаних захтјева за храну животињског поријекла у оквиру дјелатности коју обавља,

15) јајомат је стационарни или покретни уређај намијењен за директну продају јаја, из властите примарне производње, крајњем потрошачу,

16) локални малопродајни објекат је продавница на подручју исте и сусједних општина или града, а у којој се храна животињског поријекла искључиво продаје крајњем потрошачу.

Члан 3.

(1) Објекти за производњу и промет хране животињског поријекла у којим се обавља дјелатност производње и промета хране животињског поријекла, а који се региструју су:

1) објекат у примарној производњи хране животињског поријекла намијењен за јавну потрошњу:

1. објекат за примарну производњу јаја,
2. објекат за примарну производњу меда и других пчелињих производа,
3. објекат у коме се производи сирово млијеко,
4. узгајалиште риба, шкољкаша и остали објекти из аквакултуре,
5. објекат за узгој пужева;

2) објекат који се примарно користи као приватни стамбени простор у којем се припремају свјежи сир и кајмак ради стављања у промет;

3) објекат у коме се обавља дјелатност складиштења хране животињског поријекла без температурног режима;

4) сабирно, односно откупно мјесто за млијеко;

5) објекат за сакупљање јаја;

6) месница (касапнице);

7) рибарница;

8) аутомат путем којег се продаје храна животињског поријекла из примарне производње:

1. млијекомат,

2. јајомат,

3. остали аутомати за продају хране животињског поријекла из примарне производње;

9) продајна возила из којих се продаје храна животињског поријекла:

1. покретна месница,

2. покретна рибарница,

3. остали покретни објекти из којих се продаје храна животињског поријекла.

(2) Изузетно од става 1. овог члана, обавези регистрације не подлијежу објекти из којих се директно снабдијевају крајњи потрошачи на мјесту производње примарних производа, и то:

1) објекат за примарну производњу меда и пчелињих производа, а који обухвата целокупну количину меда и пчелињих производа произведених на властитом пчелињаку,

2) објекат у којем се производи до 15.000 литара сировог крављег и/или 5.000 литара овчијег или козјег млијека годишње,

3) објекат за производњу јаја у којем се производи до 100 јаја дневно,

4) сабиралиште дивљачи у којем се месо одстријељене дивљачи складишти и/или обрађује искључиво за личну употребу учесника лова.

Члан 4.

Регистрација објеката за производњу и промет хране животињског поријекла је поступак који се покреће по захтјеву субјекта у пословању са храном животињског поријекла за упис у Регистар објеката без претходног утврђивања испуњености општих и посебних услова за хигијену

хране животињског поријекла прописаних Правилником о хигијени хране, Правилником о посебним правилима хигијене хране животињског поријекла и овим правилником.

Члан 5.

(1) Субјекат у пословању са храном животињског поријекла прије почетка обављања производње подноси Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде (у даљем тексту: Министарство) захтјев за упис објекта из члана 3. став 1. овог правилника у Регистар објеката.

(2) Захтјев из става 1. овог члана подноси се на Обрасцу 1 – Захтјев за упис у Регистар објеката, а који се налази у Прилогу овог правилника и чини његов саставни дио.

(3) Уз Захтјев из става 2. овог члана подноси се следећа документација:

1) рјешење о регистрацији предузетничке дјелатности, правног лица или за физичка лица потврда о упису у Регистар пољопривредних газдинстава,

2) доказ о власништву или уговор о закупу простора (уколико је под закупом),

3) опис производње,

4) доказ о уплати таксе.

Члан 6.

(1) Након пријема Захтјева из члана 5. овог правилника, Министарство провјерава да ли је Захтјев уредан, те на основу уредно поднијетог захтјева и документације врши упис објекта из члана 3. овог правилника у Регистар објеката, а министар пољопривреде, шумарства и водопривреде (у даљем тексту: министар) доноси рјешење о регистрацији и одређује регистарски број, који је јединствен за тај објекат.

(2) Регистарски број састоји се од словне ознаке СПХ (субјекат у пословању са храном животињског поријекла), бројчане ознаке 3 (ознака за Републику Српску) и четворцифрене бројчане ознаке 0000 (нпр. СПХ-3-0001).

(3) На млијекоматима, јајоматима и другим аутоматима за продају хране животињског поријекла из примарне производње обавезно је истицање регистарског броја.

(4) У објектима из члана 3. овог правилника ветеринарска инспекција обавља службену контролу ради провјере испуњености општих и посебних услова за хигијену хране животињског поријекла и услова прописаних овим правилником, и то најкасније у року од шест мјесеци од дана уписа у Регистар објеката.

(5) Уколико се након обављене службене контроле ветеринарске инспекције утврди да објекат из члана 3. овог правилника не испуњава опште и посебне услове за хигијену хране животињског поријекла, ветеринарски инспектор подноси приједлог Министарству за укидање рјешења.

(6) Ветеринарска инспекција након спроведене службене контроле из става 4. овог члана подноси Министарству извјештај путем Републичке управе за инспекцијске послове у року од 30 дана од дана извршене службене контроле.

Члан 7.

Субјекат у пословању са храном животињског поријекла који послује у објекту за примарну производњу јаја свих врста живине из узгоја, поред општих услова о хигијени хране, мора да испуни и следеће услове:

1) да јаја држи у просторима намијењеним за ускладиштење јаја све до тренутка продаје крајњем потрошачу,

2) да јаја складишти на уједначеној температури, не нижој од 5 °С и не вишој од 18 °С, све до тренутка продаје крајњем потрошачу,

3) да јаја ставља на тржиште најкасније 21. дана од дана ношења,

4) да има резултате анализа на *Salmonella* spp у складу са Правилником о контроли салмонелозе у јатима конзумних носиља и производње конзумних јаја врсте *Gallus Gallus* у Републици Српској.

Члан 8.

Субјекат у пословању са храном животињског поријекла који послује у објекту за примарну производњу меда и пчелињих производа дужан је да, поред општих услова о хигијени хране, обезбиједи и просторију намијењену искључиво руковању са медом и пчелињим производима, а која укључује и простор за складиштење меда и пчелињих производа и простор за материјал за паковање.

Члан 9.

Субјекат у пословању са храном животињског поријекла који послује у објекту у коме се производи сирово млијеко, поред општих и посебних услова о хигијени хране, мора да испуни и следеће услове:

1) сирово млијеко мора потицати од животиња на којима су спроведене мјере здравствене заштите животиња у складу са Програмом мјера здравствене заштите животиња у Републици Српској,

2) сирово млијеко копитара може се замрзнути, на начин да се осигура посебан уређај који може осигурати одржавање температуре на највише -18°C , при чему је потребно стално биљежити температуру и водити евиденцију о томе.

Члан 10.

(1) У објекту који се примарно користи као приватни стамбени простор у којем се припрема свјежи сир и кајмак ради стављања у промет дозвољено је припремати свјежи сир и кајмак ради стављања на тржиште, од највише 50 литара млијека дневно, од животиња са властитог имања.

(2) Објекат из става 1. овог члана мора да испуњава опште услове о хигијени хране.

(3) У објекту из става 1. овог члана сирово млијеко мора потицати од животиња са властитог имања над којима су спроведене мјере здравствене заштите животиња у складу са Програмом мјера здравствене заштите животиња у Републици Српској.

Члан 11.

(1) Месница мора испуњавати опште услове о хигијени хране.

(2) У месницама се може обављати нарезивање меса, а мљевање меса дозвољено је искључиво на захтјев купца.

(3) Уколико се у месницама месо расијеца или производи мљевено месо и месни приправци, осим услова из става 1. овог члана, потребно је да објекат испуњава услове прописане у Прилогу 3, одјељак I, главе III и IV и одјељак V Правилника о посебним правилима хигијене хране животињског поријекла, те да посједује:

1) просторију или одговарајући простор за ускладиштење сировине који, у случају да се месница налази на пијаци, може бити дислоциран, али мора бити у склопу пијаци,

2) простор за припрему производа,

3) простор за ускладиштење материјала за паковање,

4) простор за паковање,

5) простор за складиштење готових производа,

6) опрему за сакупљање и чување нуспроизвода животињског поријекла који нису за исхрану људи.

(4) Расјечено и мљевено месо, као и месни приправци морају одмах након производње бити упаковани у малопродајна паковања и као такви стављени на тржиште када се продају другом субјекту у пословању са храном животињског поријекла, а у месници га је дозвољено купцу понудити неупаковано и упаковано.

(5) У месницама није дозвољено обављати производњу месних производа.

Члан 12.

(1) Рибарница мора испуњавати опште услове о хигијени хране.

(2) У рибарници се може обављати припрема производа рибарства уколико за то постоје услови.

(3) Производи рибарства и припремљени производи рибарства морају се држати на температури отапајућег леда.

(4) Санитарни простор за раднике, као и простор за средства за чишћење и дезинфекцију производног погона може бити дислоциран од радног дијела ако се налази у кругу објекта или у склопу пијаци.

Члан 13.

(1) Млијекомат мора испуњавати опште захтјеве о хигијени хране.

(2) Температура млијека у млијекомату мора бити видљиво истакнута на екрану.

(3) Сирово млијеко које се ставља на тржиште путем млијекомата мора испуњавати услове прописане у Прилогу 3, одјељак IX Правилника о посебним правилима хигијене хране животињског поријекла, као и следеће захтјеве:

1) сирово млијеко у млијекомату не смије бити старије од 24 часа од муже,

2) сирово млијеко прије отпреме са имања поријекла мора бити охлађено на температури од 6°C до 8°C ,

3) сирово млијеко у млијекомату мора се одржавати на температури од 0°C до 4°C ,

4) сирово млијеко мора потицати од животиња на којима су спроведене мјере здравствене заштите животиња у складу са Програмом мјера здравствене заштите животиња у Републици Српској.

(4) Спремник који се користи за превоз сировог млијека потребно је након сваке употребе очистити и дезинфиковати.

(5) На млијекомату морају бити доступне најмање следеће информације:

1) опис производа (сирово млијеко) и упозорење о могућем штетном утицају на одређене категорије људи, са препоруком "користити послје кухања",

2) име, адреса и контакт подаци произвођача и регистарски број,

3) датум муже,

4) датум и сат пуњења млијекомата.

(6) Продају млијека на једном аутомату може обављати само један произвођач млијека.

Члан 14.

(1) Јајомат мора испуњавати опште услове о хигијени хране.

(2) Јаја која се стављају на тржиште путем јајомата морају:

1) се држати на уједначеној температури, не нижој од 5°C и не вишој од 18°C ,

2) бити чиста и неоштећена,

3) бити стављена на тржиште најкасније 21. дана од дана ношења,

4) бити означена бројем фарме,

5) имати доступне резултате анализа на *Salmonella* spp у складу са Правилником о контроли салмонелозе у јајима конзумних носила и производње конзумних јаја врсте *Gallus Gallus* у Републици Српској.

Члан 15.

Остали аутомати за продају хране животињског поријекла из примарне производње, као и продајна возила (покретне меснице и покретне рибарнице) морају испуњавати опште услове о хигијени хране.

Члан 16.

Објекти за производњу и промет хране животињског поријекла у којим се обавља дјелатност производње и промета хране животињског поријекла, а који се одобравају су:

1) одјељак 0: објекти за опште активности;

1. CS – складиштење хране животињског поријекла и мјешовитог поријекла у условима контролисане температуре (хлађење и замрзавање), (самостални објекти – хладњаче),

2. RW – препакивање хране животињског и мјешовитог поријекла (самостални објекти),

3. WM – велепродаја хране животињског и мјешовитог поријекла у условима контролисане температуре,

4. ZV – бродови хладњаче (изузев рибарства);

2) одјељак I: објекат за клање и расијецање папкара и копитара – говеда (B), коза (C), оваца (O), свиња (P) и коња (S):

1. SH – за клање,

2. CP – за расијецање меса,

3. BLD – за производњу производа од крви,

4. TA – за кожу и производе од коже;

3) одјељак II: објекат за клање и расијецање живине и лагоморфа – живина (A) и лагоморфи (L):

1. SH – за клање,

2. CP – за расијецање меса,

3. ABP – за збрињавање нуспроизвода животињског поријекла,

4. BLD – за производњу производа од крви;

4) одјељак III: објекат за клање и расијецање узгајане (фармске) дивљачи – узгајана дивљач (fG) и ратите (R):

1. SH – за клање,

2. CP – за расијецање меса;

5) одјељак IV: објекат за обраду и расијецање дивљачи – дивље птице (wA), дивљи лагоморфи (wL), дивљи папкари, те остала дивљач, односно сисари који нису папкари или лагоморфи (wG):

1. GHE – за обраду меса дивљачи,

2. CP – за расијецање меса;

6) одјељак V: објекат за производњу уситњеног меса, полупроизвода од меса и механички сепарисаног меса – говеда (B), козе (C), овце (O), свиње (P), коњи (S), живина (A), узгајана дивљач (fG), ратите (R), дивља птица (wA), дивљи лагоморфи (wL), дивљи папкари, те остала дивљач, односно сисари који нису папкари или лагоморфи (wG):

1. MM – за уситњено месо,

2. MP – за полупроизводе од меса,

3. MSM – за механички сепарисано месо;

7) одјељак VI: објекат за производњу производа од меса:

1. PP – за прераду меса;

8) одјељак VII: објекат за производњу живих шкољкаша:

1. DC – отпремни центар,

2. PC – центар за пречишћавање;

9) одјељак VIII: објекат за производњу производа рибарства:

1. FV – бродови фабрике,

2. ZV – бродови хладњаче,

3. FFPP – објекат на копну за свјеже производе рибарства,

4. PP, MSFP – објекат на копну за прераду рибе,

5. WM – за велепродају рибе,

6. AH – аукцијска хала за продају рибе;

10) одјељак IX: објекат за производњу колострума, сировог млијека, производа од колострума и производа од млијека – говеда (B), коза (C) и оваца (O):

1. CC – сабиралиште млијека,

2. PP – за прераду млијека;

11) одјељак X: објекат за производњу јаја и производи од јаја:

1. EPC – за паковање јаја,

2. LEP – за прераду јаја у течном стању,

3. PP – за прераду јаја;

12) одјељак XI: објекат за производњу жаба и пужева:

1. PP – за прераду жаба (sn),

2. PP – за прераду пужева (fl);

13) одјељак XII: објекат за производњу топљене масти животињског поријекла и чварака:

1. CC – за сакупљање сировине,

2. PP – за прераду сировина (топљење масти и производња чварака);

14) одјељак XIII: објекат за прераду желудаца, бешика и цријева:

1. CC/PP – за прераду желудаца, бешика и цријева;

15) одјељак XIV: објекат за производњу желатина:

1. CC – за сакупљање сировина за производњу желатина за исхрану људи,

2. PP – за производњу желатина;

16) одјељак XV: објекат за производњу колагена:

1. CC – за сакупљање сировина за производњу колагена за исхрану људи,

2. PP – за производњу колагена;

17) одјељак XVI: објекат за производњу рафинисаних производа животињског поријекла:

1. PdP – за прераду рафинисаних производа:

– хондроитин сулфат,

– хијалуронска киселина,

– други хидролизирани производи од хрскавице,

– хитосан,

– глукозамин,

– сирило, желатин од рибљег мјехура,

– аминокиселине које су одобрене као прехранбени адитиви у складу са посебним прописом;

18) одјељак XVII: објекат за производњу меда и производа од меда:

1. PdP – за обраду и прераду меда (HO);

19) одјељак XVIII: објекти за производњу мјешовите хране која садржи прерађене производе животињског поријекла:

1. MS – за мјешовиту храну која садржи прерађене производе од млијека, а која није одржива на собној температури,

2. MC – за мјешовиту храну која садржи прерађене производе животињског поријекла, а која није одржива на собној температури.

Члан 17.

Одобравање објеката за производњу и промет хране животињског поријекла покреће се по захтјеву субјекта у пословању са храном животињског поријекла за упис у Регистар одобрених објеката, којим се утврђује да ли објекат испуњава прописане опште и посебне услове за хигијену хране животињског поријекла.

Члан 18.

(1) Субјекат у пословању са храном животињског поријекла прије почетка обављања дјелатности подноси Министарству захтјев за упис објекта из члана 16. овог правилника у Регистар одобрених објеката.

(2) Захтјев из става 1. овог члана подноси се на Обрасцу 2 – Захтјев за упис у Регистар одобрених објеката, који се налази у Прилогу овог правилника и чини његов саставни дио.

(3) Уз Захтјев из става 2. овог члана подноси се сљедећа документација:

1) рјешење о регистрацији предузетничке дјелатности или правног лица,

2) доказ о власништву, односно уговор о закупу простора (уколико је под закупом),

3) опис објекта са шематским приказом (план/тлоцрт) са учртаним просторијама, опремом и технолошким путевима производње,

4) подаци о планираној дјелатности, и то: опис свих дјелатности које се обављају у објекту, односно опис поступка производње и дијаграм тока за сваку производну линију, навођење група и категорија производа који се производе, прерађују и стављају у промет, пројектовани капацитет производње, прераде и складиштења у објекту на дневном/мјесечном/годишњем нивоу,

5) опис програма самоконтроле за планиране дјелатности,

6) доказ о уплати таксе.

Члан 19.

Послије пријема Захтјева из члана 18. овог правилника Министарство провјерава да ли је Захтјев уредан, те уколико је Захтјев уредан, министар доноси рјешење, у складу са чланом 64. Закона о ветеринарству Републике Српске, којим именује комисију која врши преглед објекта ради утврђивања испуњености општих и посебних услова за хигијену хране животињског поријекла у објекту.

Члан 20.

(1) Ако комисија из члана 19. овог правилника утврди да су у објекту за производњу и промет хране животињског поријекла испуњени општи услови за хигијену хране животињског поријекла, министар доноси привремено рјешење о испуњености услова за обављање дјелатности у објекту, додјељује му ветеринарски контролни број и објекат се привремено уписује у Регистар одобрених објеката.

(2) Привремено одобрење из става 1. овог члана не може бити краће од три мјесеца нити дуже од шест мјесеци.

(3) Прије истека рока из става 2. овог члана комисија из члана 19. овог правилника поново утврђује да ли су у објекту за производњу и промет хране животињског поријекла и даље испуњени општи услови за хигијену хране животињског поријекла, те утврђује да ли су испуњени посебни услови за хигијену хране животињског поријекла и имплементиран НАССР.

(4) Ако објекат за производњу и промет хране животињског поријекла испуњава услове из става 3. овог члана, уписује се у Регистар одобрених објеката и задржава додијељени ветеринарски контролни број.

(5) Ако се утврди да објекат за производњу и промет хране животињског поријекла не испуњава услове из става 3. овог члана, министар доноси рјешење о одбијању захтјева за одобравање објекта, а објекат се брише из Регистра одобрених објеката и укида се додијељени ветеринарски контролни број.

(6) Ветеринарски контролни број састоји се од словне ознаке ВА (словна ознака за Босну и Херцеговину), бројчане ознаке 3 (ознака за Републику Српску) и четвороцифрне бројчане ознаке 0000 (нпр. ВА-3-0001).

Члан 21.

Ако се у одобреном објекту за производњу и промет хране животињског поријекла врши реконструкција којом се мијењају раније утврђени услови у односу на капацитет производње, врсту и обим дјелатности, објекат подлијеже поновном поступку одобравања.

Члан 22.

(1) Регистар објеката, односно Регистар одобрених објеката садржи:

1) име и презиме, адресу, односно пословно име и сједиште субјекта у пословању храном животињског поријекла,

2) податке о регистрованој, односно одобреној дјелатности у објекту,

3) јединствени матични број, односно јединствени идентификациони број,

4) назив јединице локалне самоуправе, мјесто и адреса објекта гдје се обавља дјелатност,

5) контакт телефон, број факса, имејл-адреса,

6) регистарски број, односно ветеринарски контролни број,

7) капацитет објекта,

8) врсте животиња које се користе за производњу хране, 9) датум и број рјешења о регистрацији, односно одобравању објекта,

10) датум и број рјешења о укидању рјешења о регистрацији, односно одобрењу објеката,

11) напомене.

(2) Поред података из става 1. овог члана, Регистар одобрених објеката садржи и податак о року привременог уписа.

(3) Подаци из ст. 1. и 2. овог члана уписују се у Регистар објеката и Регистар одобрених објеката.

Члан 23.

Регистар објеката и Регистар одобрених објеката воде се у електронском облику.

Члан 24.

(1) У Регистар објеката и Регистар одобрених објеката уписују се промјене података настале у вези са подацима који су уписани у ове регистре.

(2) Субјект у пословању са храном подноси Министарству захтјев, на обрасцима 1. или 2. из Прилога овог правилника, ради уписа промјене података у Регистар објеката и Регистар одобрених објеката, а уз захтјев доставља опис промјене и доказ којим се потврђује настала промјена.

(3) Захтјев из става 2. овог члана субјекат у пословању са храном животињског поријекла подноси најкасније у року од 30 дана од настале промјене.

(4) На основу уредног захтјева из става 2. овог члана министар доноси рјешење о испуњености услова, а подаци о промјени података уносе се у Регистар објеката и Регистар одобрених објеката.

Члан 25.

Објекти за производњу и промет хране животињског поријекла који су до дана ступања на снагу овог правилника регистровани, односно одобрени остају уписани у Регистар објеката и Регистар одобрених објеката и задржавају додијељени ветеринарски контролни број на период не дужи од три године од дана ступања на снагу овог правилника.

Члан 26.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 12.05-335-567/22
7. септембра 2022. године
Бањалука

Министар,
Др **Борис Пашалић**, с.р.

ПРИЛОГ
Образац 1.

ЗАХТЈЕВ ЗА УПИС У РЕГИСТАР ОБЈЕКТА

УПИС У РЕГИСТАР ОБЈЕКТА ПРОМЈЕНА ПОДАТАКА У РЕГИСТРУ ОБЈЕКТА БРИСАЊЕ ИЗ РЕГИСТРА ОБЈЕКТА

ПОДАЦИ О СУБЈЕКТУ У ПОСЛОВАЊУ СА ХРАНОМ ЖИВОТИЊСКОГ ПОРИЈЕКЛА	Промијењен податак
Пословно име субјекта:	☐
Назив објекта:	☐
Град/општина:	☐
Мјесто:	☐
Поштански број:	☐
Улица и број:	☐
Локација објекта (X, Y координате):	☐
Телефон:	☐
Факс:	☐
Е-mail:	☐
ЈИБ/МБ:	☐
Име и презиме одговорног лица у субјекту:	☐
Име и презиме одговорног лица у објекту:	☐
Радно мјесто:	☐
Регистарски број: (уписати само код промјене података о објекту)	☐
Привремено рјешење број и датум:	☐

Подаци о дјелатности:

Врста хране и дјелатност (означити дјелатност)	Количина производа (уписати количину)
1. ☐ Објекат у примарној производњи хране животињског поријекла намијењен за јавну потрошњу:	Недјељно _____ Годишње _____
☐ објекат за производњу јаја	Недјељно _____ Годишње _____
☐ објекат за примарну производњу меда и других производа пчела	Недјељно _____ Годишње _____
☐ објекат у коме се производи сирово млијеко	Недјељно _____ Годишње _____
☐ узгајалиште риба, шкољкаша и остали објекти из аквакултуре	Недјељно _____ Годишње _____
☐ објекат за узгој пужева	Недјељно _____ Годишње _____
☐ други објекат у коме се обавља дјелатност примарне производње хране животињског поријекла	Недјељно _____ Годишње _____
2. ☐ Објекат који се примарно користи као приватни стамбени простор, а у којем се припрема свјежи сир и кајмак ради стављања у промет	Недјељно _____ Годишње _____
3. ☐ Објекат у коме се обавља дјелатност складиштења хране животињског поријекла без температурног режима	Недјељно _____ Годишње _____
4. ☐ Сабирно, односно откупно мјесто за млијеко	Недјељно _____ Годишње _____
5. ☐ Објекат за сакупљање јаја	Недјељно _____ Годишње _____
6. ☐ Месница	Недјељно _____ Годишње _____
7. ☐ Рибарница	Недјељно _____ Годишње _____
8. ☐ Аутомат за продају: ☐ млијекомат	Недјељно _____ Годишње _____

☐ јајомат	Недјељно _____ Годишње _____
☐ остали аутомати за продају хране животињског поријекла из примарне производње	Недјељно _____ Годишње _____
9. ☐ Продајна возила:	
☐ покретна месница	Недјељно _____ Годишње _____
☐ покретна рибарница	Недјељно _____ Годишње _____
☐ остали покретни објекти	Недјељно _____ Годишње _____

ОБЈЕКАТ ЗА ПРОИЗВОДЊУ МАЛИХ КОЛИЧИНА ХРАНЕ ЖИВОТИЊСКОГ ПОРИЈЕКЛА

 Пословање малим количинама примарних производа

Подаци о дјелатности:

Врста хране и дјелатност (означити дјелатност)	Количина производа (уписати количину)	Мјесто директне продаје (обилежити мјесто продаје)
продаја сировог млијека	☐ недјељно _____	- газдинство ☐ - домаћа трпеза ☐ - локална пијаца ☐ - локална продаја доставом на кућну адресу (од врата до врата) ☐ - локални малопродајни објекат ☐
продаја јаја	☐ недјељно _____ годишње _____	- газдинство ☐ - домаћа трпеза ☐ - локална пијаца ☐ - локална продаја доставом на кућну адресу (од врата до врата) ☐ - локални малопродајни објекат ☐ - локалне манифестације ☐
продаја рибе	☐ недјељно _____ годишње _____	- са пловила ☐ - локална продаја доставом на кућну адресу (од врата до врата) ☐ - локални малопродајни објекат ☐ - локална пијаца ☐
продаја крупне дивљачи	☐ недјељно _____ годишње _____	- продаја у ловишту ☐ - локална продаја доставом на кућну адресу (од врата до врата) ☐ - локални малопродајни објекат ☐ - локална пијаца ☐
продаја ситне дивљачи	☐ недјељно _____ годишње _____	- продаја у ловишту ☐ - локална продаја доставом на кућну адресу (од врата до врата) ☐ - локални малопродајни објекат ☐ - локална пијаца ☐
прерада млијека у домаћинству (навести производе: свјежи сир, меки сир, полутврди сир, млад и зрео кајмак)	☐ недјељно _____	- газдинство ☐ - домаћа трпеза ☐ - локална пијаца ☐ - локални малопродајни објекат ☐
пуњење и паковање меда у домаћинству	☐ годишње _____	- газдинство ☐ - домаћа трпеза ☐ - локална пијаца ☐ - продаја доставом на кућну адресу (од врата до врата) ☐ - сајмови меда и друге манифестације ☐ - продаја меда на велико другим објектима који се баве прерадом меда ☐

Прерада меса на газдинству

Подаци о дјелатности:

Прерада меса на газдинству (уписати врсту/назив традиционалног производа)*	Количина** готових производа од меса (уписати количину)	Подручје продаје (обилежити мјесто продаје)	
1.	недјелно _____	- газдинство	☐
2.	недјелно _____	- домаћа трпеза	☐
3.	недјелно _____	- локална пијаца	☐
4.	недјелно _____	- локални малопродајни објекат	☐
5.	недјелно _____		
6.	недјелно _____		

* Ферментисане суве кобасице, сухомеснати производи, сува сланина и чварци.
** Количина производа значи укупна количина свих врста готових производа произведених у прописаном периоду.

Изјава подносиоца Захтјева
<p>Овим изјављујем:</p> <p>1) да су подаци које сам уписао/ла у овај образац тачни,</p> <p>2) да су испуњени општи и посебни услови за хигијену хране животињског поријекла за обављање наведене дјелатности у складу са посебним прописима,</p> <p>3) о свакој промјени података обавијестићу Министарство, Ресор за ветеринарство у року од 30 дана од дана настанка промјене података,</p> <p>4) да је приложен доказ о уплати републичке административне таксе.</p> <p style="text-align: right;">Потпис подносиоца Захтјева: _____</p> <p>Датум: _____</p>

Образац 2.

ЗАХТЈЕВ ЗА УПИС У РЕГИСТАР ОДОБРЕНИХ ОБЈЕКТА

☐ УПИС У РЕГИСТАР ОДОБРЕНИХ ОБЈЕКТА	☐ ПРОМЈЕНА ПОДАТАКА У РЕГИСТРУ ОДОБРЕНИХ ОБЈЕКТА	☐ БРИСАЊЕ ИЗ РЕГИСТРА ОДОБРЕНИХ ОБЈЕКТА
--	---	--

ПОДАЦИ О СУБЈЕКТУ У ПОСЛОВАЊУ СА ХРАНОМ ЖИВОТИЊСКОГ ПОРИЈЕКЛА	Промијењен податак
Пословно име субјекта:	☐
Назив објекта:	☐
Град/општина:	☐
Мјесто:	☐
Поштански број:	☐
Улица и број:	☐
Локација објекта (X, Y координате):	☐
Телефон:	☐
Факс:	☐
Е-mail:	☐
ЈИБ:	☐
Име и презиме одговорног лица у субјекту:	☐
Име и презиме одговорног лица у објекту: Радно мјесто:	☐
Ветеринарски контролни број: (уписати само код промјене података о објекту)	☐
Привремено рјешење, број и датум:	☐
Промет/извоз: ☐ УНУТРАШЊИ ПРОМЕТ ☐ ЗЕМЉЕ ЦЕФТЕ ☐ ЕУ/САД ☐ ЦАРИНСКИ САВЕЗ / ТРЕЋЕ ЗЕМЉЕ	☐

* Приликом подношења Захтјева за промјену података, сваки измијењени податак о субјекту и/или објекту потребно је додатно нагласити означавањем поља "Промијењен податак".

0	☐ ОБЈЕКАТ ЗА ОПШТЕ ДЈЕЛАТНОСТИ
☐ Складиштење хране животињског и мјешовитог поријекла у условима контролисане температуре (самостални објекти – хлађење и замрзавање) Капацитет: _____ ☐ месо ☐ месо ☐ производи ☐ живи ☐ производи ☐ млијеко и млијечни копитара и живине и рибарства шкољкаши од меса производи папкара лагоморфа	
☐ Препакивање хране животињског и мјешовитог поријекла (самостални објекти) Капацитет: _____ ☐ месо ☐ месо ☐ производи ☐ мед и ☐ производи ☐ млијеко копитара и живине и рибарства и производи од меса и млијечни папкара лагоморфа шкољ. од меда производи	
☐ Велепродаја хране животињског и мјешовитог поријекла у условима контролисане температуре Капацитет: _____ ☐ Бродови хладњаче (изузев рибарства) Капацитет: _____	
I	☐ ОБЈЕКАТ ЗА КЛАЊЕ И РАСИЈЕЦАЊЕ ПАПКАРА И КОПИТАРА
Капацитет: _____ Ком./дан: _____ Капацитет: _____ Кg/дан: _____ ☐ клање ☐ говеда ☐ овце/козе ☐ свиње ☐ копитари ☐ расијецање ☐ говеда ☐ овце/козе ☐ свиње ☐ копитари ☐ производи ☐ говеда ☐ овце/козе ☐ свиње ☐ копитари од крви ☐ кожа и ☐ говеда ☐ овце/козе ☐ свиње ☐ копитари производи од коже	
II	☐ ОБЈЕКАТ ЗА КЛАЊЕ И РАСИЈЕЦАЊЕ ЖИВИНЕ И ЛАГОМОРФА
Капацитет: _____ Ком./дан: _____ Капацитет: _____ Кg/дан: _____ ☐ клање ☐ живина ☐ нојеви ☐ лагоморфи ☐ расијецање ☐ живина ☐ нојеви ☐ лагоморфи ☐ производи ☐ живина ☐ нојеви ☐ лагоморфи од крви ☐ нуспроизводи ☐ живина ☐ нојеви ☐ лагоморфи животињског поријекла	
III	☐ ОБЈЕКАТ ЗА КЛАЊЕ И РАСИЈЕЦАЊЕ УЗГАЈАНЕ (ФАРМСКЕ) ДИВЉАЧИ
Капацитет: _____ Ком./дан: _____ Капацитет: _____ Кg/дан: _____ ☐ клање дивљачи из узгоја ☐ сисари ☐ птице ☐ расијецање ☐ сисари ☐ птице дивљачи из узгоја	
IV	☐ ОБЈЕКАТ ЗА ОБРАДУ И РАСИЈЕЦАЊЕ ДИВЉАЧИ
Капацитет: _____ Ком./дан: _____ Капацитет: _____ Кg/дан: _____ ☐ обрада ☐ дивљи ☐ дивљи ☐ дивљи ☐ дивље уловљене копитари сисари лагоморфи птице дивљачи ☐ расијецање ☐ дивљи ☐ дивљи ☐ дивљи ☐ дивље уловљене копитари сисари лагоморфи птице дивљачи	

V	☐ ОБЈЕКАТ ЗА ПРОИЗВОДЊУ УСИЋЕНОГ МЕСА, ПОЛУПРОИЗВОДА ОД МЕСА И МЕХАНИЧКИ СЕПАРИСАНОГ МЕСА								
Капацитет: _____ Kg/дан: _____									
☐ Уситњено месо ☐ Полупроизводи од меса <div style="display: flex; justify-content: space-around; margin-top: 10px;"> <div style="text-align: center;">☐ уситњено необликовано месо</div> <div style="text-align: center;">☐ уситњено обликовано месо</div> <div style="text-align: center;">☐ свјежа кобасица</div> <div style="text-align: center;">☐ полуприпремљена јела од меса</div> </div>									
Капацитет: _____ Kg/дан: _____									
☐ Механички сепарисано месо									
VI	☐ ОБЈЕКАТ ЗА ПРОИЗВОДЊУ ПРОИЗВОДА ОД МЕСА	☐ Говеда	☐ Овце/ козе	☐ Свиње	☐ Копитари	☐ Живина	☐ Лагоморфи	☐ Дивљач	☐ Фарм. дивљач
Капацитет: _____ Kg/дан: _____									
☐ Ферментисане кобасице ☐ ферментисане суве кобасице ☐ ферментисане полусуве кобасице <hr/> ☐ Сухомеснати производи <hr/> ☐ Димљени производи од меса <hr/> <div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="width: 15%;">☐ Барене кобасице</div> <div style="width: 20%;">☐ фино уситњене барене кобасице</div> <div style="width: 20%;">☐ грубо уситњене барене кобасице</div> <div style="width: 20%;">☐ барене кобасице са комадима меса</div> <div style="width: 25%;">☐ месни хљебови</div> </div> <hr/> <div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="width: 15%;">☐ Куване кобасице</div> <div style="width: 20%;">☐ јетрене кобасице и паштете</div> <div style="width: 20%;">☐ крвавице</div> <div style="width: 45%;">☐ куване кобасице са желеом</div> </div> <hr/> ☐ Јела од меса <hr/> <div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="width: 15%;">☐ Конзерве од меса</div> <div style="width: 15%;">☐ конзерве од меса у комадима</div> <div style="width: 15%;">☐ конзерве од меса у сопств. соку</div> <div style="width: 15%;">☐ конзерве од уситњеног меса</div> <div style="width: 15%;">☐ кобасице у конзерви</div> <div style="width: 20%;">☐ јела од меса у конзерви</div> </div> <hr/> <div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="width: 15%;">☐ Слатина</div> <div style="width: 30%;">☐ без термичке обраде</div> <div style="width: 55%;">☐ са термичком обрадом</div> </div>									
VII	☐ ОБЈЕКАТ ЗА ПРОИЗВОДЊУ ЖИВИХ ШКОЉКАША								
Капацитет: _____ Kg/дан: _____									
☐ Отпремни центар ☐ Центар за пречишћавање									
VIII	☐ ОБЈЕКАТ ЗА ПРОИЗВОДЊУ ПРОИЗВОДА РИБАРСТВА								
Капацитет: _____ Kg/год.: _____									
☐ Бродови фабрике ☐ Бродови хладњаче ☐ Објекти на копну за свјеже производе рибарства ☐ Објекти на копну за прераду ☐ Велепродаја рибе ☐ Аукцијска хала за рибе продају рибе									

IX	□ ОБЈЕКАТ ЗА ПРОИЗВОДЊУ КОЛОСТРУМА, СИРОВОГ МЛИЈЕКА, ПРОИЗВОДА ОД КОЛОСТРУМА И ПРОИЗВОДА ОД МЛИЈЕКА	□ Говеда и биволица	□ Оваца и коза	□ Осталих врста																																																																	
<p>□ Сабиралишта млијека Капацитет: _____ литара/дан: _____</p> <p>□ Прерада млијека Капацитет: _____ литара/дан: _____</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td>□ Термички обрађено млијеко</td> <td>□ пастеризовано млијеко</td> <td colspan="3">□ стерилизовано млијеко</td> </tr> <tr> <td>□ Ферментисани производи од млијека</td> <td>□ јогурт</td> <td>□ кисело млијеко</td> <td>□ ферментис. са пробиот. бакт.</td> <td>□ кефир</td> </tr> <tr> <td>□ Павлака</td> <td>□ термички обрађена павлака</td> <td>□ ферментис. производи од павлаке</td> <td>□ остале врсте павлаке</td> <td>□ ферментисани млијеч. напаци</td> </tr> <tr> <td>□ Маслац</td> <td>□ маслац</td> <td>□ маслац од сурутке</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>□ Масло</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>□ Анхидрована млијечна маст</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>□ Млаћеница</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>□ Кајмак (скоруп)</td> <td>□ млади кајмак</td> <td>□ зрели кајмак</td> <td>□ крем кајмак</td> <td>□ кајмак намаз</td> </tr> <tr> <td>□ Сиреви и производи од сира</td> <td>□ сиреви са зрењем</td> <td>□ сиреви без зрења</td> <td>□ производи од сира намази, десерти, топљени сир</td> <td>□ качкавал</td> </tr> <tr> <td>□ Кондензов. млијеко</td> <td>□ незаслађено</td> <td>□ заслађено</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>□ Млијеко у праху и други сушени производи од млијека</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>□ Сурутка</td> <td>□ сурутка</td> <td>□ сурутка у праху</td> <td>□ кисела сурутка у праху</td> <td>□ сир од сурутке</td> </tr> <tr> <td colspan="5"> □ Млијечни напаци и млијечни десерти □ Млијечни намази □ Смрзнути десерти □ Казеин и казеинати □ Копреципитати □ Сушени производи од млијека </td> </tr> </table>					□ Термички обрађено млијеко	□ пастеризовано млијеко	□ стерилизовано млијеко			□ Ферментисани производи од млијека	□ јогурт	□ кисело млијеко	□ ферментис. са пробиот. бакт.	□ кефир	□ Павлака	□ термички обрађена павлака	□ ферментис. производи од павлаке	□ остале врсте павлаке	□ ферментисани млијеч. напаци	□ Маслац	□ маслац	□ маслац од сурутке			□ Масло					□ Анхидрована млијечна маст					□ Млаћеница					□ Кајмак (скоруп)	□ млади кајмак	□ зрели кајмак	□ крем кајмак	□ кајмак намаз	□ Сиреви и производи од сира	□ сиреви са зрењем	□ сиреви без зрења	□ производи од сира намази, десерти, топљени сир	□ качкавал	□ Кондензов. млијеко	□ незаслађено	□ заслађено			□ Млијеко у праху и други сушени производи од млијека					□ Сурутка	□ сурутка	□ сурутка у праху	□ кисела сурутка у праху	□ сир од сурутке	□ Млијечни напаци и млијечни десерти □ Млијечни намази □ Смрзнути десерти □ Казеин и казеинати □ Копреципитати □ Сушени производи од млијека				
□ Термички обрађено млијеко	□ пастеризовано млијеко	□ стерилизовано млијеко																																																																			
□ Ферментисани производи од млијека	□ јогурт	□ кисело млијеко	□ ферментис. са пробиот. бакт.	□ кефир																																																																	
□ Павлака	□ термички обрађена павлака	□ ферментис. производи од павлаке	□ остале врсте павлаке	□ ферментисани млијеч. напаци																																																																	
□ Маслац	□ маслац	□ маслац од сурутке																																																																			
□ Масло																																																																					
□ Анхидрована млијечна маст																																																																					
□ Млаћеница																																																																					
□ Кајмак (скоруп)	□ млади кајмак	□ зрели кајмак	□ крем кајмак	□ кајмак намаз																																																																	
□ Сиреви и производи од сира	□ сиреви са зрењем	□ сиреви без зрења	□ производи од сира намази, десерти, топљени сир	□ качкавал																																																																	
□ Кондензов. млијеко	□ незаслађено	□ заслађено																																																																			
□ Млијеко у праху и други сушени производи од млијека																																																																					
□ Сурутка	□ сурутка	□ сурутка у праху	□ кисела сурутка у праху	□ сир од сурутке																																																																	
□ Млијечни напаци и млијечни десерти □ Млијечни намази □ Смрзнути десерти □ Казеин и казеинати □ Копреципитати □ Сушени производи од млијека																																																																					

X	□ ОБЈЕКАТ ЗА ПРОИЗВОДЊУ ЈАЈА И ПРОИЗВОДИ ОД ЈАЈА																											
Капацитет: _____ Ком./дан: _____ □ Објекат за паковање јаја Капацитет: _____ Kg/дан: _____ □ Прерада јаја							-----------------------------------	------------------------------	----------------------------	----------------------------	--------------------------------		□ течни хлађени производи од јаја	□ смрзнути производи од јаја	□ сушени производи од јаја	□ кувани производи од јаја	□ термички обрађ. јаја у љусци		-----------------------------------	------------------------------	----------------------------	----------------------------	--------------------------------	Капацитет: _____ Kg/дан: _____ □ Прерада јаја у течном стању				
XI	□ ОБЈЕКАТ ЗА ПРОИЗВОДЊУ ЖАБА И ПУЖЕВА																											
Капацитет: _____ Kg/дан: _____ □ Прерада жаба □ Прерада пужева																												

XII	☐ ОБЈЕКАТ ЗА ПРОИЗВОДЊУ ТОПЉЕНЕ МАСТИ ЖИВОТИЊСКОГ ПОРИЈЕКЛА И ЧВАРАКА	☐ Говеда/оваца /коза	☐ Свиња	☐ Осталих врста
Капацитет: _____ Kg/дан: _____ ☐ Прерада сировина ☐ топљена маст				
XIII	☐ ОБЈЕКАТ ЗА ПРЕРАДУ ЖЕЛУДАЦА, БЕШИКА И ЦРИЈЕВА			
Капацитет: _____ Kg/дан: _____ ☐ Прерада желудаца, бешика и цријева				
XIV	☐ ОБЈЕКАТ ЗА ПРОИЗВОДЊУ ЖЕЛАТИНА			
Капацитет: _____ Kg/дан: _____ ☐ Сакупљање сировина за производњу желатина за исхрану људи ☐ Производња желатина				
XV	☐ ОБЈЕКАТ ЗА ПРОИЗВОДЊУ КОЛАГЕНА			
Капацитет: _____ Kg/дан: _____ ☐ Сакупљање сировина за производњу колагена за исхрану људи ☐ Производња колагена				
XVI	☐ ОБЈЕКАТ ЗА ПРОИЗВОДЊУ РАФИНИСАНИХ ПРОИЗВОДА ЖИВОТИЊСКОГ ПОРИЈЕКЛА			
Капацитет: _____ kg/дан: _____ ☐ Прерада рафинисаних производа:				
☐ хондроитин сулфат ☐ хијалуронска киселина ☐ други хидролизирани производи од хрскавице ☐ хитосан ☐ глюкозамин ☐ сирило, желатин од риблиг мјехура ☐ аминокиселине које су одобрене као прехранбени адитиви у складу са посебним прописима				
XVII	☐ ОСТАЛЕ ПОВЕЗАНЕ АКТИВНОСТИ У ОБЈЕКТУ (уколико не спадају у			
XVIII	гореописане)			
☐ Објекти за обраду и прераду меда ☐ Објекти за међународни кетеринг – прерада ☐ Мјешовита храна која садржи прерађене производе од млијека, а која није одржива на собној температури ☐ Мјешовита храна која садржи прерађене производе животињског поријекла, а која није одржива на собној температури				

ОБЈЕКАТ ЗА ПРОИЗВОДЊУ МАЛИХ КОЛИЧИНА ХРАНЕ ЖИВОТИЊСКОГ ПОРИЈЕКЛА

 Клање живине и лагоморфа на газдинству

Подаци о дјелатности:

Врста хране и дјелатност	Количина* (уписати количину)	Подручја продаје (обиљежити мјесто продаје)	
Клање и продаја меса и живине – бројлери (ком.)	недјељно _____	- газдинство	☐
Клање и продаја меса живине – гуске, патке и ћурке (ком.)	недјељно _____	- домаћа трпеца	☐
		- локална пијаца	☐
Клање и продаја меса лагоморфа (ком.)	недјељно _____	- локални малопродајни објекат	☐

* Количина значи укупна количина свих животиња закланих на газдинству у прописаном периоду.

 Прерада меса за производњу уситњеног меса, полупроизвода од меса и производа од меса (мала прерада)

Подаци о дјелатности:

Прерада меса – врсте производа (уситњено месо, полупроизводи од меса и производи од меса)	Количина* (уписати количину)
1.	недјељно _____
2.	недјељно _____
3.	недјељно _____

4.	недјељно _____
5.	недјељно _____
6.	недјељно _____
Нарезивање и паковање производа**	дневно _____
* Количина производа значи укупна количина свих врста производа произведених у прописаном периоду.	
** Нарезивање и паковање производа одобрава се као посебна дјелатност.	

Клање животиња малог капацитета (мала кланица)

Подаци о дјелатности:

Врста животиње	Количина* (уписати количину)
Клање говеда (ком.)	недјељно _____
Клање телади (ком.)	недјељно _____
Клање свиња, оваца и коза (ком.)	недјељно _____
Клање прасади (ком.)	недјељно _____
Клање и продаја меса живине – бројлери (ком.)	недјељно _____
Клање и продаја меса живине – гуске, патке и ћурке (ком.)	недјељно _____
Клање и продаја меса лагоморфа (ком.)	недјељно _____
* Количина производа значи укупна количина свих врста производа произведених у прописаном периоду.	
** Расијецање меса за малопродају одобрава се као посебна дјелатност.	

Прерада млијека малог капацитета (мала мљекара)

Подаци о дјелатности:

Врста животиње	Количина* (уписати количину)
1.	недјељно _____ годишње _____
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
Нарезивање и паковање производа**	дневно _____
* Количина производа значи укупна количина свих врста производа произведених у прописаном периоду; максимални недјељни капацитет 5.000 литара, максимални годишњи капацитет 250.000 литара.	
** Нарезивање и паковање производа одобрава се као посебна дјелатност.	

Изјава подносиоца Захтјева

Овим изјављујем:

- 1) да су подаци које сам уписао у овај образац тачни,
- 2) да су испуњени општи и посебни услови за хигијену хране животињског поријекла за обављање наведене дјелатности у складу са посебним прописима,
- 3) о свакој промјени података обавијестићу Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, Ресор за ветеринарство у року од 30 дана од дана настанка промјене података,
- 4) да је приложен доказ о уплатама административних такси.

Датум: _____

Потпис подносиоца Захтјева: _____

1935

На основу члана 10. Закона о вјештацима Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 74/17), Министарство правде Републике Српске с а ч и њ а в а

ДОПУНУ

ЈЕДИНСТВЕНЕ ЛИСТЕ ВЈЕШТАКА

Допуњава се Јединствена листа вјештака, број: 08.020/704-144/20, од 27.10.2020. године ("Службени гласник Републике Српске", број 110/20), како слиједи:

"1. ВЈЕШТАЦИ ЕКОНОМСКЕ ОБЛАСТИ

352. Новаковић (Петко) Весна, Ул. Лава Николајевића Толстоја 7, Бања Лука, доктор економских наука, теле-

фон број: 065/601-234, Рјешењем број: 08.020/704-60/22, од 25.5.2022. године, именована за вјештака за економску област;

24. ПРАВНА ЛИЦА ЗА ПОСЛОВЕ ВЈЕШТАЧЕЊА ЕКОНОМСКА ОБЛАСТ:

11. 'Proxima Consulting' д.о.о. Бања Лука, Ул. Младена Стојановића 111, телефон број: 065/393-364, Рјешењем Министарства правде Републике Српске, број: 08.020/704-77/22, од 5.8.2022. године, утврђено је да наведено правно лице испуњава услове за вршење послова вјештачења за економску област;"

Број: 08.020/704-144/20
9. септембра 2022. године
Бања Лука

Министар,
Антон Касиповић, с.р.

1936

На основу члана 12. Закона о вјештацима Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 74/17) и члана 82. став 2. Закона о републичкој управи ("Службени гласник Републике Српске", број 115/18), министар правде, 9. септембра 2022. године, у т в р њ у ј е

ИЗМЈЕНУ**ЈЕДИНСТВЕНЕ ЛИСТЕ ВЈЕШТАКА**

У Јединственој листи вјештака, број: 08.020/704-144/20, од 27.10.2020. године, објављеној у "Службеном гласнику Републике Српске", број 110/20, у тачки 1. Вјештаци економске области под редним бројем 189. умјесто: "Остић (Недељко) Дијана, Гундулићева 52, Бања Лука, телефон број: 065/489-444", треба да стоји:

"Остић (Недељко) Дијана, Српских пилота 22, Бања Лука, тел. 066/374-370".

Ова измјена Јединствене листе објавиће се у "Службеном гласнику Републике Српске" и на интернет страници Министарства правде.

Број: 08.020/704-144/20
9. септембра 2022. године
Бањалука

Министар,
Антон Касиповић, с.р.

1937

Министарство рада и борачко-инвалидске заштите Републике Српске, на основу члана 2. тачка р) Закона о заштити на раду ("Службени гласник Републике Српске", бр. 1/08 и 13/10) и Рјешења број: 16-04/3-170-282/2022, од 6.9.2022. године, и з д а ј е

ЛИЦЕНЦУ

Послодавац "Техпро" д.о.о. Ванја Лука, Јеврејска ул. бр. 67, испуњава услове за обављање послова заштите и здравља на раду, прегледа и испитивања средстава за рад и средстава и опреме за личну заштиту на раду.

Ова лиценца издаје се на период од четири године, и то од 6.9.2022. године до 6.9.2026. године, а протеком тог рока подлијеже обавезном обнављању.

Лиценца се објављује у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број регистра: 1/2022
6. септембра 2022. године
Бања Лука

Министар,
Душко Милуновић, с.р.

1938

Министар рада и борачко-инвалидске заштите Републике Српске, на основу члана 2. тачка р) Закона о заштити на раду ("Службени гласник Републике Српске", бр. 1/08 и 13/10) и Рјешења број: 16-04/3-170-283/22, од 6.9.2022. године, и з д а ј е

ЛИЦЕНЦУ

"Техпро" д.о.о., Јеврејска ул. бр. 67, Ванја Лука, испуњава услове за обављање послова испитивања услова радне средине, односно хемијских, биолошких и физичких штетности (осим јонизујућих зрачења) и микроклиме.

Ова лиценца издаје се на период од четири године, и то од 6.9.2022. године до 6.9.2026. године, а протеком тог рока подлијеже обавезном обнављању.

Лиценца се објављује у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број регистра: 1/2022
6. септембра 2022. године
Бања Лука

Министар,
Душко Милуновић, с.р.

Републичка управа за геодетске и имовинско-правне послове

Републичка управа за геодетске и имовинско-правне послове Републике Српске, на основу члана 115. став 1. Закона о премјеру и катастру Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 6/12, 110/16 и 62/18), доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е**О ПОТВРЂИВАЊУ КАТАСТРА НЕПОКРЕТНОСТИ ЗА ДИО КАТАСТАРСКЕ ОПШТИНЕ ПРЕВРАЋ, ОПШТИНА ФОЧА**

1. Потврђује се да је катастар непокретности за дио катастарске општине Превраћ, општина Фоча, површине 3 945 386 м², осим за парцеле које су означене као к.ч. бр. 993/1, 182/1, 236, 246, 249/1, 285, 286, 304, 306, 307/1, 307/2, 391, 398, 399, 410, 416, 419, 422, 492, 544, 652/2, 731, 733, 762/1, 772, 782, 899/1, 899/2, 912, 913, 943, 979, 106/1, 625, 626/1, 626/2, 629/1, 629/2, 638, 993/2, 106/2, 106/3, 993/3 и 993/4, основан у складу са Законом о премјеру и катастру Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 6/12, 110/16 и 62/18).

2. Даном ступања на снагу катастра непокретности за дио катастарске општине Превраћ, општина Фоча, ставају се ван снаге и престају да важе:

1) катастар земљишта за катастарску општину Превраћ, осим за парцеле које су означене као к.ч. бр. 993/1, 182/1, 236, 246, 249/1, 285, 286, 304, 306, 307/1, 307/2, 391, 398, 399, 410, 416, 419, 422, 492, 544, 652/2, 731, 733, 762/1, 772, 782, 899/1, 899/2, 912, 913, 943, 979, 106/1, 625, 626/1, 626/2, 629/1, 629/2, 638, 993/2, 106/2, 106/3, 993/3 и 993/4,

2) земљишна књига за катастарску општину Превраћ, осим за парцеле које су означене као к.ч. бр. 993/1, 182/1, 236, 246, 249/1, 285, 286, 304, 306, 307/1, 307/2, 391, 398, 399, 410, 416, 419, 422, 492, 544, 652/2, 731, 733, 762/1, 772, 782, 899/1, 899/2, 912, 913, 943, 979, 106/1, 625, 626/1, 626/2, 629/1, 629/2, 638, 993/2, 106/2, 106/3, 993/3 и 993/4.

3. Катастар непокретности за непокретности поближе описане у тачки 1. овог рјешења ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 21.08/951-20/22
1. септембра 2022. године
Бањалука

Директор,
Мр Драган Станковић, с.р.

На основу члана 80. став 2. Закона о републичкој управи ("Службени гласник Републике Српске", бр. 115/18, 111/21, 15/22 и 56/22), члана 115. став 1. Закона о премјеру и катастру Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 6/12, 110/16 и 62/18), Републичка управа за геодетске и имовинско-правне послове Републике Српске доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е**О ИЗМЈЕНИ И ДОПУНИ РЈЕШЕЊА О ПОТВРЂИВАЊУ КАТАСТРА НЕПОКРЕТНОСТИ ЗА КАТАСТАРСКУ ОПШТИНУ ЈОШИК, ОПШТИНА КОЗАРСКА ДУБИЦА**

1. Рјешење Републичке управе за геодетске и имовинско-правне послове, број: 21.08/951-29/21, од 12.5.2022. године, о потврђивању катастра непокретности за катастарску општину Јошик, општина Козарска Дубица, објављено у "Службеном гласнику Републике Српске", број 46/22, од 20.5.2022. године, мијења се начин да се у тачки 2. ријечи: "земљишна књига за катастарску општину Јошик" и интерпункцијски знак тачка бришу, а додају ријечи: "земљишна књига за катастарску општину Козарска Дубица, и то парцеле означене као к.ч. бр. 739/1, 717/1, 706, 707, 571/2, 767/3, 873, 852/9, 852/10, 852/38, 593/4, 593/7, 722/7, 622/9, 621/6, 730, 814, 663, 760/1, 859/2, 623, 859/3, 739/1, 519/2, 300, 442/2, 519/1, 615, 618, 852, 300/2, 736/1, 758/4, 765/8, 764/2, 626/2, 865/2, 622/6, 764/4, 841/18, 841/19, 841/8, 841/15, 839/2, 841/14, 841/9, 841/17, 841/16,

839/4, 839/6, 839/7, 839/5, 839/8, 839/9, 857/14, 857/19, 857/18, 857/2, 857/3, 857/25, 852/39, 857/20, 852/40, 852/19, 852/43, 852/42, 852/38, 860/5, 860/6, 871/1, 853/2, 852/8, 852/5, 852/37, 857/7, 857/15, 652/4, 580/1, 852/2, 916, 612, 761/3, 620/3, 754/1, 754/3, 754/4, 754/5, 634/1, 616, 742/3, 742/1, 742/4, 741/2, 942, 900, 632/9, 632/4, 633/5, 866/9, 866/10, 721/9, 736/3, 721/13, 581/3, 581/2, 561/13, 561/5, 738/3, 879, 877/3, 949/1, 619/8, 711/2, 621/4, 644, 592/1, 951, 855/1, 861/3, 861/2, 861/8, 861/9, 860/10, 860/1, 862/1, 858/1, 861/1, 858/4, 858/5, 871/2, 595/3, 566/1, 631/7, 564/2, 564/7, 564/4, 862/2, 861/5, 572/1, 770, 852/20, 852/12, 902/1, 541/1, 886/2, 878/1, 630/4, 592/2, 547/1, 543/2, 561/2, 568/3, 568/2, 568/1, 764/3, 764/1, 855/2, 752, 896/1, 896/4, 896/2, 902/2, 588/1, 765/3, 857/10, 857/11, 857/12, 857/21, 857/22, 857/23, 562/1, 736/2, 716/2, 716/3, 550/5, 534/3, 541/1, 551, 626/1, 627, 625/1, 625/2, 625/3, 625/4, 936/2, 637/1, 634/2, 564/3, 564/1, 737, 630/1, 891/5, 647/1, 647/6, 647/7, 651/1, 652/2, 709, 617/2, 632/8, 934/3, 632/7, 632/9, 611/3, 611/6, 888/2, 561/9, 561/10, 594, 652, 553/2, 549/5, 549/6, 561/22, 437/4, 438/3, 553/4, 553/1, 549/2, 549/3, 549/4, 549/1, 560/2, 738/1, 599, 740/2, 628/3, 563/2, 563/3, 594/3, 624/3, 624/6, 869/1, 869/5, 869/2, 581/1, 577, 725, 624/4, 743/4, 488/1, 630/5, 630/12, 631/2, 508/2, 559/3, 508/1, 557, 631/3, 897/2, 630/9, 856, 613, 559/2, 507/2, 507/3, 507/4, 507/5, 851/3, 833/1, 660, 852/14, 852/15, 852/16, 852/13, 865/30, 625/5, 579/3, 849/2, 851/1, 850/1, 851/5, 851/4, 851/8, 851/5, 630/3, 634/7, 645/9, 645/6, 645/5, 645/1, 645/7, 645/8, 645/10, 645/11, 886, 865/5, 904/1, 585, 865/4, 865/6, 865/23, 865/8, 865/33, 889, 628/3, 760/2, 865/1, 865/15, 865/13, 865/3, 575/3, 575/2, 574/1, 571/1, 865/31, 559/1, 653, 617/3, 751, 871/9, 869/8, 869/7, 567/1, 566/2, 569/2, 576/1, 660, 743/3, 707/1, 865/11, 866/5, 866/11, 717/2, 717/1, 857/6, 857/4, 874/1, 874/2, 841/2, 896/3, 907, 934, 902/3, 885/1, 880/2, 884, 881/1, 729/1, 575/4, 575/1, 710/1, 709/1, 708, 905/1, 906/6, 906/9, 894/1, 894/2, 890, 892/2, 906/1, 906/2, 842/1, 843/1, 491/2, 603/2, 737, 718/2, 626/5, 578/3, 626/7, 619/2, 643/1, 420/2, 626/6, 578/4, 626/9, 572/2, 630/16, 578/1, 865/29, 866/4, 891/1, 622/3, 863/2, 863/5, 631/1, 564/8, 565/1, 565/2, 565/3, 565/4, 569/1, 564/5, 867, 906/12, 561/14, 584, 583/4, 583/3, 583/5, 628/2, 630/2, 571/2, 634/3, 635/2, 647/3, 612/2, 646, 852/25, 852/11, 600, 595/4, 588/3, 588/4, 588/5, 737, 736/1, 860/2, 852/32, 852/35, 852/36, 852/10, 634/7, 634/1, 611/1, 611/2, 611/3, 619/1, 609, 721/4, 713/1, 739/6, 739/5, 743/1, 729/1, 862/4, 865/3, 862/4, 862/3, 861/7, 753/1, 886/2, 878/1, 884, 934/3, 704/2, 624/5, 620/1, 619/5, 619/4, 594/4, 593/5, 704/1, 711/1, 634/5, 634/4, 635/4, 635/3, 557/2, 561/16, 561/17, 738/3, 622/4, 621/5, 586, 561/24, 561/11, 561/19, 561/18, 565/5, 841/1, 839/1, 842/2, 755, 631/1, 891/6, 871/3, 869/1, 565/4, 631/5, 722/7, 722/1, 726, 725, 751, 570, 567/1, 567/2, 753/3, 645/2, 645/3, 645/4, 877/1, 887/1, 888/2, 761/1, 897/1, 845/1, 603/2, 595/4, 600, 846/4, 845/4, 845/6, 846/1, 845/5, 945/1, 844/2, 468, 758/3, 765/5, 765/3, 845/1, 844/1, 852/38, 857/23, 857/10, 857/11, 857/12, 857/22, 871/5, 871/6, 871/7, 634/6, 437/2, 622/2, 622/9, 852/23, 657, 595/4, 604/1, 604/4, 739/1, 742/3, 739/1, 653/1, 653/2, 897/1, 608/2, 595/4, 617/2, 639/2, 553/2, 898/3, 562/10, 562/3, 565/6, 562/2, 859/1, 631/3, 584/1, 764/6, 855/2, 855/3, 634/1, 739/5, 739/6, 616, 574/3, 714/1, 617/1, 582/1, 711/1, 886/1, 878/1, 877/2, 619/10, 866/4, 903/2, 562/4, 852/24, 647/1, 619/9, 470/2, 716/1, 840/3, 840/4, 840/1, 895/1, 895/2, 898/2, 899/2, 751, 760/2, 865/17, 865/14, 865/18, 865/34, 724/2, 724/3, 654/1, 739/1, 739/4, 865/4, 619/2, 624/4, 860/8, 886/1, 886/2, 588/2, 630/8, 630/7, 511/2, 511/3, 633/3, 633/1, 897/3, 897/2, 705/2, 904, 881/2, 871/1, 845/3, 767/4, 576/7, 630/11, 630/5, 563/1, 511/1, 652, 561/3, 630/3, 533, 840/2, 841/13, 841/12, 571/5, 571/6, 571/3, 572/1, 571/9, 852/17, 852/7, 852/28, 852/30, 572/2, 388/2, 852/17, 852/18, 857/16, 388/3, 705/12, 705/6, 705/2, 6094, 572/1, 572/2, 891/8, 891/4, 891/10, 891/3, 562/5, 562/9, 562/7, 562/8, 779, 881/2, 767/5, 767/6, 766, 848/1, 845/1, 852/1, 83/3, 83/2, 83/1, 3/11, 88/1, 34/218, 3/38, 90/1, 86/1, 3/27, 3/1, 26/1, 767/2, 862/6, 862/7, 767/2, 862/6, 604/1, 889/1, 865/22, 581/2, 573/1, 573/2, 852/6, 857/4, 857/21, 56/302, 583/1, 583/2, 888/3, 469/1, 463/1, 650/2, 865/7, 857/1, 857/15, 857/16, 857/17, 852/6, 571/7, 860/7, 866/1, 866/5, 866/11, 885/1, 867, 890, 906/1, 610, 633/2, 888/4, 895/1, 895/2, 898/2, 721/4, 894, 890, 893/2, 893/1, 889/2, 633/2, 886 и 463/1”.

2. У преосталом дијелу Рјешење остаје неизмијењено.

3. Ово рјешење ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске.

Број: 21.08/951-29/21

31. августа 2022. године
Бањалука

Директор,
Мр Драган Станковић, с.р.

Фонд здравственог осигурања Републике Српске

На основу чл. 47. и 48. Закона о здравственом осигурању (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 18/99, 51/01, 70/01, 51/03, 57/03, 17/08, 1/09, 106/09, 39/16, 110/16, 94/19, 44/20 и 37/22), Управни одбор Фонда здравственог осигурања Републике Српске, на 62. редовној сједници, одржаној 14.7.2022. године, донио је

СТАТУТ

О ИЗМЈЕНИ СТАТУТА ФОНДА ЗДРАВСТВЕНОГ ОСИГУРАЊА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Члан 1.

У Статуту Фонда здравственог осигурања Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 94/18, 3/20 и 82/21) члан 7. мијења се и гласи:

“Члан 7.

Ради непосредног остваривања права из здравственог осигурања у филијалама су организоване пословнице и експозитуре, како слиједи:

1. у Филијали Бања Лука:

- Пословница Бања Лука,
- Пословница Градишка,
- Пословница Челинац,
- Пословница Лакташи,
- Пословница Котор Варош,
- Пословница Мркоњић Град,
- Пословница Шипово,
- Пословница Прњавор,
- Пословница Србац,
- Пословница Кнежево,
- Експозитура Рибник,
- Експозитура Језеро,
- Експозитура Источни Дрвар,
- Експозитура Петровац;

2. у Филијали Приједор:

- Пословница Приједор,
- Пословница Козарска Дубица,
- Пословница Нови Град,
- Експозитура Крупа на Уни,
- Експозитура Оштра Лука,
- Експозитура Костајница;

3. у Филијали Добој:

- Пословница Добој,
- Пословница Брод,
- Пословница Дервента,
- Пословница Модрича,
- Пословница Шамац,
- Пословница Теслић,
- Експозитура Петрово,
- Експозитура Вукосавље,
- Експозитура Станари;

4. у Филијали Бијељина:

- Пословница Бијељина,
- Пословница Лопаре,
- Пословница Угљевик,
- Експозитура Доњи Жабар,

- Экспозитура Пелагићево;

5. у Филијали Источно Сарајево:

- Пословница Источно Ново Сарајево,
- Пословница Рогатица,
- Пословница Источна Илиџа,
- Пословница Пале,
- Пословница Соколац,
- Экспозитура Хан Пијесак,
- Экспозитура Трново,
- Экспозитура Источни Стари Град;

6. у Филијали Зворник:

- Пословница Зворник,
- Пословница Братунац,
- Пословница Власеница,
- Пословница Милићи,
- Экспозитура Шековићи,
- Экспозитура Сребреница,
- Экспозитура Скелани,
- Экспозитура Осмаци;

7. у Филијали Требиње:

- Пословница Требиње,
- Пословница Билећа,
- Пословница Гацко,
- Пословница Невесиње,
- Экспозитура Љубиње,
- Экспозитура Берковићи;

8. у Филијали Фоча:

- Пословница Фоча,
- Пословница Вишеград,
- Экспозитура Чајничке,
- Экспозитура Калиновик,
- Экспозитура Рудо,
- Экспозитура Ново Горажде.

Члан 2.

Статут о измјени Статута Фонда здравственог осигурања Републике Српске, након давања сагласности од стране Владе Републике Српске, ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 02/002-2358-9/22
14. јула 2022. године
Бања Лука

В.д. предсједника
Управног одбора,
Др **Саша Вученовић**, с.р.

Регулаторна комисија за енергетику Републике Српске

На основу одредби члана 15. став 2. тачка 1, члана 18. став 2. и члана 19. Закона о електричној енергији ("Службени гласник Републике Српске", број 68/20) и члана 6. став 1. тачка а) и члана 17. став 1. Правилника о издавању дозвола ("Службени гласник Републике Српске", број 75/21), одлучујући по Захтјеву "Есо energy" друштва са ограниченом одговорношћу Требиње за издавање Дозволе за обављање дјелатности производње електричне енергије, Регулаторна комисија за енергетику Републике Српске, на 47. редовној сједници, одржаној 1.9.2022. године, у Требињу, донијела је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

О ИЗДАВАЊУ ДОЗВОЛЕ ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЈЕЛАТНОСТИ ПРОИЗВОДЊЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ

1. Усваја се Захтјев "Есо energy" друштва са ограниченом одговорношћу Требиње за издавање Дозволе за обављање дјелатности производње електричне енергије.

2. Дозвола за обављање дјелатности производње електричне енергије издаје се на период важења од пет година, почевши од 1.9.2022. године.

3. Саставни дио овог рјешења чине Дозвола за обављање дјелатности производње електричне енергије и Услови дозволе за обављање дјелатности производње електричне енергије, регистарски број: 01-364-04-1/98/22.

4. Корисник Дозволе, у периоду важења Дозволе, обавезан је плаћати регулаторну накнаду, квартално, на жиро рачун Регулаторне комисије, најкасније до краја првог мјесеца у кварталу за тај квартал, и то за 2022. годину у укупном износу од 994,57 КМ, како слиједи: за одговарајући период III квартала у износу од 244,57 КМ и за IV квартал у износу од 750,00 КМ, а за наредне године у износу, року и на начин утврђен посебним рјешењем о регулаторној накнади Регулаторне комисије за енергетику Републике Српске.

5. Ово рјешење објавиће се у "Службеном гласнику Републике Српске" и на интернет страници Регулаторне комисије за енергетику Републике Српске.

Образложење

"Есо energy" друштво са ограниченом одговорношћу Требиње (у даљем тексту: подносилац захтјева) поднијело је 16.6.2022. године Регулаторној комисији за енергетику Републике Српске (у даљем тексту: Регулаторна комисија), на прописаном обрасцу, Захтјев за издавање Дозволе за обављање дјелатности производње електричне енергије у 24 производна објекта, и то у малим соларним електранама "Берковићи 1" – "Берковићи 24", чија је укупна инсталисана снага 3.082,56 kWp, под бројем: 06-14.1/22, од 14.6.2022. године (у даљем тексту: Захтјев). Захтјев је у Регулаторној комисији заведен под бројем: 01-364-1/22.

С обзиром на то да је одредбом члана 18. став 2. Закона о електричној енергији прописано да произвођач који производи електричну енергију у више објеката чија је укупна инсталисана снага већа од 1 MW дужан да прибави дозволу за производњу електричне енергије, подносилац је поднио Захтјев, а ради прибављања Дозволе за обављање дјелатности производње електричне енергије у наведена 24 производна објекта.

Након што је Захтјев обрађен, Регулаторна комисија, на 46. редовној сједници, одржаној 18.8.2022. године, у Требињу, размотрила је Захтјев и на основу одредби члана 14. ст. 2. и 3. Правилника о издавању дозвола (у даљем тексту: Правилник) утврдила Нацрт дозволе за обављање дјелатности производње електричне енергије, те донијела Закључак о јавном разматрању којим је одредила да се у поступку јавног разматрања нацрта ове дозволе, 29.8.2022. године, одржи општа расправа у Требињу, у просторијама Регулаторне комисије, а ради прибављања коментара на Захтјев и Нацрт дозволе, од стране подносиоца захтјева и других заинтересованих лица. Закључком о јавном разматрању одређено је и да се коментари у писаној форми могу доставити до 29.8.2022. године. Регулаторна комисија је Нацрт дозволе и Закључак о јавном разматрању доставила подносиоцу захтјева, те је објавила објављештење за јавност у дневним новинама "Глас Српске" и на својој интернет страници, које садржи основне информације о Захтјеву, Нацрту дозволе, поступку јавног разматрања, одржавању јавне расправе, начину на који заинтересована лица могу добити додатне информације и остварити увид у Захтјев, начину и року достављања коментара заинтересованих лица, те информације које се односе на могућност учешћа заинтересованих лица у поступку издавања дозволе уколико имају посебно право или правни интерес да учествују у поступку.

На општој расправи, осим запослених у Регулаторној комисији, није било осталих присутних заинтересованих лица.

У остављеном року није било достављених коментара у писаној форми. Током овог поступка није било поднесених захтјева заинтересованих лица за учешће у поступку.

Након завршетка поступка јавног разматрања, водитељ поступка је сачинио извјештај са јавног разматрања, те припремио Приједлог рјешења о издавању дозволе за обављање дјелатности производње електричне енергије, чији саставни дио чине Дозвола за обављање дјелатности

производње електричне енергије и Услови дозволе за обављање дјелатности производње електричне енергије.

Регулаторна комисија, на 47. редовној сједници, одржаној 1.9.2022. године, размотрила је Приједлог рјешења о издавању дозволе, укључујући Приједлог услова дозволе и извјештај са јавног разматрања, Захтјев за издавање Дозволе, као и сву приложену документацију према обрасцу Захтјева за издавање Дозволе и осталу достављену документацију у поступку, на основу чега је утврђено да су се испунили услови за усвајање Захтјева за издавање Дозволе за обављање дјелатности производње електричне енергије, па је одлучено као у т. 1. и 3. диспозитива овог рјешења.

Имајући у виду одредбу члана 16. став 1. Закона о електричној енергији и члана 7. став 1. тачка а) Правилника, којом је прописано да се дозвола за обављање дјелатности производње електричне енергије издаје на период до 30 година, те да је подносилац захтјева поднио захтјеве за издавање сертификата за 24 производна објекта за које се издаје дозвола за обављање дјелатности производње електричне енергије, одлучено је да се ова дозвола изда на период од пет година, као у тачки 2. диспозитива овог рјешења.

Тачка 4. диспозитива овог рјешења заснива се на члану 24. став 1. Закона о енергетици ("Службени гласник Републике Српске", број 49/09), којим је прописано да се финансирање Регулаторне комисије, између осталог, обезбјеђује из годишњих накнада од енергетских субјеката, те члану 53. Правилника, којим је дефинисано да се износ регулаторне накнаде утврђује посебним рјешењем о регулаторној накнади коју доноси Регулаторна комисија и да се иста плаћа током периода важења дозволе. С обзиром на то да се подносиоцу захтјева Дозвола издаје први пут, регулаторна накнада за 2022. годину је одређена само на основу фиксног дијела, јер се износ варијабилног дијела не одређује за кориснике Дозволе који у претходној години нису обављали дјелатност. Фиксни дио регулаторне накнаде за регулисање одређене енергетске дјелатности одређује се на основу специфичности у погледу регулисања те дјелатности и карактеристика енергетских објеката корисника дозвола и не зависи од обима планираних или остварених пословних активности, односно прихода или дијела прихода корисника дозвола. Стога је овим рјешењем подносиоцу захтјева одређена регулаторна накнада за 2022. годину у укупном износу од 994,57 КМ, док ће за наредне године висина регулаторне накнаде бити утврђена посебним рјешењем Регулаторне комисије.

Тачка 5. диспозитива овог рјешења заснива се на одредби члана 20. став 3. Закона о енергетици и члану 62. Правилника.

Правна поука заснива се на одредби члана 25. Закона о енергетици, те чл. 5. и 15. Закона о управним споровима ("Службени гласник Републике Српске", бр. 109/05 и 63/11).

Поука о правном лијеку

Ово рјешење је коначно. Против овог рјешења може се покренути управни спор подношењем тужбе Окружном суду у Требињу у року од 30 дана од дана пријема овог рјешења.

Број: 01-364-6/22/Р-47-272
1. септембра 2022. године

Предсједник,
Владислав Владичић, с.р.

Казнено-поправни завод Фоча

На основу члана 15. став (1) Закона о извршењу кривичних и прекршајних санкција Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 63/18), директор Казнено-поправног завода Фоча, уз сагласност министра правде Републике Српске, д о н о с и

П РА В И Л Н И К

О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ПРАВИЛНИКА О УНУТРАШЊОЈ ОРГАНИЗАЦИЈИ И СИСТЕМАТИЗАЦИЈИ РАДНИХ МЈЕСТА КАЗНЕНО-ПОПРАВНОГ ЗАВОДА ФОЧА

Члан 1.

У Правилнику о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста Казнено-поправног завода Фоча ("Службени гла-

сник Републике Српске", број 98/18) и Правилнику о измјенама и допунама Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста Казнено-поправног завода Фоча ("Службени гласник Републике Српске", бр. 44/19, 109/19, 61/20, 20/21 и 32/22) у члану 46. врше се измјене и допуне код сљедећих радних мјеста, и то како сlijеди:

I - СЛУЖБА ОБЕЗБЈЕЂЕЊА

Унутрашње обезбјеђење

Код радног мјеста под редним бројем 1.3. Командир Унутрашњег обезбјеђења мијења се став 2, тако да гласи:

"Услови: висока стручна спрема - VII степен стручне спреме, најмање једна година радног искуства након стицања високе стручне спреме на пословима извршења кривичних санкција, положен стручни испит из области извршења кривичних и прекршајних санкција, звање наредник полиције I класе или начелник полиције".

Одјељење појачаног надзора и интензивног програма поступања

Код радног мјеста под редним бројем 1.8. Командир Одјељења појачаног надзора и интензивног програма поступања мијења се став 2, тако да гласи:

"Услови: висока стручна спрема - VII степен стручне спреме, најмање једна година радног искуства након стицања високе стручне спреме на пословима извршења кривичних санкција, положен стручни испит из области извршења кривичних и прекршајних санкција, звање наредник полиције I класе или начелник полиције".

Ватрогасно одјељење и одјељење за спровођење затвореника

Код радног мјеста под редним бројем 1.10. Командир Ватрогасног одјељења и спровођења затвореника мијења се став 2, тако да гласи:

"Услови: висока стручна спрема - VII степен стручне спреме, најмање једна година радног искуства након стицања високе стручне спреме на пословима извршења кривичних санкција, положен стручни испит из области извршења кривичних и прекршајних санкција и испит за руководиоца акције гашења пожара, звање наредник полиције I класе или начелник полиције".

Вањско обезбјеђење

Код радног мјеста под редним бројем 1.13. Командир Вањског обезбјеђења мијења се став 2, тако да гласи:

"Услови: висока стручна спрема - VII степен стручне спреме, најмање једна година радног искуства након стицања високе стручне спреме на пословима извршења кривичних санкција, положен стручни испит из области извршења кривичних и прекршајних санкција и испит за руководиоца акције гашења пожара, звање наредник полиције I класе или начелник полиције".

Код радног мјеста под редним бројем 1.14. Командир у Полуотвореном одјељењу Економија мијења се став 2, тако да гласи:

"Услови: висока стручна спрема - VII степен стручне спреме, најмање једна година радног искуства након стицања високе стручне спреме на пословима извршења кривичних санкција, положен стручни испит из области извршења кривичних и прекршајних санкција, звање наредник полиције I класе или начелник полиције".

IV - ПРИВРЕДНО-ИНСТРУКТОРСКА СЛУЖБА

Фабрика намјештаја

Код радног мјеста под редним бројем 4.13. Бравар - инструктор мијења се став 2, тако да гласи:

"Услови: V/III стручне спреме металске струке, најмање шест мјесеци радног искуства након стицања тражене стручне спреме, положен стручни испит из области извршења кривичних и прекршајних санкција".

Угоститељство

Код радног мјеста под редним бројем 4.31. Шеф сале - инструктор мијења се став 2, тако да гласи:

"Услови: V/IV/III степен стручне спреме (ВКВ/КВ радник угоститељске струке или угоститељско-туристички техничар) најмање једна година радног искуства након стицања тражене стручне спреме, положен стручни испит из области извршења кривичних и прекршајних санкција".

Производно-услугне дјелатности

Код радног мјеста под редним бројем 4.18. Инструктор за одржавање инсталација у Одјељењу са посебним режимом мијења се став 2, тако да гласи:

“Услови: V/III степен стручне спреме (ВКВ/КВ металске струке или бравар), најмање шест мјесеци радног искуства након стицања тражене стручне спреме, положен стручни испит из области извршења кривичних и прекршајних санкција”.

Код радног мјеста под редним бројем 4.15. Металостругар - инструктор мијења се став 3, тако да умјесто текста: “број извршилаца: 2” треба да стоји текст: “број извршилаца: 1”.

Додаје се ново радно мјесто под редним бројем: “4.50. Варилац/заваривач - инструктор:

Опис послова:

Врши електрозаваривање, СО2 заваривање, сјечење, савијање, бушење и брушење металних конструкција у Заводу. Врши кројење лимова по кројним листама, монтажу конструкција у Заводу, чишћење и одржавање задуженог алата и опреме, одржавање чистоће радног мјеста и радног окружења. Врши обуку затвореника и води бригу о њиховом раду и својим радом и понашањем доприноси преваспитању затвореника. Обавља и друге послове које му одреди руководиоца РЈ.

Услови: V/III степен стручне спреме (ВКВ/КВ металске струке), најмање шест мјесеци радног искуства након стицања тражене стручне спреме, положен стручни испит из области извршења кривичних и прекршајних санкција.

Број извршилаца: 1 (један)”.

Комерцијала

Код радног мјеста под редним бројем 4.47. Ауто-механичар - инструктор мијења се став 2, тако да гласи:

“Услови: V/III степен стручне спреме (ВКВ/КВ ауто-механичар), најмање шест мјесеци радног искуства након стицања средње стручне спреме, положен стручни испит из области извршења кривичних и прекршајних санкција и положен испит за контролу техничке исправности возила”.

Члан 2.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 01-619/22
12. августа 2022. године
Фоча

Директор,
Синиша Голјићанин, с.р.

Савјет министара Босне и Херцеговине

На основу члана 6. став 2, те члана 7. став 6. и члана 43. Закона о спољнотрговинској политици Босне и Херцеговине (“Службени гласник БиХ”, бр. 7/98 и 35/04) и члана 17. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине (“Службени гласник БиХ”, бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), на приједлог Министарства спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине, Савјет министара Босне и Херцеговине, на 54. сједници, одржаној 28.7.2022. године, д о н и о ј е

ОДЛУКУ

О ИЗМЈЕНИ ОДЛУКЕ О ПРИВРЕМЕНОЈ ЗАБРАНИ ИЗВОЗА ОДРЕЂЕНИХ ШУМСКИХ ДРВНИХ СОРТИМЕНАТА, ОГРЕВНОГ ДРВЕТА И ПРОИЗВОДА ОД ДРВЕТА

Члан 1.

У Одлуци о привременој забрани извоза одређених шумских дрвених сортимената, огревног дрвета и производа од дрвета (“Службени гласник БиХ”, број 41/22) у члану 2, у Листи производа, редни број 18. брише се.

Досадашњи редни бр. 19, 20. и 21. постају редни бр. 18, 19. и 20.

Члан 2.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана доношења и објављује се у “Службеном гласнику БиХ” и службеним гласницима ентитета.

СМ број: 97/22
28. јула 2022. године
Сарајево

Председавајући
Савјета министара БиХ,
Др Зоран Тегелтија, с.р.

Уставни суд Босне и Херцеговине

Уставни суд Босне и Херцеговине у пленарном сазиву, у предмету број У 11/22, рјешавајући захтјев Општинског суда у Сарајеву (судија Аднан Локмић), на основу члана VI/3и) Устава Босне и Херцеговине, члана 57 став (2) алинеја б) и члана 59 ст. (1) и (3) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине - пречишћени текст (“Службени гласник Босне и Херцеговине”, број 94/14), у саставу:

- Мато Тадић, председник,
- Миодраг Симовић, потпредседник,
- Мирсад Теман, потпредседник,
- Helen Keller, потпредседница,
- Валерија Галић, судија,
- Сеада Палаврић, судија,
- Златко М. Кнежевић, судија,
- Angelika Nußberger, судија,
- Леди Бианку, судија,

на сједници одржаној 14. јула 2022. године, д о н и о ј е

ОДЛУКУ

О ДОПУСТИВОСТИ И МЕРИТУМУ

Одлучујући о захтјеву Општинског суда у Сарајеву (судија Аднан Локмић) за оцјену уставности члана 3 Закона о измјенама и допунама Закона о основама социјалне заштите, заштите цивилних жртава рата и заштите породице са дјецом (“Службене новине Федерације Босне и Херцеговине”, број 14/09), утврђује се да је члан 3 Закона о измјенама и допунама Закона о основама социјалне заштите, заштите цивилних жртава рата и заштите породице са дјецом (“Службене новине Федерације Босне и Херцеговине”, број 14/09) који гласи: “Члан 18.б Закона мијења се и гласи: “Ради остваривања права утврђених овим Законом лица са инвалидитетом разврставају се према утврђеном проценту оштећења организма у двије групе и то:

I група - лица са инвалидитетом са 100% оштећења организма,

II група - лица са инвалидитетом са 90% оштећења организма”

у складу са чланом II/4 Устава Босне и Херцеговине, чланом 14 Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода и чланом 1 Протокола број 12 уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода.

Одлуку објавити у “Службеном гласнику Босне и Херцеговине”, “Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине”, “Службеном гласнику Републике Српске” и у “Службеном гласнику Брчко дистрикта Босне и Херцеговине”.

Образложење

I - Увод

1. Општински суд у Сарајеву (у даљем тексту: Општински суд) - судија Аднан Локмић (у даљем тексту: подносилац захтјева) поднио је 15. априла 2022. године Уставном суду Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Уставни суд) захтјев за оцјену уставности члана 3 Закона о измјенама и допунама Закона о основама социјалне заштите, заштите цивилних жртава рата и заштите породице са дјецом (“Службене новине Федерације Босне и Херцеговине”, број 14/09) са Уставом Босне и Херцеговине и Европском конвенцијом за заштиту људских права и основних слобода (у даљем тексту: Европска конвенција).

II - Поступак пред Уставним судом

2. На основу члана 23 став (2) Правила Уставног суда, од Представничког дома и Дома народа Парламента Федерације Босне и Херцеговине, те Владе Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Влада ФБиХ) затражено је 19. априла 2022. године да доставе одговоре на захтјев.

3. Влада ФБиХ је путем Канцеларије за сарадњу и заступање пред Уставним судом Босне и Херцеговине доставила одговор на захтјев 19. маја 2022. године.

III - Захтјев

а) Relevantне чињенице предмета поводом којег је поднесен захтјев

4. Пред Општинским судом се води парнични поступак који су тужбом покренули тужиоци као лица са стеченим инвалидитетом III, IV и V групе инвалидности (у даљем тексту: лица са инвалидитетом - ЛСИ или тужиоци) против Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: ФБиХ или тужена) ради утврђења дискриминације и исплате. У тужби је наведено да је свим тужиоцима као лицима са оштећењем организма по основу стеченог инвали-

дитета било признато право на личну инвалиднину у одређеним новчаним износима, у зависности од степена оштећења организма. Свим тужиоцима је према појединачним рјешењима, која су као доказ приложили уз тужбу, било признато право на личну инвалиднину на основу Закона о основама социјалне заштите, заштите цивилних жртава рата и заштите породице са дјецом ("Службене новине ФБиХ", бр. 36/99 и 54/04; у даљем тексту: основни Закон о основама социјалне заштите). Основни Закон о основама социјалне заштите је измијењен 2004. године и био је у примјени у периоду од 2004. до 2009. године. Тим законом су тужиоци као ЛСИ и тзв. мирнодопски инвалиди (инвалидитет стекли рођењем или болешћу, а не услед ратних активности) били изједначени с инвалидима (цивилним жртвама рата) који су као цивили (не војници) задобили повреде у рату (у даљем тексту: цивилне жртве рата - ЦЖР). Обје групе (ЛСИ и ЦЖР) биле су разврстане у зависности од процента оштећења организма у распону од 60%, 70%, 80%, 90% и 100%. Термиолошка разлика у називу између ових група (ЛСИ и ЦЖР) постојала је због начина и времена настанка инвалидитета (околности везане за рат или супротно). Босна и Херцеговина је, како се даље наводи у тужби, ратификовала Конвенцију о правима лица с инвалидитетом (у даљем тексту: Конвенција о лицима с инвалидитетом) у којој је дата дефиниција лица с инвалидитетом на начин да таква лица "имају дуготрајна тјелесна, ментална, интелектуална или осјетилна оштећења, која у међудјеловању с различитим препрекама могу спречавати њихово пуно и дјелотворно учешће у друштву на равноправном основу с другима". Будући да је Босна и Херцеговина (у даљем тексту: БиХ) ратификовала Конвенцију о лицима с инвалидитетом, прихватила је и да су сва лица једнака пред законом, да имају једнако право, без дискриминације, једнаку заштиту и једнаку корист на основу закона. Прије ратификације Конвенције тужена је 2009. године донијела спорни закон ("Службене новине ФБиХ", број 14/09) којим је измијењен члан 18б) Закона из 2004. године, којим су сва лица с инвалидитетом, ЛСИ и ЦЖР, била разврстана по групама у зависности од процента оштећења организма од 60%, 70%, 80%, 90% и 100%. Наведеним изменама су, у члану 3, лица с инвалидитетом разврстана у двије групе према утврђеном проценту оштећења организма, и то лица с оштећењем организма од 100% и лица с оштећењем организма од 90%. Умјесто раније законом шире признатог процента распона оштећења организма, сада је тај распон ограничен на 100% и 90% процената оштећења организма, али само у односу на ЛСИ код којих је оштећење организма последица болести или рођења, односно није везано за рат и ратне активности. За ЦЖР су одредбе Закона о основама социјалне заштите остале исте, тј. за њих је и даље прописан шири распон оштећења организма у проценту од 60%, 70%, 80%, 90% и 100%. Оно што је важно јесте да се у зависности од процента оштећења организма остварује право на новчану накнаду, тј. на личну инвалиднину. За ЦЖР је сада проценат оштећења организма много шири и повољнији јер укључује и 60%, 70%, 80%, за разлику од ЛСИ којима је ограничен на 90% и 100%. Наглашено је да осим ове двије групе (ЛСИ и ЦЖР) постоји и трећа група, и то ратни војни инвалиди (у даљем тексту: РВИ), тј. лица која су као војници у току рата од ратних активности задобила повреде које су за последицу имале оштећење организма у одређеном проценту. За РВИ су права много шира зато што признато оштећење организма почиње већ од 20%. Међутим, права за РВИ нису призната оспореним Законом о основама социјалне заштите, већ су призната посебним законом, тј. Законом о правима бранилаца и њихових породица, који није битан за овај случај с обзиром на то да тужиоци указују првенствено на разлику коју између ЛСИ и ЦЖР прави оспорени Закон о основама социјалне заштите. У тужби је даље наведено да су изменама и допунама спорног закона ЛСИ чија је инвалидност мања од 90% укинута права на инвалиднину, чиме су остала без до тада признаних новчаних примања - личне инвалиднине.

5. Тужиоци истичу да је одредбом члана 3 спорног закона направљена разлика међу инвалидима према настанку инвалидности, односно између ЛСИ и ЦЖР, истичући да је различито поступање утемељено у самом закону. ЛСИ остварују право на личну инвалиднину тек са 90% тјелесног оштећења, док ЦЖР то право остварују са 60% тјелесног оштећења. Сматрају да се ради о системској дискриминацији јер су ЛСИ као једна група становништва на територији ФБиХ стављена у неповољнији положај у односу на ЦЖР. Истичу да су спорном одредбом као лица чија је инвалидност наступила рођењем или болешћу дискриминисани у односу на ЦЖР чија је инвалидност наступила услед ратних дејстава. Сматрају да не постоји легитиман јавни интерес за такву правну ситуацију јер је инвалидитет, без обзира на начин настанка, ипак инвалидитет и сва таква лица морају уживати једнаку заштиту друштва и правног поретка. При доношењу спорне одредбе законодавац је направио неправедну расподелу друштвеног богатства, и то на терет свих ЛСИ, занемарујући принцип да су сви инвалиди, без обзира на начин настанка инвалидитета, једнаки пред законом. На тај начин је ЛСИ нанесена штета (материјална и нематеријална), па је тужбеним захтјевом затражено да им се штета надокнади у смислу члана 154 Закона о облигационим односима (у даљем тек-

сту: 300) и да тужена ФБиХ отклони последице дискриминације, те да им врати права која су имали прије измјена и допуна спорног закона.

6. Влада ФБиХ је у одговору на тужбу нагласила да се накнаде за ЦЖР и РВИ сматрају ратним репарацијама (одштетама). РВИ за заслуге које су имали у одбрани државе, а за ЦЖР као репарацију за ускраћену заштиту од стране државе због инвалидитета који су задобиле у току рата и услед ратних активности као цивили, када је држава имала позитивну обавезу да их заштити. При томе, како је даље наведено, у оквиру ЦЖР су као посебна категорија издвојена лица која су преживјела сексуална злостављања и силовања у рату. То даље значи да су у питању лица која не морају бити лица с инвалидитетом, али држава према њима има обавезу да им репарира оно што су због ратних дејстава преживјели, а држава их није успјела заштитити. Наглашено је да лица с инвалидитетом са степеном оштећења од 90% и 100% не могу функционисати као лица без инвалидитета, сама не могу задовољити основне и битне животне потребе, па им се новчана накнада обезбјеђује искључиво као накнада за изједначавање могућности у погледу њиховог функционисања у друштву. Код ЛСИ с процентом оштећења организма од 60% до 80% су прије доношења спорног закона оцењивана стања и болести, а не инвалидитет како предвиђа Конвенција о лицима с инвалидитетом (УН). У пракси је утврђено да ова категорија ЛСИ (с оштећењем организма у проценту од 60% до 80%) може задовољавати своје основне животне потребе, заснивати радни однос и да им такво стање није сметња за нормално функционисање у друштву. С друге стране, новчане накнаде за ЦЖР с оштећењем од 90% и 100% се дијелом сматрају ратним репарацијама, а дијелом накнадама за изједначавање могућности у друштву, јер им инвалидитет онемогућава да на исти начин функционишу у друштву као здраве особе. Код ЛСИ с оштећењем организма са 90% и 100% новчане накнаде се сматрају искључиво као накнаде за изједначавање могућности лица с инвалидитетом с најтежим степеном оштећења организма. Због тога и постоје разлике, што је у складу са закључцима Европског суда у предмету Поповић против Србије. У основи, разлика која постоји није дискриминација, већ намјера државе да различитим групама обезбједи припадајућа права по свим основама. Препорука омбудсмена која је достављена туженој подразумијева разматрање поновног увођења у Закон о основама социјалне заштите ЛСИ с тјелесним оштећењем испод 90%. Надлежно министарство је тим поводом констатовало да ЛСИ у духу Конвенције о лицима с инвалидитетом треба обезбједити заштиту на други начин, а прије свега стварањем услова за запошљавање на тржишту рада. Наиме, тежина њиховог инвалидитета (осим у проценту од 90% и 100%) није пресудно ограничавајућа у њиховој комуникацији с околином и у свакодневном функционисању. Тужена сматра да је препорука омбудсмена испоштована доношењем Закона о професионалној рехабилитацији, оспособљавању и запошљавању лица с инвалидитетом (у даљем тексту: Закон о професионалној рехабилитацији) и оснивањем Фонда за професионалну рехабилитацију и запошљавање лица с инвалидитетом, који овој популацији омогућава запошљавање по знатно повољнијим условима у односу на лица без инвалидитета на отвореном тржишту рада.

7. Влада ФБиХ је даље навела да је одредбама спорног закона за ЛСИ и даље омогућено коришћење других права, тј. стална новчана помоћ, новчана накнада за помоћ и његу од стране другог лица, друге материјалне помоћи, оспособљавање за живот и рад, смјештај у другу породицу, смјештај у установу социјалне заштите, услуге социјалног и другог стручног рада, кућна њега и помоћ у кући. Дакле, у конкретном случају постоји легитиман циљ и пропорционалан однос између циља који се жели постићи и употријебљених средстава. Као потврду става да одредбом члана 3 спорног закона ЛСИ нису дискриминисани у односу на ЦЖР, тужена је посебно истакла пресуду Европског суда за људска права (у даљем тексту: Европски суд) у предмету Поповић и други против Србије. Наведена пресуда је донесена управо примјеном оних аката на које се тужиоци у тужби позивају, конкретно Конвенције (УН) и Европске конвенције приликом испитивања основности различите висине новчаних накнада за цивилне инвалиде и војне инвалиде. У наведеној пресуди Европски суд је утврдио: "Чињеница да различите категорије лица с инвалидитетом имају право на различите накнаде не представља дискриминацију, посебно на пољу слободне процјене држава у питањима која укључују социјалну политику."

8. Влада ФБиХ (тужена) нагласила је да у конкретной ситуацији држава има слободно поље процјене у погледу општих питања економске и социјалне политике, што укључује и питање како најбоље регулисати права социјалног осигурања за лица с инвалидитетом (ЛСИ и ЦЖР), те обезбједити средства за исплату инвалиднина, а што је и у складу са ставовима Европског суда из пресуде Поповић и други против Србије.

б) Наводи из захтјева

9. У захтјеву се већим дијелом интерпретирају наводи из тужбе који су наведени у претходном дијелу одлуке. Наиме, подносилац

захтјева указује на домаће и међународне документе, Конвенцију УН, Специјални извјештај о правима лица с инвалидитетом Инститиције омбудсмана, чија је суштина да се превазиђе сваки облик дискриминације лица с инвалидитетом.

10. У кључном, подносилац захтјева сматра да су одредбом члана 3 спорног закона, којом је измијењен члан 186 Закона о измјенама и допунама основног закона (из 2004. године) који је био на снази до марта 2009. године, ЛСИ дискриминисана на основу начина и времена задобијања тјелесне повреде и инвалидитета и да им је онемогућено да на равноправном основу уживају и остварују исти обим права у односу на ЦЖР с истим процентом инвалидитета. Одредбом члана 3 оспореног закона је, према мишљењу подносиоца захтјева, "уведена системска (тј. на основу закона) дискриминација, и то на основу начина и времена повреде". У том правцу се позива на праксу Европског суда коју је прихватио Уставни суд, између осталих Белгијски језички случај од 9. фебруара 1967. године и Ирска против Британије од 18. јануара 1978. године. Из наведене праксе, како се даље наводи, дискриминација наступа ако се лице или група лица која се налазе у аналогној ситуацији различито третирају на основу пола, расе, боје, језика, вјере (...) у погледу уживања права из Европске конвенције, а за то не постоји објективно и разумно оправдање наспрам циља који се жели постићи јер не постоји пропорционалност између употребљених средстава и циља чијем се остварењу тежи.

11. Подносилац захтјева, ипак, сматра да према пракси Европског суда и Уставног суда државни органи имају одређену слободу процене када одлучују да ли и у којој мјери разлике у иначе сличним ситуацијама оправдавају различит третман према закону. Стога је и поднио захтјев за оцену компатибилности одредбе члана 3 спорног закона како би Уставни суд оцијенио "да ли је у конкретном случају било разумног и објективног оправдања за различито третирање лица с инвалидитетом".

12. У наставку је указано на садржај Устава БиХ и његов савствани дио, конкретног петнаест међународних споразума о људским правима побројаних у Анексу 1 на Устав БиХ, при чему је уживање права и слобода из наведених међународних споразума обезбијеђено свим лицима у БиХ без дискриминације. Сматра да је спорна одредба у супротности са чланом II/2 Устава БиХ (међународни стандарди) да се Европска конвенција и њени протоколи директно примјењују у БиХ, чланом II/3к) Устава БиХ и чланом I Протокола број 1 уз Европску конвенцију (право на имовину), чланом II/4 Устава БиХ и чланом 14 Европске конвенције (забрана дискриминације) и чланом 1 Протокола број 12 уз Европску конвенцију (општа забрана дискриминације).

ц) Одговор на захтјев

13. У вези с наводима из предметног захтјева Влада ФБиХ је навела: чланом 3 спорног закона измијењен је члан 186 тако што су лица с инвалидитетом, ради остваривања права, разврстана у двије групе - I група лица с инвалидитетом са 100% оштећења организма и II група лица с инвалидитетом са 90% оштећења организма. Надаље, права ЛСИ и материјалне накнаде до 2004. године (када је основни закон измијењен - под "основни закон" мисли се на први Закон о основама социјалне заштите који је донесен 1999. године) нису били обухваћени законским прописима; материјална подршка се у ФБиХ обезбјеђивала за РВИ по прописима који су регулисали права бранилаца, а за ЦЖР према одредбама основног закона; новчане накнаде које се исплаћују ЦЖР с оштећењем организма у висини од 60%, 70% и 80% сматрају се посебним накнадама, односно репарацијом државе, тзв. "враћањем моралног дуга" државе лицима која су постала инвалиди у току ратних дејстава. За разлику од ЦЖР које су инвалидност добиле због ратних дејстава, ЛСИ су инвалидност добиле болешћу или на други начин који није везан за ратна дејства и према тој категорији држава нема исту обавезу као према ЦЖР; новчане накнаде за ЦЖР с оштећењем организма од 90% и 100% сматрају се дијелом ратним репарацијама, а дијелом накнадама за изједначавање могућности, јер им инвалидитет онемогућава да на исти начин функционишу у друштву као здраве особе; новчане накнаде за ЛСИ с оштећењем организма од 90% и 100% се искључиво сматрају као накнаде за изједначавање могућности лица с инвалидитетом с највишим степеном инвалидности да функционишу у друштву.

14. У вези с наводима којим је указано на различито поступање према двијема категоријама лица с инвалидитетом, дакле ЛСИ и ЦЖР, Влада ФБиХ је навела да различито поступање постоји, али да има објективно и разумно оправдање. При томе је подјетела на кључне одредбе Конвенције о лицима с инвалидитетом (УН) указавши да се одредбом члана 3 спорног закона управо пружа заштита лицима с највишим степеном инвалидности (90% и 100%) јер је њихово функционисање у друштву трајно смањено или је потпуно онемогућено због утврђеног степена и тежине инвалидности. Такође, ЛСИ са степеном оштећења организма од 90% и 100% не могу функционисати у друштву као лица без инвалидитета, па им се накнада исплаћује искључиво с циљем изједначавања

могућности у погледу функционисања у друштву и изједначавања са здравим особама.

15. Даље се наводи да су у периоду од 2004. до 2009. године, прије доношења спорне одредбе, за ЛСИ с оштећењем организма испод 90% оцјењивана стања и болести, а не инвалидитет. Из праксе је утврђено да степен оштећења испод 90% код ЛСИ није сметња да задовољавају свакодневне животне потребе, заснивају радни однос и рад, те да им тако утврђено стање није сметња за нормално функционисање у друштву.

16. Поновљено је да је циљ давања већих погодности ЦЖР "враћање моралног дуга" државе јер су оне постале инвалиди у току ратних дејстава, а држава није имала могућност да их заштити. Поред тога, постигнута је суштинска једнакост јер су се ЦЖР налазиле у битно другачијој ситуацији у односу на сва остала лица.

17. Очигледно је, како је Влада ФБиХ у коначници навела, да у основи постојећа разлика између ЛСИ и ЦЖР није дискриминација већ намјера државе да различитим групама обезбједи припадајућа права по свим основима. У конкретном случају постоји разумно оправдање за различито поступање које је у складу с одредбама Европске конвенције и одредбама ЗЗД јер постоји легитиман циљ и пропорционалан однос између циља који се жели постићи и средстава која су употребљена. Легитиман циљ је оправдање околности под којим су поједина лица постала лица с инвалидитетом и задобила повреде, те у омогућавању функционисања и изједначавања лица с најтежим степеном инвалидитета. Ту је и чињеница да лица с нижим степеном инвалидитета због тога нису спријечена да нормално функционишу у друштву. У том правцу је указано и на економске прилике у БиХ и немогућност да се свим лицима омогући примање истих новчаних накнада.

18. Наглашена је тзв. позитивна дискриминација која практично омогућава државним органима да предузимају и одређене мјере које су усмјерене на исправљање постојећих неједнакости.

19. У том правцу Влада ФБиХ је указала на пресуду Европског суда у предмету Поповић против Србије од 30. јуна 2020. године у којој су се апликанти жалили да су као "цивилни инвалиди" дискриминисани у погледу права на мирно уживање имовине јер је домаће законодавство "војним инвалидима" с истим степеном инвалидности пружало новчана давања која су била до пет пута већа у односу на "цивилне инвалиде". У наведеној одлуци, како се даље наводи, Европски суд није утврдио повреду из члана 14 Европске конвенције јер је за различито поступање према двијема категоријама лица с инвалидитетом постојало објективно и разумно оправдање. При томе је, како је даље наведено, Европски суд имао у виду да држава има слободно поље процјене у погледу општих питања економске и социјалне политике, што укључује и права из социјалног осигурања за лица с инвалидитетом, те на који начин обезбједити средства за њихову исплату. У вези с напријед наведеним ставом, Влада сматра да утврђивање различитих права за ЛСИ и ЦЖР има разумно и објективно оправдање, да је разлика у поступању заснована не само на правно заштићеном основу већ и на објективним разликама, те да члан 3 оспореног закона није дискриминаторан у односу на ЛСИ. Влада је, осим тога, навела да је ЛСИ која немају довољно средстава за живот прописима из области социјалне заштите у ФБиХ омогућено коришћење других права попут сталне новчане помоћи, новчане накнаде за помоћ и његоу од стране другог лица, друге материјалне помоћи, оспособљавања за живот и рад, смјештаја у другу породицу, смјештаја у установу социјалне заштите, услуга социјалног и другог стручног рада, кућне његе и помоћи у кући и др.

20. Имајући у виду наведено, Влада ФБиХ сматра да је захтјев за оцену уставности члана 3 спорног закона неоснован.

IV - Релевантни прописи

21. У Уставу Босне и Херцеговине релевантне одредбе гласе:

Члан II

Људска права и основне слободе

2. Међународни стандарди

Права и слобода предвиђене Европском конвенцијом за заштиту људских права и основних слобода и њеним протоколима директно се примјењују у Босни и Херцеговини. Ови акти имају приоритет над свим другим законима.

4. Недискриминација

Уживање права и слобода, предвиђених овим чланом или међународним споразумима наведеним у Анексу I овог Устава, обезбјеђено је свим лицима у Босни и Херцеговини без дискриминације по било којој основи као што су пол, раса, боја, језик, вјероисповијест, политичко или друго мишљење, национално и социјално поријекло или повезаност са националном мањином, имовина, рођење или други статус.

22. Европска конвенција о заштити људских права и основних слобода, Рим, 4. XI. 1950. ("Службени гласник БиХ", број 6/99)

како је измијењена Протоколом број 11 (датум ступања на снагу 1. новембар 1998) у релевантном дијелу гласи:

Члан 14.

Забрана дискриминације

Уживање права и слобода предвиђених овом конвенцијом обезбјеђује се без дискриминације по било којој основи, као што су пол, раса, боја коже, језик, вјероисповијест, политичко или друго мишљење, национално или социјално поријекло, веза са неком националном мањином, имовно стање, рођење или други статус.

Члан 1. Протокола број 1 уз Конвенцију о заштити људских права и основних слобода

Заштита имовине

Свако физичко или правно лице има право на неометано уживање своје имовине. Нико не може бити лишен своје имовине, осим у јавном интересу и под условима предвиђеним законом и општим начелима међународног права.

Претходне одредбе, међутим, ни на који начин не утичу на право државе да примјењује такве законе које сматра потребним да би надзирала коришћење имовине у складу с општим интересима или да би обезбједила наплату пореза или других доприноса или казни.

Члан 1. Протокола број 12 уз Конвенцију о заштити људских права и основних слобода

Општа забрана дискриминације

1. Уживање свих права утврђених законом осигурано је без дискриминације по било ком основу као што је пол, раса, боја коже, језик, вјероисповијест, политичко или друго мишљење, национално или социјално поријекло, веза са неком националном мањином, имовинско стање, рођење или други статус.

2. Никог ниједан орган власти не смије дискриминисати ни по којем основу, као што је наведено у ставу 1.

23. Закон о основама социјалне заштите, заштите цивилних жртава рата и заштите породице са дјецом ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 36/99, 54/04, 39/06, 14/09, 17/13 - одлука УС-БиХ, 5/14 - рјешење УСБиХ, 45/16 и 40/18; за потребе ове одлуке користи се текст прописа како је објављен у службеним гласилима јер није објављен на свим службеним језицима и писмима). За потребе ове одлуке ће прво бити наведене одредбе првог Закона из 1999. године, затим измјене и допуне из 2004. године, као и измјене и допуне из 2006. године те спорне измјене из 2009. године. Остале измјене и допуне овог закона које су услиједиле 2013, 2014, 2016. и 2018. године нису релевантне за овај случај. Релевантне одредбе Закона из 1999. године ("Службене новине Федерације БиХ", број 36/99 од 6. септембра 1999. године) гласе:

Члан 12.

Корисници социјалне заштите, у смислу овог закона, су лица која се налазе у стању социјалне потребе и то:

- 1) дјеца без родитељског старања,
- 2) одгојно занемарена дјеца,
- 3) одгојно запуштена дјеца,
- 4) дјеца чији је развој ометен породичним приликама,
- 5) лица са инвалидитетом и лица ометена у физичком или психичком развоју,
- 6) материјално неосигурана и за рад неспособна лица,
- 7) стара лица без породичног старања,
- 8) лица са друштвено негативним понашањем,
- 9) лица и породице у стању социјалне потребе, којима је услијед посебних околности потребан одговарајући облик социјалне заштите.

Прописима кантона може се проширити круг корисника социјалне заштите из става 1. овог члана у складу са програмима развоја социјалне заштите и специфичним приликама у кантону.

Члан 14.

Лица са инвалидитетом и лица у физичком и психичком развоју, у смислу члана 12. став 1. тачка 5) овог закона, су дјеца и одрасла лица, која су:

- слијепи и слабовида,
- глуха и наглуха,
- са поремећајима у говору и гласу,
- са тјелесним оштећењима и трајним сметњама у физичком развоју,
- са сметњама у психичком развоју (лаког, умјереног, тежег и тешког степена),
- са комбинираним сметњама (вишеструко ометена у развоју).

Члан 19.

Права из социјалне заштите, у смислу овог закона, су:

- 1) новчана и друга материјална помоћ,
- 2) оспособљавање за живот и рад,
- 3) смјештај у другу породицу,
- 4) смјештај у установе социјалне заштите,
- 5) услуге социјалног и другог стручног рада,
- 6) кућна њега и помоћ у кући.

Прописом кантона утврђују се износи новчаних и других давања, из става 1. овог члана, увјети и поступак за стицање тих права и њихово коришћење, уколико то није уређено овим законом.

Прописом кантона могу се утврдити и друга права из социјалне заштите у складу са програмом развоја социјалне заштите и његовим могућностима.

Члан 54.

Цивилна жртва рата, у смислу овог закона, је лице код кога је наступило тјелесно оштећење од најмање 60% због ране, повреде и озљеде (у даљем тексту: инвалид) задобивене:

- 1) злостављањем, односно лишавањем слободe у току ратног стања или непосредне ратне опасности;
- 2) у вези са ратним догађајима (бомбардирања, уличне борбе, експлозија ратног материјала, залутали метак и сл.);
- 3) од експлозије заосталог ратног материјала након завршетка рата,
- 4) у вези са диверзантским, односно терористичким акцијама којима се угрожава сигурност и уставни поредак Федерације.

Инвалид је и лице код кога је наступило тјелесно оштећење од најмање 60% због болести задобивене, односно погоршане или испољене под околностима из става 1. овог члана.

Цивилном жртвом рата, сматра се и лице које је погинуло, умрло или нестало под околностима из става 1. овог члана.

Члан 56.

Ради остваривања права утврђених овим законом за цивилне жртве рата, ако прописом кантона није другачије утврђено, инвалиди се разврставају према утврђеном проценту тјелесног оштећења, у шест група, и то:

- I група - инвалиди са 100% тјелесног оштећења којима је за редован живот потребна њега и помоћ од стране другог лица,
- II група - инвалиди са 100% тјелесног оштећења,
- III група - инвалиди са 90% тјелесног оштећења,
- IV група - инвалиди са 80% тјелесног оштећења,
- V група - инвалиди са 70% тјелесног оштећења,
- VI група - инвалиди са 60% тјелесног оштећења.

Члан 58.

Цивилне жртве рата имају, по овом закону, следећа права:

- 1) личну инвалиднину,
- 2) додатак за његу и помоћ од стране другог лица,
- 3) ортопедски додатак,
- 4) породичну инвалиднину,
- 5) додатак на дјецу,
- 6) помоћ у трошковима лијечења и набавци ортопедских помагала,
- 7) оспособљавање за рад (професионална рехабилитација, преквалификација и доквалификација)
- 8) приоритетно запошљавање.

Права из става 1. т. 1), 2), 3), 4) и 5) овог члана остварују се под увјетима, на начин и по поступку утврђеним овим законом.

Права из става 1. т. 6), 7) и 8) овог члана остварују се под увјетима, на начин и по поступку утврђеним прописом кантона.

Кантон може, утврдити и друга права и проширити обим права утврђених овим законом по основу својих материјалних могућности и других потреба цивилних жртава рата.

24. Релевантне одредбе Закона о измјенама и допунама Закона о основама социјалне заштите, заштите цивилних жртава рата и заштите породице са дјецом из 2004. ("Службене новине Федерације БиХ", број 54/04 од 16. октобра 2004. године) гласе:

Члан 1.

У Закону о основама социјалне заштите, заштите цивилних жртава рата и заштите породице са дјецом ("Службене новине Федерације БиХ", број 36/99) у поглављу II - СОЦИЈАЛНА ЗА-

ШТИТА уводи се ново потпоглавље 2.а под називом - "ОСНОВНА ПРАВА ЛИЦА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ" и потпоглавље 2.б под називом - "ПОСТУПАК ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВА ЛИЦА С ИНВАЛИДИТЕТОМ" с разрадом тих права у члановима који гласе:

“2.а ОСНОВНА ПРАВА ЛИЦА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ

Члан 18.а

Лица са инвалидитетом и лица ометена у физичком и психичком развоју, у смислу члана 12. став 1. тачка 5. те члана 14. овог закона, имају према овом закону сљедећа права:

- 1) лична инвалиднина,
- 2) додатак за његу и помоћ од другог лица,
- 3) ортопедски додатак,
- 4) помоћ у трошковима лијечења и набавци ортопедских помагала,
- 5) оспособљавање за рад (професионална рехабилитација, преквалификација и доквалификација),
- 6) приоритетно запошљавање.

Права из става 1. т. 1), 2) и 3) овог члана остварују се под условима, на начин и по поступку утврђеним овим законом.

Права из става 1. т. 4), 5), и 6) овог члана остварују се у складу са прописима о здравственом осигурању, здравственој заштити и запошљавању.

Кантон може утврдити и друга права и проширити обим права утврђених овим законом, на основу својих материјалних могућности и других потреба лица са инвалидитетом.

Члан 18.б

Ради остваривања права утврђених овим законом лица са инвалидитетом разврставају се према утврђеном проценту оштећења организма у пет група, и то:

- I група - лица са инвалидитетом са 100% оштећења организма,
- II група - лица са инвалидитетом са 90% оштећења организма,
- III група - лица са инвалидитетом са 80% оштећења организма,
- IV група - лица са инвалидитетом са 70% оштећења организма,
- V група - лица са инвалидитетом са 60% оштећења организма.

Члан 18.ц

Лична инвалиднина одређује се сразјерно степену оштећења, на основу налаза и мишљења лјкарске комисије у складу са међународном класификацијом оштећења, инвалидитета и хендикепа Свјетске здравствене организације. Мјесечни износ личне инвалиднине одређује се у проценту од основице дефинисане у члану 18.ф, и то:

Група	Процент
I	70%
II	50%
III	39%
IV	28%
V	20%

Члан 18.ф

Основица за одређивање мјесечних новчаних примања, према овом закону, јесте 213,00 КМ. Основица и мјесечни износи новчаних примања, према овом закону, усклађују се почетком сваке буџетске године наредбом федералног министра рада и социјалне политике, у складу са кретањем бруто друштвеног производа по глави становника према подацима Завода за статистику Федерације БиХ.

25. Релевантне одредбе Закона о измјенама и допунама Закона о основама социјалне заштите, заштите цивилних жртава рата и заштите породице са дјецом из 2006. (“Службене новине Федерације БиХ”, број 39/06 од 26. јула 2006. године) гласе:

Члан 6.

Члан 54. мијења се и гласи:

“У смислу овог закона цивилна жртва рата је лице код којег је током рата или непосредне ратне опасности, услед рањавања или неког другог облика ратне тортуре наступило оштећење организма, што укључује ментално оштећење или значајно нарушавање здравља или нестанак или погибију тог лица.

У складу са ставом 1. овог члана, статус цивилне жртве рата признаје се:

- 1) лицу код којег је наступило оштећење организма од најмање 60% или значајно нарушавање здравља услед мучења, нехуманог и понижавајућег поступања, незаконитог кажњавања,

протуправног лишавања слободе, затвор, концентрациони логор, интернација, принудни рад у току ратног стања или непосредне ратне опасности,

- 2) лицу код којег је наступило оштећење организма од најмање 60% у вези са ратним догађајима (бомбардовање, уличне борбе, експлозија ратног материјала, залутали метак и сл.),

- 3) лицу код којег је наступило оштећење организма од најмање 60% од експлозије заосталог ратног материјала након завршетка рата,

- 4) лицу код којег је наступило оштећење организма од најмање 60% у вези са диверзантским, терористичким акцијама којима се угрожава безбједност и уставни поредак Федерације,

- 5) члановима породице несталог лица, ако је нестало лице било цивил односно није било припадник оружаних снага,

- 6) члановима породице лица које је погинуло у вези са ратним догађајима (бомбардовање, уличне борбе, експлозија ратног материјала, залутали метак и сл.).

Посебном категоријом цивилних жртава рата сматрају се лица која су преживјела сексуално злостављање и силовање.

Признаје се статус цивилне жртве рата лицима код којих је дошло до накнадног оштећења организма - испољене и погоршане болести, дугог периода инкубације, губитак екстремитета и вида оба ока због погоршања општег здравственог стања, менталног оштећења и других оштећења организма, а насталих због околности из ст. 1. и 2. овог члана.

Статус цивилне жртве рата, у смислу ст. 1. и 2. овог члана, признаје се и цивилним лицима и припадницима снага бивше тзв. “Аутономне покрајине Западна Босна”, уколико не остварују одговарајућа права по Закону о правима бранилаца и чланова њихових породица (“Службене новине Федерације БиХ”, бр. 33/04 и 56/05).

У складу са овим законом, у циљу остваривања одређених права, признаје се статус цивилне жртве рата, лицу код којег је наступило оштећење организма испод 60% или значајно нарушавање здравља.”

Члан 7.

У члану 56. у уводној реченици рјечи: “ако прописом кантона није другачије утврђено”, бришу се.

Иза става 1. додаје се нови став 2., који гласи:

“При утврђивању процента оштећења организма за лица код којих је под околностима из члана 54. овог закона наступило оштећење организма због болести задобијене, односно погоршане под тим околностима, узима се одговарајући проценат од целокупног оштећења организма с тим да по том основу утврђени проценат оштећења организма не може износити више од 80%.”

Члан 8.

Члан 58. мијења се и гласи:

“Цивилне жртве рата имају, по овом закону, сљедећа права:

- 1) личну инвалиднину или мјесечно лично новчано примање,
- 2) додатак за његу и помоћ од стране другог лица,
- 3) ортопедски додатак,
- 4) породичну инвалиднину,
- 5) помоћ у трошковима лијечења и набавци ортопедских помагала,
- 6) оспособљавање за рад (професионална рехабилитација, преквалификација и доквалификација),
- 7) приоритетно запошљавање,
- 8) приоритетно стамбено збрињавање,
- 9) психолошку помоћ и правну помоћ.

Цивилне жртве рата из члана 54. став 6. овог закона остварују права у складу са ставом 1. т. 5), 6), 7), 8) и 9) овог члана.

Права из става 1. т. 1), 2), 3) и 4) овог члана остварују се под условима, на начин и по поступку утврђеним овим законом.

Права из става 1. т. 5), 6), 7), 8) и 9) овог члана остварују се у складу са прописима о здравственом осигурању, здравственој заштити, заштити породице са дјецом и запошљавању.

Кантон, у складу са Програмом рјешавања приоритетног стамбеног збрињавања по основу одговарајућег закона, рјешава приоритетно стамбено збрињавање лица из члана 54. овог закона, а нарочито лица која су укључена као жртве свјedoчки у судске поступке.

Кантон може утврдити и друга права и проширити обим права утврђених овим законом, у складу са својим могућностима и потребама цивилних жртава рата.”

26. Релевантне одредбе Закона о измјенама и допунама Закона о основама социјалне заштите, заштите цивилних жртава рата и за-

штите породице са дјецом из 2009. - спорни закон ("Службене новине Федерације БиХ", број 14/09 од 11. марта 2009. године) гласе:

Члан 3.

Члан 18.б Закона мијења се и гласи:

"Ради остваривања права утврђених овим Законом лица са инвалидитетом разврставају се према утврђеном проценту оштећења организма у двије групе и то:

I група - лица са инвалидитетом са 100% оштећења организма,

II група - лица са инвалидитетом са 90% оштећења организма".

27. Закон о професионалној рехабилитацији, оспособљавању и запошљавању лица са инвалидитетом ("Службене новине ФБиХ", број 9/10) у релевантном дијелу гласи:

Члан 1.

Овим законом уређује се професионална рехабилитација, оспособљавање и запошљавање лица са инвалидитетом са смањеном радном способношћу (у даљем тексту: лица са инвалидитетом), оснивање и дјелатност установа, привредних друштава и других правних лица која се баве професионалном рехабилитацијом и запошљавањем лица са инвалидитетом, оснивање и рад Фонда за професионалну рехабилитацију и запошљавање лица са инвалидитетом (у даљем тексту: Фонд) и друга питања у вези са професионалном рехабилитацијом, оспособљавањем и запошљавањем лица са инвалидитетом.

Члан 2.

Професионална рехабилитација, оспособљавање и запошљавање лица са инвалидитетом је од посебног јавног интереса и спада у област социјалне заштите.

Члан 3.

Лице са инвалидитетом, у смислу овог закона, је лице код којег постоји физичко, чулно или ментално оштећење које за последицу има трајну или привремену, а најмање 12 мјесеци смањену могућност рада и задовољавања личних потреба у свакодневном животу.

Лице са инвалидитетом из става 1. овог члана, је лице чији инвалидитет, у односу на способности лица без инвалидитета, једнаке или сличне животне доби, једнаког или сличног образовања, у једнаким или сличним условима рада, на једнаким или сличним пословима, има за последицу трајну или привремену, а најмање 12 мјесеци смањену могућност радног оспособљавања и запослења на тржишту рада под општим условима, те очувања посла и напредовања у послу.

Члан 4.

Лице са инвалидитетом, у смислу овог закона, је и:

1. лице са инвалидитетом, корисник новчане накнаде до запослења, које је то право остварило на основу прописа о социјалној заштити;

2. лице са промијењеном радном способношћу према прописима о пензијском и инвалидском осигурању;

3. лице које је остварило право на професионалну рехабилитацију према прописима о заштити војних и цивилних инвалида рата;

4. ученик са тешкоћама у развоју и ученик са већим тешкоћама у развоју према прописима о средњем образовању;

5. лице са инвалидитетом старије од 21 године, које право на професионалну рехабилитацију или рад не може остварити према претходним тачкама овог члана.

Члан 7.

Лице са инвалидитетом доприноси својој професионалној рехабилитацији и запошљавању:

- школовањем и стручним оспособљавањем, зависно од својих могућности, склоности и способности;

- пријављивањем на огласе о запошљавању на послове за које испуњава предвиђене услове и које је у стању обављати и прихватањем понуђеног запослења на таквим пословима;

- прихватањем услова у току стручног оспособљавања и рада;

- сарадњом по питањима стручног оспособљавања са љекаром, дефектологом, психологом, социјалним радником, дипл. правником, технологом;

[...]

28. Одлука о ратификацији Конвенције о правима лица са инвалидитетом и Факултативног протокола ("Службени гласник БиХ" - Међународни уговори број 11/09)

На основу члана V 3. д) Устава Босне и Херцеговине и сагласности Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине (Одлука ПС БиХ, број 454/09 од 15. децембра 2009. године), Предсједништво Босне и Херцеговине на 39. хитној сједници одржаној 18. децембра 2009. године, донијело је

ОДЛУКУ

О РАТИФИКАЦИЈИ КОНВЕНЦИЈЕ О ПРАВИМА ЛИЦА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ И ФАКУЛТАТИВНОГ ПРОТОКОЛА

Члан 1.

Ратификује се Конвенција о правима лица са инвалидитетом и Факултативни протокол уз Конвенцију о правима лица са инвалидитетом.

Члан 2.

Текстови Конвенције и Факултативног плана протокола у преоводу гласе:

КОНВЕНЦИЈА

О ПРАВИМА ЛИЦА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ

Члан 1.

СВРХА

Сврха ове Конвенције је унапређење, заштита и обезбјеђење пуног и равноправног уживања свих људских права и основних слобода особа с инвалидитетом, и унапређивање поштивања њиховог урођеног достојанства.

Особе с инвалидитетом укључујући особе са дуготрајним физичким, менталним, интелектуалним или осјетилним оштећењима, које у интеракцији с различитим баријерама могу ометати њихово пуно и дјелотворно учествовање у друштву равноправно с осталим члановима тог друштва.

Члан 2.

ДЕФИНИЦИЈЕ

За потребе ове Конвенције:

[...]

"Дискриминација на основу инвалидитета" значи свако разликовање, искључивање или ограничавање на основу инвалидитета, чија су сврха или последица умањивање или поништавања признања, уживања или кориштења свих људских права и основних слобода, равноправно с другим особама, на политичком, економском, социјалном, културном, друштвеном и сваком другом подручју. Она укључује све облике дискриминације, укључујући ускраћивање разумне прилагодбе.

V - Допустивост

29. При испитивању допустивости захтјева Уставни суд је пошао од одредбе члана VI/3ц) Устава Босне и Херцеговине.

30. Члан VI/3ц) Устава Босне и Херцеговине гласи:

ц) Уставни суд има надлежност у питањима која му упуте било који суд у Босни и Херцеговини, а односи се на то да ли је закон на чијој валаности почива његова одлука, сагласан са овим Уставом, Европском конвенцијом о људским правима и основним слободама и њеним протоколима, или са законима Босне и Херцеговине; или у погледу постојања или дјелокруга неког општег правила међународног јавног права које је од значаја за одлуку тог суда.

31. Захтјев за оцјену уставности поднио је Општински суд у Сарајеву (судија Аднан Локмић), што значи да је захтјев поднијело овлашћено лице из члана VI/3ц) Устава Босне и Херцеговине (види Уставни суд, Одлука о допустивости и меритуму број У 5/10 од 26. новембра 2010. године, т. 7-14, објављена у "Службеном гласнику БиХ", број 37/11).

32. Имајући у виду одредбе члана VI/3ц) Устава Босне и Херцеговине и члана 19 став (1) Правила Уставног суда, Уставни суд сматра да је овај захтјев допустив зато што га је поднио овлашћени субјекат, те да не постоји ниједан формални разлог из члана 19 став (1) Правила Уставног суда због којег захтјев не би био допустив.

VI - Меритум

Уводне напомене

33. Уставни суд само ради напомене истиче да је у Одлуци о допустивости и меритуму број У 9/12 од 30. јануара 2013. године одлучивао о усклађености одредбе члана 18д став 4 истог закона (која гласи: "Лица са инвалидитетом који је настао након 65 године живота а код којих је, у складу с мишљењем Института, утврђена потреба за коришћењем права на додатак за њега и помоћ од другог лица, ово право остварују у складу с прописом кантона") и утврдио да та одредба није у складу са чланом II/2 Устава БиХ у вези с одредбама члана 1 Протокола број 12 уз Европску конвенцију. Наведеном одредбом су била обухваћена лица чији је инвалидитет настао након 65. године живота. Федерација БиХ је извршила наве-

дену одлуку Уставног суда, те је неуставна одредба брисана измјенама и допунама Закона о основама социјалне заштите ("Службене новине Федерације БиХ", број 17/03 од 4. марта 2013. године).

Спорне одредбе Закона о основама социјалне заштите

34. Уставни суд напомиње да оцјену уставности разматра у општем смислу (*erga omnes*), а не у односу на конкретан предмет (*inter partes*) који је повод за подношење захтјева (види Одлуку Уставног суда у предмету број У 15/11 од 30. марта 2012. године, тачка 63). Подносилац захтјева тражи од Уставног суда да испита да ли је одредба члана 3 спорног закона компатибилна са чл. II/2, II/3к) и II/4 Устава БиХ, односно чланом 1 Протокола број 1 уз Европску конвенцију, чланом 14 Европске конвенције и чланом 1 Протокола број 12 уз Европску конвенцију.

35. Захтјев за оцјену уставности, као и предмет пред Општинским судом у Сарајеву поводом којег је поднијет захтјев за оцјену уставности заснивају се на тврдњи да до дискриминације долази на основу Закона о основама социјалне заштите. Релевантне одредбе наведеног закона прописују права - повластице одређеним категоријама људи, у конкретном случају то су ЛСИ - лица с инвалидитетом и ЦЖР - цивилне жртве рата. Право које се прописује наведеним категоријама (ЛСИ и ЦЖР), а које је релевантно за овај случај, јесте право на новчану накнаду, односно право на личну инвалиднину (како се ово право назива у свим измјенама Закона о основама социјалне заштите које су услједили након 1999. године). Право на личну инвалиднину, како је то прописано релевантним одредбама Закона о основама социјалне заштите, остварује се у зависности од процента оштећења организма. Оспореним измјенама Закона о основама социјалне заштите прописано је да ЛСИ могу остварити право на личну инвалиднину само ако имају оштећење организма у проценту од 90% и 100%. Насупрот томе, Закон се у овом дијелу није мијењао у односу на ЦЖР, које и даље имају прописано право на личну инвалиднину у зависности од степена оштећења организма, али у знатно ширем распону, тј. од 60% до 100%. Дакле, релевантним одредбама Закона прво је прописано право (право на личну инвалиднину), да би другим релевантним одредбама истог закона остваривање тог права било ограничено, у зависности од околности под којим су одређена лица постала лица с инвалидитетом и задобила повреде (код ЛСИ инвалидитет није везан за рат и ратне активности, док код ЦЖР јесте). У наведеном подносилац захтјева види дискриминацију забрањену релевантним одредбама Устава БиХ и Европске конвенције.

36. Из навода подносиоца захтјева, као и предмета поводом којег је захтјев поднесен, произлази да су ЛСИ дискриминисана у односу на ЦЖР у односу на право на имовину, док се под имовином сматра право на личну инвалиднину која је прописана релевантним одредбама Закона о основама социјалне заштите. Међутим, неспорно је да право на личну инвалиднину није постојеће (стечено) право. Закон о основама социјалне заштите прописује услове под којим одређене групе људи (ЛСИ и ЦЖР) могу остварити (стећи) право на личну инвалиднину. Тужбоци у предмету поводом којег је поднесен захтјев за оцјену уставности су још 2009. године (доношењем спорног закона) изгубили право на личну инвалиднину коју су до тада примали. На појединачна рјешења о губитку права на личну инвалиднину тужиоци се нису жалили другостепеном органу управе, нити су покретали управни спор пред надлежним судом. У ствари, циљ предметне тужбе је да тужиоци поново стекну имовину (лична инвалиднина) која им је раније одузета због измјене закона. Међутим, члан 1 Протокола број 1 уз Европску конвенцију штити само постојећу имовину (види Европски суд за људска права, *Marckx* против Белгије, пресуда од 13. јуна 1979. године, серија А[1]31, став 50), а не и право на стицање имовине (види *Slivenko* и други против Летоније (дец.) [GC] број 48321/99, ECHR 2002-II, став 121 и *Koreský* против Словачке [GC], 44912/98, ECHR 2004-IX, став 35(б)). Оспорене одредбе спорног закона одређују искључиво услове (одређени степен оштећења организма) под којим ЛСИ могу остварити (стећи) право на личну инвалиднину. Дакле, оспореним одредбама спорног закона се не утврђује имовинско право, већ, како је речено, услови за стицање имовинског права. Према томе, спорне одредбе не покрећу питање неслаганости с одредбама члана II/3к) Устава БиХ, као и члана 1 Протокола број 1 уз Европску конвенцију.

37. Стога, Уставни суд сматра да се одредбе спорног закона требају испитати првенствено с аспекта члана 1 Протокола број 12 уз Европску конвенцију, с обзиром на то да се тврди да до повреде права на забрану дискриминације долази на основу закона, тј. ускраћивањем права која су одређена законом.

Општа забрана дискриминације

1. Уживање сваког права које закон предвиђа мора да се обезбједи без дискриминације по било ком основу, као што су пол, раса, боја коже, језик, вјероисповијест, политичко или друго мишљење, национално или социјално поријекло, повезаност с националном мањином, имовина, рођење или други статус.

2. Јавне власти не смију ни према коме вршити дискриминацију по било ком основу као што су они поменути у ставу 1.

38. Уставни суд наглашава да члан 1 Протокола број 12 уз Европску конвенцију садржи општи принцип забране дискриминације и гарантује уживање свих права одређених законом, без дискриминације по било којем основу као што су пол, раса, боја коже, језик, вјера, политичко или друго мишљење, национално или социјално поријекло, припадност националној мањини, имовина, рођење или други статус. Даље, члан 1 Протокола број 12 уз Европску конвенцију подразумева и да јавни органи никада не могу дискриминисати према било којем основу, дакле основни принцип недискриминације је проширен и на домаће законе, а не само на права гарантована Европском конвенцијом, како то предвиђа члан 14 Европске конвенције.

39. Европски суд за људска права је у предмету Сејдић и Финци против БиХ нагласно: "Појам дискриминације је досљедно тумачен у јуриспруденцији Суда у односу на члан 14 Конвенције. Јуриспруденција нарочито јасно прецизира да 'дискриминација' означава различито поступање без објективног и разумног оправдања према лицима која су се наша на сличном положају (види т.ч. 42-44 и наведене изворе). Аутори су користили исти термин, дискриминација, у члану 1 Протокола број 12. Без обзира на разлике у ширини обима између ових одредби, значење овог појма у члану 1 Протокола број 12 требало је бити идентично тумачењу из члана 14 (види Образложење (Explanatory Report) уз Протокол број 12, тачка 18). Суд, према томе, не види разлог да одступа од утврђеног тумачења 'дискриминације', наведеног у тексту, у примјени истог појма према члану 1 Протокола број 12 (у вези са судском праксом УН-овог Комитета за људска права у погледу члана 26 Међународног пакта о грађанским и политичким правима, одредбе која је слична, али не и идентична - члану 1 Протокола број 12 уз Конвенцију, види Nowak, Коментари CСPR, Издавачи N. P. Engel, 2005, страна 597-634)", (види одлуку Европског суда у предмету Сејдић и Финци против БиХ од 22. децембра 2009. године, тачка 55).

40. Сходно томе, слиједећи принципе из члана 14 Европске конвенције, да би се покренуло питање дискриминације мора постојати разлика у поступању према лицима у аналогним или релевантно сличним ситуацијама (види ДХ и други против Чешке Републике [ВВ] број 57325/00, став 175, ECHR 2007-IV). Међутим, само разлике у поступању на основу личног обиљежја (или "статуса") по којем се лица или групе лица разликују једни од других могу покренути питање дискриминације (види *Carvalho Pinto de Sousa Morais* против Португалије број 17484/15, став 45, ECHR 2017). Европски суд у својим одлукама досљедно указује да ће се различито поступање према лицима у аналогним или релевантно сличним ситуацијама сматрати дискриминишућим само ако нема објективно и разумно оправдање - другим ријечима, ако не слиједи легитиман циљ или ако не постоји разуман однос пропорционалности између употребљених средстава и циља који се жели остварити (види *Vallianatos* и други против Грчке [ВВ] бр. 29381/09 и 32684/09, став 76, ECHR 2013. (изводи)).

41. Држава уговорница ужива слободу процјене при оцјењивању да ли разлике у иначе сличним ситуацијама оправдавају различито поступање и у којој мјери. Обим ове процјене ће се разликовати у зависности од околности, предмета и позадине случаја. Према Европској конвенцији, држава обично има широко поље процјене када су у питању опште мјере економске или социјалне стратегије. Због њиховог директног познавања свог друштва и његових потреба, националне власти су, у принципу, у бољем положају од међународног судије да цијене оно што је у јавном интересу на друштвеним или економским основама, а суд ће генерално поштовати избор политике законодавца осим ако је "очито без разумног основа" (види *Carson* и други против Уједињеног Краљевства [Вв] број 42184/05, § 61, ECHR 2010. и *Stec* и други против Уједињеног Краљевства [Вв] бр. 65731/01 и 65900/01, § 52, ECHR 2006-VI).

42. Европски суд у пракси досљедно наводи да Европска конвенција не укључује право на стицање имовине (о чему је у овој одлуци опширније написано у тачки 37 образложења). При томе се не ограничава слобода држава уговорница да одлуче да ли ће или не успоставити било који облик система социјалног осигурања, или да одаберу врсту или износ накнада које ће обезбједити у оквиру било којег таквог система. Међутим, ако држава одлучи да успостави систем накнада, то мора учинити на начин који је у складу са чланом 14 Конвенције (види цитирану *Stec* и други против Уједињеног Краљевства).

43. У конкретном случају неспорно је да Закон о основама социјалне заштите прописује "систем накнада" за одређене категорије људи (ЛСИ и ЦЖР) уколико испуњавају услове прописане тим истим законом¹. Дакле, држава је Законом о основама социјалне заштите "успоставила систем накнада" (правно на личну инвалиднину), што даље значи да је тим законом прописано "уживање права одређених законом", али је истим законом држава прописала (и) ограничење за уживање тих права, те је, стога, задатак Устав-

ног суда да испита да ли је наведено у складу са чланом 1 Протокола број 12 уз Европску конвенцију. Основно питање на које треба дати одговор је да ли је јавна власт могла прописати различите услове за остваривање прописаних накнада, у зависности од околности под којим су одређена лица (ЈСИ и ЦЖР) постала лица с инвалидитетом.

44. Уставни суд подсјећа да је Европски суд у предмету Поповић против Србије испитивао да ли је дошло до повреде права на забрану дискриминације зато што је Република Србија прописала различита права (накнаде) за цивилне инвалиде и ратне војне инвалиде. Слиједећи приступ Европског суда у наведеном предмету, Уставни суд сматра да се у конкретном случају може признати да “околности под којим су одређена лица постала инвалиди” могу представљати “други статус” у смислу члана 1 Протокола број 12 уз Европску конвенцију.

45. Да би различит третман био објективно и разумно оправдан, морају бити испуњена два услова: а) принцип различитог третмана се може примјенити у сврху постизања легитимног циља и б) мора постојати разуман однос пропорционалности између примјенијених средстава и циља чијем се остварењу тежи. Међутим, Уставни суд прије тога мора утврдити да ли постоји различит третман између ЈСИ и ЦЖР по основу околности под којим су поједина лица постала лица с инвалидитетом и задобила повреду.

Члан 3 оспореног закона гласи:

Члан 18.6 Закона мијења се и гласи:

“Ради остваривања права утврђених овим Законом лица са инвалидитетом разврставају се према утврђеном проценту оштећења организма у двије групе и то:

- I група - лица са инвалидитетом са 100% оштећења организма,
- II група - лица са инвалидитетом са 90% оштећења организма.”

Постојање различитог третмана

46. Влада ФБиХ је у одговору на захтјев навела да различит третман постоји, те да је направљена разлика између ЈСИ и ЦЖР у погледу уживања одређених права. Разлика је направљена по основу времена и начина настанка инвалидитета, односно по основу околности под којим су одређена лица постала лица с инвалидитетом и задобила повреду. Код ЈСИ наведене околности нису везане за рат и ратне активности, док код ЦЖР јесу. Наравно, Влада тврди да за направљену разлику постоји легитиман циљ, тј. разумно и објективно оправдање, али о томе ће бити више говора у наредном дијелу образложења. Када се Владиној констатацији у погледу постојања различитог третмана дода и неспорна чињеница да релевантне одредбе Закона о основама социјалне заштите заиста прописују права (лична инвалиднина) за ЈСИ и ЦЖР, али да онда даље праве разлику у погледу услова за коришћење тих права између ЈСИ и ЦЖР у зависности од процента оштећења организма (на шта је детаљније указано у фусноти везано за тачку 43 образложења), Уставни суд нема разлога да не прихвати да у конкретном случају постоји различит третман у погледу услова за остваривање права прописаних Законом између ЈСИ и ЦЖР.

Легитиман циљ

47. Из одговора Владе ФБиХ произлази да је један од основних циљева за различито поступање према двијема категоријама (ЈСИ и ЦЖР) “враћање моралног дуга” државе ЦЖР као лицима која су постала инвалиди у току ратних дејстава и постизање суштинске једнакости за одређену групу лица која су се у односу на друга налазила у битно другачијој ситуацији. Према мишљењу Владе ФБиХ, заштита по одредби члана 3 спорног закона пружа заштиту свим лицима с инвалидитетом од 100% и 90% (дакле ЈСИ и ЦЖР) јер је њихова комуникација с околином трајно смањена или онемогућена управо због утврђеног степена и тежине инвалидитета. С друге стране, степен оштећења испод 90% код ЈСИ није сметња да задовољавају свакодневне животне потребе, заснивају радни однос и раде. Степен инвалидитета од 60% до 80% за ЈСИ није сметња за нормално функционисање у друштву. Осим тога, за ЈСИ, осим права на личну инвалиднину, постоје и друга права која су прописана Законом о основама социјалне заштите, и то: додатак за његу и помоћ од другог лица, ортопедски додаток, помоћ у тршковима лијечења и набавци ортопедских помагала, оспособљавање за рад (професионална рехабилитација, преквалификација и доквалификација) и приоритетно запошљавање². Законодавац је, осим напријед наведених права из Закона о основама социјалне заштите, имајући у виду да је оспособљавање и запошљавање ЈСИ од посебног јавног интереса, донио Закон о професионалној рехабилитацији. Тим законом се врло детаљно прописују различити видови помоћи за ЈСИ с процентом инвалидности испод 90% с циљем омогућавања учешћа на тржишту рада. Основни циљ Закона је омогућавање функционисања и изједначавања могућности за лица с највећим степеном инвалидитета (90% и 100%), што подразумева обје групе (ЈСИ и ЦЖР), с тим што се материјална подршка за ЈСИ сматра социјалном помоћи (заснива се на принципу

солидарности), а за ЦЖР, осим социјалне помоћи, и репарацијом државе (враћањем моралног дуга) у односу на ЦЖР с процентом оштећења организма од 60% до 80%.

48. Влада је у одговору на захтјев указала на одлуку Европског суда у предмету Поповић и други против Србије (представке бр. 26944/13 и три друге) од 30. јуна 2020. године сматрајући да је у питању идентичан случај. У том предмету Европски суд је испитивао додјелу социјалних давања на основу инвалидитета и разлику у поступању између “цивилних и војних инвалида” (аналогно ЈСИ и ЦЖР у конкретном случају) према домаћем законодавству. Европски суд није сматрао неопходним да у околностима тог случаја испитује да ли се “војни и цивилни инвалиди” могу сматрати двијема групама у “аналогним или релативно сличним ситуацијама” нити да у том правцу усвоји чврсто мишљење, јер је разлика у поступању имала циљ и разумно оправдање. Суштинска разлика у поступању тицала се начина на који су те двије групе претрпјеле своје повреде. Будући да се основни приговор тицао неједнакости у систему социјалне заштите, Европски суд је подсјетио да Европска конвенција не укључује право на стицање имовине. При томе се не ограничава слобода држава уговорница да одлуче да ли ће или не успоставити било који облик система социјалног осигурања, или да одаберу врсту или износ накнада које ће обезбиједити у оквиру било којег таквог система. Међутим, ако држава одлучи да успостави систем накнада, то мора учинити на начин који је у складу са чланом 14 Конвенције (види цитирану *Stec* и други против Уједињеног Краљевства). Констатовано је да из законодавства тужене произлази да цивилни инвалиди имају бројна друга права која војни инвалиди немају, те да је стварна разлика између те двије групе мања од истакнуте. Подсјетио је такође да националне власти дају иницијалну оцјену о томе гдје је правична равнотежа која варира и зависи од низа фактора, при чему држава има одређено поље слободне процјене у систему социјалних давања. Ширина слободне процјене зависи од природе ограничења и циљева којим се тежи (види *Dickson* против Уједињеног Краљевства, став 77), при чему су националне власти у начелно бољем положају од међународних судија да процијене шта је у јавном интересу. Оцијенено је да различитом поступању у погледу социјалних накнада цивилних и војних инвалида није недостајало разуман основ, те да је разлика у поступању имала објективно и разумно оправдање (ст. од 74 до 80).

49. Имајући у виду наведено, одговор Владе, као и одлуку Европског суда у предмету Поповић против Србије, гдје се радило о заиста врло сличној ситуацији као у конкретном случају, Уставни суд сматра да је различит третман, прописан спорним законом, заснован на легитимном циљу, као и да разлика у поступању има разумно оправдање. Спорним законом прописани су различити услови за коришћење накнада у области социјалне заштите, тј. услови за остваривање права на личну инвалиднину. Дакле, ради се о сфери социјалне и економске политике и надлежна јавна власт ту има широко поље слободне процјене (*margin of appreciation*). Јавна власт је у свакако бољој позицији од судија Уставног суда да ријешити питања која се односе на то ко ће примати помоћ у области социјалне заштите, колики ће бити износи који се исплаћују на име социјалне заштите, те, као што је у конкретном случају, да се пропишу услови под којим одређена лица могу остваривати права из области социјалне заштите. У овом случају јавна власт је прописала различит степен оштећења организма као услов за коришћење права из социјалне заштите, конкретно права на личну инвалиднину. Оправдање за наведено је да се разлика у степену оштећења организма у проценту од 60% до 80% односи на “морални дуг” или “ратну репарацију” који држава има према ЦЖР зато што их није могла заштитити током рата. Осим тога, сматра се да ЈСИ са степеном оштећења организма у проценту од 60% до 80% могу да раде, истина отежано, али је у том правцу зато и донијет Закон о професионалној рехабилитацији инвалида, као и да из економских разлога није могуће обезбиједити сва потребна средства да би сви (ЈСИ и ЦЖР) биле исплаћене накнаде у истом износу. Наведени разлози заиста спадају у слободно поље процјене надлежне власти, те Уставни суд нема разлога да не прихвати да је у конкретном случају разлика у поступању имала разумно оправдање, тј. да је различит третман заснован на легитимном циљу.

Пропорционалност

50. Када се у смислу релевантних одредби Закона о основама социјалне заштите сагледају права која имају ЈСИ и ЦЖР онда, према мишљењу Уставног суда, произлази да разлика између ове двије категорије и није тако велика као што се жели указати поднесеним захтјевом за оцјену уставности. Видљиво је да држава брине за обје наведене категорије прописујући низ повластица за све. Чињеница је да ЦЖР имају већу могућност приступа у односу на остваривање права на личну инвалиднину, међутим ЈСИ која имају степен оштећења организма испод 90% имају на располагању погодности које су прописане Законом о професионалној рехабилитацији и оспособљавању инвалида. Када се, осим наведеног, узме у обзир да јавне власти у овој области уживају висок степен слободног поља процјене и да су у бољој позицији да процијене питања од друштвеног, социјалног и економског интереса као

што је конкретан случај, Уставни суд сматра да одредба члана 3 задовољава принцип пропорционалности јер успоставља правичну равнотежу између јавног интереса и заштите права појединца. Оспореном одредбом није стављен прекомјеран терет на ЈСИ у односу на ЦДЖ јер обје категорије с утврђеним степеном инвалидитета од 100% и 90% као најугроженије групе остварују право на личну инвалиднину.

51. Стога, Уставни суд закључује да је члан 3 оспореног закона у складу са чланом 1 Протокола број 12 уз Европску конвенцију.

Остала права

52. Подносилац захтјева позвао се на неусклађеност одредби спорног закона у односу на члан II/4 Устава Босне и Херцеговине, као и у односу на члан 14 Европске конвенције. Међутим, све оно што је речено у односу на члан 1 Протокола број 12 уз Европску конвенцију може се рећи и за наведене чланове. Стога су одредбе спорног закона у складу и са чланом II/4 Устава Босне и Херцеговине, као и чланом 14 Европске конвенције.

53. У односу на члан II/3к Устава Босне и Херцеговине, као и члан 1 Протокола број 1 уз Европску конвенцију, Уставни суд се детаљније изјаснио у тачки 36 образложења, нагласивши да право на имовину не обухвата право на стицање имовине, односно да штити само постојећу имовину. Стога су наводи подносиоца захтјева којим се указује на ово право очигледно неосновани.

54. С обзиром на то да се подносилац захтјева позива (и) на повреду одредби Европске социјалне повеље, Уставни суд указује да Европска социјална повеља није наведена у Уставу Босне и Херцеговине, ни у Анексу I Устава Босне и Херцеговине као додатни споразум о људским правима који ће се примјењивати у Босни и Херцеговини, због чега Уставни суд није надлежан ни за одлучивање о наведеној повреди одредби Европске социјалне повеље (види Уставни суд, Одлука о допустивости и меритуму број АП 765/20 од 8. јула 2021. године, тачка 30, доступна на интернет страници www.ustavnisud.ba).

VII - Закључак

55. Уставни суд закључује да је одредба члана 3 Закона о измјенама и допунама Закона о основама социјалне заштите, заштите цивилних жртава рата и заштите породице са дјецом у складу са чланом II/4 Устава Босне и Херцеговине, чланом 14 Европске конвенције и чланом 1 Протокола број 12 уз Европску конвенцију.

56. На основу члана 59 ст. (1) и (3) Правила Уставног суда, Уставни суд је одлучио као у диспозитиву ове одлуке.

57. Према члану VI/5 Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће.

¹ Види Релевантне прописе т. 23, 24, 25 и 26 ове одлуке. Чланом 18а Закона прописана су права за ЈСИ (лична инвалиднина), а чланом 18б, који је коначно измијењен спорним чланом 3 истог закона, за ЈСИ прописана су ограничења (услови) за коришћење тих права (степен оштећења организма). Чланом 8 Закона су прописана права за ЦДЖ (лична инвалиднина), а чланом 5б истог закона за ЦДЖ су прописана ограничења (услови) за коришћење тих права (степен оштећења организма).

² Види Релевантне прописе, тачка 24 образложења, члан 18а Закона о основама социјалне заштите.

Предсједник
Уставног суда БиХ,
Мато Тадић, с.р.

Уставни суд Босне и Херцеговине у Великом вијећу, у предмету број АП 603/21, рјешавајући апелацију **Займа Шибиха**, на основу члана VI/3б) Устава Босне и Херцеговине, члана 57 став (2) тачка б), члана 59 ст. (1) и (2) и члана 62 став (1) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине - пречишћени текст ("Службени гласник Босне и Херцеговине", број 94/14), у саставу:

- Валерија Галић, предсједница,
- Миодраг Симић, потпредсједник,
- Мирсад Теман, потпредсједник,
- Сеада Палаврић, судија,
- Златко М. Кнежевић, судија,

на сједници одржаној 7. септембра 2022. године, д о н и о ј е

ОДЛУКУ

О ДОПУСТИВОСТИ И МЕРИТУМУ

Усваја се апелација Займа Шибиха.

Утврђује се повреда права на правично суђење из члана II/3е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 став 1 Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода.

Укида се Рјешење Окружног суда у Бањој Луци број 71 0 Пр 299973 20 Пжп од 17. новембра 2020. године.

Налаже се Окружном суду у Бањој Луци да у року од три мјесеца од дана достављања ове одлуке донесе нову одлуку у складу са чланом II/3е) Устава Босне и Херцеговине и чланом 6 став 1 Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода.

Налаже се Окружном суду у Бањој Луци да, у складу са чланом 72 став (5) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, у року од три мјесеца од дана достављања ове одлуке обавијести Уставни суд Босне и Херцеговине о мјерама предузетим с циљем извршења ове одлуке.

Одлуку објавити у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације БиХ", "Службеном гласнику Републике Српске" и "Службеном гласнику Брчко дистрикта БиХ".

Образложење

I - Увод

1. Займ Шибих (у даљем тексту: апелант) из Бање Луке, којег заступа Драган Тилимир, адвокат из Бање Луке, поднио је 22. фебруара 2021. године апелацију Уставном суду Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Уставни суд) против Рјешења Окружног суда у Бањој Луци (у даљем тексту: Окружни суд) број 71 0 Пр 299973 20 Пжп од 17. новембра 2020. године и Рјешења Основног суда у Бањој Луци (у даљем тексту: Основни суд) број 71 0 Пр 299973 19 Пр од 10. јуна 2020. године.

II - Поступак пред Уставним судом

2. На основу члана 23 Правила Уставног суда, од Окружног суда, Основног суда и Министарства унутрашњих послова Републике Српске - Полицијска управа Бања Лука (у даљем тексту: МУПРС) затражено је 6. априла 2022. године да доставе одговоре на апелацију. Основни суд и МУПРС су доставили одговоре на апелацију.

3. Одговори на апелацију достављени су на изјашњење апелантовог заступника 20. маја 2022. године. Изјашњење на одговоре достављено је Уставном суду 31. маја 2022. године.

III - Чињенично стање

4. Чињенице предмета које произиласе из апелантових навода и докумената предочених Уставном суду могу да се сумирају на следећи начин:

5. Апеланту је 21. јануара 2019. године издат прекршајни налог у којем је наведено да се апелант налазио на Тргу Крајине у Бањој Луци са мањим бројем активиста групе "Правда за Давида", када му је издата наређење да се удаљи, те када је апелант подигао руку узвикујући "Правда за Давида". На поновљено наређење апелант је поново претходне радње након чега је лишен слобода. Утврђено је да је наведеним понашањем починио прекршај из члана 24 Закона о јавном реду и миру, па му је, на основу члана 148 Закона о прекршајима Републике Српске (у даљем тексту: ЗОПРС), прекршајним налогом изречена новчана казна у износу од 500,00 КМ.

6. Апелант је посредством пуномоћника 29. јануара 2019. године поднио Основном суду захтјев за судско одлучивање о наведеном прекршајном налогу. У захтјеву је наведено да је апелант прихватио одговорност за прекршај под присилом, јер је над њим спроведена физичка и психичка тортура, те да је на тај начин био приморан да прихвати одговорност мимо своје воље. Навео је да у прилогу захтјева доставља доказе за своје тврдње, те да захтијева да суд спроведе прекршајни поступак како би апелант доказао да није одговоран за прекршај који му је стављен на терет. У прилогу захтјева суду је достављен CD на којем се налазе снимак апелантовог хапшења и два извода са интернет странице РТРС.

7. Рјешењем Основног суда број 71 0 Пр 299973 19 Пр од 10. јуна 2020. године захтјев за судско одлучивање о прекршајном налогу број 003.149.675.0 од 21. јануара 2019. године одбачен је као недозвољен и поднесен од неовлашћеног лица.

8. У образложењу рјешења је наведено да је 21. јануара 2019. године Полицијска станица Бања Лука - Центар издала прекршајни налог број 003.149.675.0 због прекршаја из члана 24 Закона о јавном реду и миру. Даље, наведено је да је на усмени претрес заказан за 10. јун 2020. године приступио апелант у пратњи свог браниоца, те представник овлашћеног органа по приложеној пуномоћи. Наведено је, такође, да је прије почетка претреса, у складу са чланом 191 Закона о прекршајима Републике Српске (у даљем тексту: ЗОПРС), представник овлашћеног органа уложио примједбу, јер му није било јасно због чега је суд заказао усмени претрес у овом прекршајном поступку будући да увидом у оригинални прекршајни налог који је издат апеланту може да се види да је апелант лично примио наведени прекршајни налог и да је прихватио одговорност за прекршај који му је стављен на терет, те да је, у складу са чланом 151 ЗОПРС, тај прекршајни налог постао коначан и извршан.

9. Суд је навео да је извршио увид у приложени прекршајни налог у спису предмета, те да је утврдио и потврдио да је апелант лично примио наведени прекршајни налог 21. јануара 2019. године, те да се влаторучно потписао у рубрици чиме прихвата одговорност за прекршај описан у том прекршајном налогу и да се одриче права на судско одлучивање. Суд је, затим, одлучио да ће још једном извршити увид у тај прекршајни налог и остале поднеске који су приложени уз њега, те да ће својом писменом одлуком одлучити о оправданости примједба представника овлашћеног органа. Даље, суд је цитирао одредбу члана 151 ст. 1, 2 и 3 ЗОП-а РС којом је прописано како окривљени може да прихвати одговорност за прекршај и какве су последице тога, као и одредбу члана 156 став 1 ЗОП-а РС према којој ће суд одбацити захтјев за судско одлучивање ако: 1) захтјев није поднесен у року који је одређен законом, 2) ако га је поднијело неовлашћено лице и 3) ако је окривљени прихватио одговорност у смислу члана 151 став 2 овог закона. У вези с тим, указано је да је суд увидом у прекршајни налог утврдио да је апелант лично примио наведени прекршајни налог, да је влаторучно потписао да га је примио, те да се влаторучно потписао у рубрици чиме прихвата одговорност за прекршај описан у овом прекршајном налогу и одриче се права на судско одлучивање. Даље, суд је увидом у извод из Регистра новчаних казни утврдио да је статус наведеног прекршајног налога "прекорачен рок за плаћање", да је овлашћени орган у Регистру новчаних казни констатовао да је датум уручења прекршајног налога окривљеном датум прихватања одговорности и датум коначности 21. јануар 2019. године.

10. С обзиром на наведено, суд је указао да је апелант био обавезан да прочита прекршајни налог и да се упозна с његовом садржином прије потписивања, јер се ради о потенцијалном иницијалном акту којим се изриче одређена санкција, и да стављањем потписа на одређено мјесто има коначан и императиван карактер, што је прописано чланом 151 ЗОП-а РС. Свако лице које прихвати одговорност не може касније да одбија одговорност, нити да се жали на висину казне или врсту било које санкције или трошкова. Пошто апелант није довео у сумњу да је потписао прекршајни налог у рубрици чиме признаје одговорност за прекршај и одриче се права на судско одлучивање, то је суд установио да је поднесени захтјев за судско одлучивање о прекршајном налогу недозвољен.

11. Осим тога, суд је констатовао да је одредбама члана 149 став 7 ЗОП-а РС прописано да прекршајни налог садржи мјесто за потпис окривљеног о прихватању одговорности за прекршај у складу са чланом 151 овог закона и мјесто за потпис окривљеног који захтијева судско одлучивање у складу са чланом 154 овог закона. Чланом 154 став 1 ЗОП-а РС прописано је да окривљени може да поднесе захтјев за судско одлучивање о прекршајном налогу надлежном суду у року од осам дана од дана уручења налога, у складу са чланом 149 став 4 овог закона. Поновним увидом у прекршајни налог и осталу документацију суд је утврдио да захтјев за судско одлучивање о прекршајном налогу суду није поднио апелант, нити се потписао у рубрици чиме не прихвата одговорност (јер је потписао прихватање одговорности), већ је захтјев за судско одлучивање поднио његов бранилац, што је видљиво из потврде о пријему документа од 31. јануара 2019. године, па произилази да је захтјев за судско одлучивање поднијело неовлашћено лице.

12. На основу наведеног, суд је закључио да су остварени услови за одбацивање захтјева за судско одлучивање о прекршајном налогу број 003.149.675.0, јер је, прво, апелант прихватио одговорност за прекршај који је описан у наведеном прекршајном налогу, а, друго, да је захтјев за судско одлучивање поднијело неовлашћено лице.

13. Рјешењем Окружног суда број 71 0 Пр 299973 20 Пжп од 17. новембра 2020. године одбијене су као неосноване жалбе апеланта и његовог браниоца и потврђено је рјешење Основног суда од 10. јуна 2020. године.

14. У образложењу овог рјешења Окружни суд је, између осталог, поновио утврђења првостепеног суда, па је прихватио као правилне закључке које је тај суд извео из спроведених доказа. Окружни суд је нарочито указао да је у прекршајном налогу на мјесту на којем је означено да лице прихвата одговорност јасно назначено да се стављањем свог потписа лице одриче права на судско одлучивање, те да је у секцији "правна поука" упозорено да ће се, уколико прихвати одговорност и у року од осам дана плати половину изречене казне, ослободити плаћања друге половине изречене казне у складу са чланом 149 став (3) ЗПРС, или да може да поднесе захтјев за судско одлучивање у року од осам дана од његовог пријема на начин што ће једну копију налога потписати у секцији назначеној као "Не прихватам одговорност за прекршај и захтијевам судско одлучивање", у складу са чланом 149 ст. (4) и (5) истога закона. Окружни суд је, такође, истакао да се у жалбама апеланта и његовог браниоца неосновано указује на то да је потпис на прекршајном налогу изнуђан, односно да је прекршајни налог потписан под принудом. Указано је да је у том случају окривљени могао да упути притужбе Сектору унутрашње контроле полиције

и да пријави незаконито или неправилно поступање полицијских службеника, што апелант није учинио.

15. С обзиром на наведено, Окружни суд је закључио да је првостепени суд правилно одлучио када је одбацио захтјев за судско одлучивање који је истакао апелантов бранилац, будући да се апелант, прихватајући одговорност у складу са чланом 151 став (1) ЗПРС, одрекао права на судско одлучивање о предметном прекршајном налогу, чиме је прекршајни налог постао коначан и извршан.

IV - Апелација

а) Наводи из апелације

16. Апелант сматра да су му оспорени рјешењима повријеђена права из члана III/3е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода (у даљем тексту: Европска конвенција).

17. Апелант је навео да су му право на правично суђење и право на приступ суду повријеђени првенствено због тога што је оспореним рјешењима апеланту онемогућено право на суђење, односно није му дата могућност да се у поступку докаже да није одговоран за прекршај који му се ставља на терет. Истакао је да је кршењем процесних гаранција прописаних у ЗОП-у РС повријеђено његово право на одбрану, јер апелант током поступка није могао да заштити своја права и своје интересе. Тврди да је начин на који је утврђено чињенично стање у овом поступку неправилан, јер је наведеним кршењима апелант онемогућен да докаже у судском поступку да је прекршајни налог потписан под присилом, те да је суд након упуштања у расправљање, након констатовања да су испуњени услови за одржавање усменог претреса и након његовог одржавања, донио рјешење о одбацивању захтјева за судско одлучивање а да није омогућио апеланту да изнесе своју одбрану на усменом претресу. Сматра да је суд био обавезан да поступи у складу са одредбом из члана 106 ЗОП-а РС и да оцијени све доказе битне за доношење одлуке с обзиром на то да је прекршајни налог потписан под принудом због чега одлука није могла да буде заснована на таквом доказу. Наиме, апелант тврди да из снимка који се налази на CD-у који је доставио уз захтјев за судско одлучивање може да се види да није починио прекршај за који је прихватио одговорност, па се поставља питање да ли би одговорност прихватио да није био присиљен. Такође, навео је да је предложио да се на околности потписивања прекршајног налога под присилом саслуша полицијска службеница В. Т. М., али с обзиром на то да усмени претрес никад није одржан, тај доказ није спроведен. Апелант сматра да су током поступка пред редовним судовима повријеђене одредбе чл. 9, 106, 162, 191, 192 и 198 ЗОП-а РС, те да је погрешно примјењена одредба члана 24 Закона о јавном реду и миру Републике Српске.

б) Одговори на апелацију

18. Основни суд је у одговору на апелацију описао ток поступка пред тим судом, па, позивајући се на релевантне одредбе ЗОП-а РС, указао да с обзиром на то да је прекршајни поступак против апеланта пред тим судом спроведен у складу са одредбама ЗОП-а РС, Европске конвенције и Устава Републике Српске, произилази да су његови наводи из апелације неосновани.

19. МУП је у одговору на апелацију изнио чињенично стање у овом предмету, те позивајући се на одредбе ЗОП-а РС указао да, имајући у виду околности и разлоге за подношење апелације, те Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, сматра да није повријеђено апелантово право на правично суђење и право на приступ суду.

20. У изјашњењу на одговоре на апелацију апелантов бранилац је навео да наведени одговори потврђују наводе из апелације. Указано је да су редовни судови занемарили чињеницу да је апелант прихватио одговорност за прекршај у вријеме када је у полицијској станици био изложен тортури и да је апелантова одбрана предложила доказе из којих се види да апелант није извршио прекршај за који је признао одговорност. У спис је достављен CD са снимком догађаја који се сматра прекршајем, а из тог снимка се види да апелант није вршио радње које му се стављају на терет. Ако је признао да је учинио нешто што није, поставља се питање зашто је то учинио и да ли може да одговара за нешто што није учинио. Пошто су постојали докази да није извршио прекршај за који се терети, а да је признао да је извршио тај прекршај, Основни суд је морао да закључи да је одговорност била прихваћена под притиском и да је незаконита, па је морао да спроведе поступак да би апеланту било омогућено основно уставно право, право да у судском поступку докаже да није крив. Умјесто тога суд је очигледно засновао своју одлуку на доказу који је прибављен на незаконит начин и на тај начин је повриједио апелантова права. Навео је да је на све наведено апелантова одбрана указивала у жалби против првостепеног рјешења, али да Окружни суд није одговорио на апелантове жалбене наводе, него је некритички потврдио одлуку првостепеног суда.

V - Релевантни прописи

21. Закон о прекршајима Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 63/14, 36/15 - ОУСРС, 110/16 и 100/17)

За потребе ове одлуке користи се неслужбени пречишћени текст, сачињен у Уставном суду БиХ, који гласи:

Права лица окривљених за прекршаје
Члан 9.

(1) Свако ко је окривљен да је починио прекршај има право да захтијева да о његовој одговорности за починио прекршај одлучи суд у разумном року.

(2) Окривљено лице из става 1. овог члана има право да:

1) се сматра невиним док се не докаже његова одговорност у складу са законом,

2) у најкраћем року буде обавијештено, детаљно и на језику који разумије, о природи и разлогу оптужби против њега,

3) му се да одговарајуће вријеме и могућности за припрему одбране, те да буде упознато са свим правима, као и правом на ћутање,

4) се брани лично или путем браниоца по властитом избору или, уколико нема довољно средстава, да му се он обезбједи бесплатно када то захтијевају интереси правде,

5) испита или да се у његово име испитају свједоци који га терете и да се обезбједи присуство и саслушање свједока у његово корист под истим условима као и свједока који га терете и

6) добије бесплатну помоћ преводиоца ако не разумије језик који се употребљава у суду или тумача уколико је ријеч о глувоњијем или слабовидом лицу.

ОСНОВНА ПРАВИЛА ПРЕКРШАЈНОГ ПОСТУПКА

Правично вођење поступка
Члан 105.

(1) Правилма прекршајног поступка овог закона омогућава се правично вођење прекршајног поступка, заштита људских права, правилно утврђивање чињеница и законито одлучивање о прекршајној одговорности, тако да нико невин не буде кажњен, а да се починиоцу прекршаја изрекне казна или да се према њему примени друга прекршајна санкција.

(2) Прије доношења правоснажне одлуке о прекршају, окривљеном може бити ограничено остваривање слобода и права само под условима прописаним овим законом.

(3) Ако овим законом нису уређена поједина питања прекршајног поступка, на та питања сходно се примјењују одредбе Закона о кривичном поступку Републике Српске: Основна начела, Мјесна надлежност, Спајање и раздвајање поступка, Преношење мјесне надлежности, Посљедице ненадлежности, Изузеће, Бранилац, Поднесци и записници, Рокови, Трошкови кривичног поступка, Имовинскоправни захтјеви, Претресање стана, просторија и лица, Привремено одузимање предмета и имовине, Испитивање осумњиченог, Саслушање свједока, Увиђај и реконструкција, Вјештачење, Главни претрес, Жалба на пресуду првостепеног суда, Поступак против правних лица, Поступак за примјену мјера безбједности, за одузимање имовинске користи прибављене кривичним дјелом и за опозивање условне осуде, Поступак за пружање међународне правне помоћи, Поступак за накнаду штете, рехабилитацију и остваривање других права лица без основа осуђених и неосновано лишењих слободе.

(4) Овлашћења тужиоца уређена Законом о кривичном поступку Републике Српске, сходно се примјењују и на овлашћени орган у прекршајном поступку.

Прекршајни налог
Члан 148. став (1)

(1) Овлашћени орган издаје прекршајни налог ако је прекршај из његове надлежности утврђен:

1) непосредним опажањем од овлашћеног службеног лица приликом вршења инспекцијског надзора, надзора и прегледа, као и увида у службени евиденцију надлежног органа,

2) на основу података који су добијени уређајима за надзор или мјерење,

3) прегледом документације, просторија и робе или на други законом прописан начин и

4) на основу признања о починио прекршају од окривљеног пред овлашћеним органом на лицу мјеста или у неком другом судском или управном поступку.

Прихватање одговорности
Члан 151.

(1) Окривљени може прихватити одговорност за прекршај плаћањем новчане казне и извршењем других обавеза утврђених прекршајним налогом у одређеном року или обавијестити овлашћени орган да прихвата санкцију која је одређена у прекршајном налогу или одређи се захтјева за судско одлучивање.

(2) Окривљени који прихвати одговорност у складу са ставом 1. овог члана не може касније негирати одговорност, нити се жалити на висину казне или врсту било које санкције или трошкова.

(2) У случају прихватања одговорности окривљеног у складу са ставом 1. овог члана, прекршајни налог постаје коначан и извршан.

Испитивање захтјева за судско одлучивање
Члан 156. став (1)

(1) Суд ће одбацити захтјев за судско одлучивање ако:

1) захтјев није поднесен у року који је одређен законом,

2) је захтјев поднесен од неовлашћеног лица,

3) је окривљени прихватио одговорност у смислу члана 151. став 2. овог закона.

Споразум о признању одговорности
Члан 182.

(1) Када се прекршајни поступак води за један прекршај или за више прекршаја у стицају, овлашћени подносилац захтјева може предложити окривљеном и његовом браниоцу, уколико га има, закључивање споразума о признању одговорности, односно они могу овлашћеном подносиоцу захтјева предложити закључивање таквог споразума.

(2) Када се упути приједлог из става 1. овог члана, странке и бранилац могу преговарати о условима признања одговорности за прекршај, односно прекршаје који се окривљеном стављају на терет.

(3) Споразум о признању одговорности мора бити сачињен у писаном облику и може се поднијети најкасније до завршетка првог рочишта за одржавање претреса.

(4) Споразум о признању одговорности подноси се суду.

Сходна примјена Закона о кривичном поступку
Члан 183.

У погледу предмета споразума, одлучивања о споразуму и одлуке донесене на основу споразума о признању одговорности сходно се примјењују одредбе преговарања о кривци Закона о кривичном поступку Републике Српске.

22. Закон о јавном реду и миру Републике Српске ("Службени гласник РС", бр. 11/15 и 58/19)

У конкретном случају примјењује се Закон о јавном реду и миру ("Службени гласник Републике Српске", број 11/15) који је важио у вријеме почињења прекршаја, а који у релевантном дијелу гласи:

Ометање државних органа, привредних друштава и других правних лица у вршењу јавних функција
Члан 24.

Ко омета или спречава дјеловање државних органа, привредних друштава и других правних лица која врше јавна овлашћења или њихове службенике да врше своје функције, или ко не поступи на лицу мјеста по законитом захтјеву или наређењу њиховог службеног лица казниће се новчаном казном од 500 КМ до 1.500 КМ или казном затвора до 60 дана.

23. Закон о кривичном поступку Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 53/12, 91/17, 66/18 и 15/21) у релевантном дијелу гласи:

Законитост доказа
Члан 10.

(1) Забрањено је од осумњиченог, оптуженог или од било којег другог лица које учествује у поступку изнуђивати признање или какву другу изјаву.

(2) Суд не може заснивати своју одлуку на доказима прибављеним повредама људских права и слобода прописаних Уставом и међународним уговорима, које је ратификовала Босна и Херцеговина, нити на доказима који су прибављени битним повредама овог закона.

(3) Суд не може заснивати своју одлуку на доказима који су добијени на основу доказа из става 2. овог члана.

Преговарање о кривци
Члан 246. ст. (1) и (6)

(1) Осумњичени, односно оптужени и његов бранилац могу до завршетка главног претреса, односно претреса пред вијећем другостепеног суда преговарати са тужиоцем о условима признања кривце за дјело за које се осумњичени, односно оптужени терети.

(6) Приликом разматрања споразума о признању кривце, суд пројерава:

а) да ли је до споразума о признању кривице дошло добровољно, свјесно и са разумијевањем, као и након упознавања са могућим посљедицама, укључујући и посљедице у вези са имовинскоправним захтјевом и трошковима кривичног поступка,

б) да ли постоји довољно доказа о кривци оптуженог,

в) да ли оптужени разумије да се споразумом о признању кривице одриче права на суђење и да не може уложити жалбу на кривичноправну санкцију која ће му се изрећи,

г) да ли је предложена кривичноправна санкција у складу са ставом 3. овог члана и

д) да ли је оштећеном пружена могућност да се пред тужиоцем изјасни о имовинскоправном захтјеву.

VI - Допустивост

24. У складу са чланом VI/36) Устава Босне и Херцеговине, Уставни суд, такође, има апелациону надлежност у питањима која су садржана у овом уставу када она постану предмет спора због пресуде било којег суда у Босни и Херцеговини.

25. У складу са чланом 18 став (1) Правила Уставног суда, Уставни суд може да разматра апелацију само ако су против пресуде, односно одлуке која се њоме побија, исцрпљени сви дјелотворни правни лијекови могући према закону и ако се поднесе у року од 60 дана од дана када је подносилац апелације примио одлуку о посљедњем дјелотворном правном лијеку који је користио.

26. У конкретном случају предмет оспоравања апелацијом је рјешење Окружног суда против којег нема других дјелотворних правних лијекова могућих према закону. Затим, оспорено рјешење апелант је примио 23. децембра 2020. године, а апелација је поднесена 22. фебруара 2021. године, тј. у року од 60 дана, како је прописано чланом 18 став (1) Правила Уставног суда. Коначно, апелација испуњава и услове из члана 18 ст. (3) и (4) Правила Уставног суда, јер не постоји неки формални разлог због којег апелација није допустива, нити је очигледно (*prima facie*) неоснована.

27. Имајући у виду одредбе члана VI/36) Устава Босне и Херцеговине и члана 18 ст. (1), (3) и (4) Правила Уставног суда, Уставни суд је утврдио да предметна апелација испуњава услове у погледу допустивости.

VII - Меритум

28. Апелант тврди да су му оспореним рјешењима повријеђена права из члана II/3д) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 Европске конвенције.

29. Уставни суд, најприје, истиче да се у конкретном случају ради о прекршајном поступку, те да се, у вези с тим, поставља питање примјенљивости члана II/3е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 Европске конвенције, односно питање да ли се ради о "кривичној оптужби" против апеланта у смислу члана 6 Европске конвенције.

30. У пракси Европског суда постављена су три мјерила која су општепозната као "мјерила Engel" (види, Европски суд, Engel и други против Низоземске, 8. април 1976, Серија А, број 22), која треба да размотри при утврђивању да ли се ради о "оптужби за кривично дјело". Прво мјерило је правно разврставање дјела према националном праву, друго је сама природа дјела, а треће степен тежине казне којој је лице изложено. Друго и треће мјерило су алтернативни, али они нису нужно кумулативни. Међутим, то не искључује кумулативни приступ кад одвојена анализа свакога мјерила не омогућава да се постигне јасан закључак у погледу постојања оптужбе за кривично дјело (види, Европски суд, Jussila против Финске [GC] број 73053/01, ст. 30-31, ECHR 2006, и Ezeћ и Connors против Уједињеног Краљевства [GC] бр. 39665/98 и 40086/98, ст. 82-86, ECHR 2003. X). Даље, Уставни суд подсјећа да је у предмету Jussila против Финске (види, Европски суд, пресуда од 23. новембра 2006. године, став 43, у даљем тексту: предмет Jussila) Европски суд указао да је, без обзира на значај који је дат кривичном поступку који се тиче утврђивања кривичне одговорности и изрицања санкције с циљем кажњавања и одвраћања, очигледно да постоје кривични предмети који не носе значајан степен стигме. Јасно је да постоје "кривичне оптужбе" различите тежине. Аутономно тумачење о смислу "кривичне оптужбе" које су усвојили органи Конвенције примјеном "критеријума Engel" подупрло је постепено ширење кривичног дјела у смислу члана 6 став 1 Европске конвенције и на случајеве који изричито не припадају традиционалним категоријама кривичног права, као што су управни прекршаји (види, Европски суд, Öztürk против Немачке, 21. фебруар 1984. године, Серија А, број 73), затворски дисциплински поступци (види, Европски суд, Campbell и Fell против Уједињеног Краљевства, 28. јун 1984. године, Серија А, број 80), царински закон (види, Европски суд, Salabiaku против Француске, 7. октобар 1988, Серија А, број 141-А), конкуренцијско право (види, Европски суд, Société Stenuit против Француске, 27. фебруар 1992. година, Серија А, број 232-А) и казне које су наметнули судови који имају надлежност у финансијским стварима (види, Европски суд, Guisset против Француске број 33933/96, ECHR 2000-IX). На осно-

ву разликовања "кривичних предмета који не носе значајан степен стигме" и осталих који чине "срж кривичног права", Европски суд је у предмету "закључио да се јавна расправа не захтијева у предметима који укључују наметање пореске глобе, као ни у већ побројаним случајевима".

31. У конкретном случају апеланту је издат прекршајни налог због почињеног прекршаја из члана 24 Закона о јавном реду и миру - ометање државних органа, привредних друштава и других правних лица у вршењу јавних функција. Укључивање конкретног дјела у наведени закон послужило је као јемство заштите рада, између осталог, државних органа, што се убраја и у сферу заштите у кривичном закону. Ова законска одредба усмјерена је према свим грађанима. Сврха казне у прекршајном поступку јесте да спречи дјелатности којим се повређује јавни поредак, да спречи почињача да чини прекршаје и да га преваспита, те да васпитно утиче на друге да не чине прекршаје, да јача морал и утиче на развијање одговорности и дисциплине грађана, што чини обиљежја и кривичне санкције. Дакле, сврха казне у прекршајном поступку је одвраћање и кажњавање без обзира на степен њене тежине. Уставни суд подсјећа да је Законом о јавном реду и миру прописано да као казна могу да се изрекну новчана казна и казна затвора. За конкретни прекршај који је предмет овог поступка прописана је казна од 500,00 до 1.500,00 КМ или казна затвора до 60 дана. Дакле, апеланту је изречена новчана казна која је могућа према Закону о јавном реду и миру.

32. Имајући у виду наведене принципе Европског суда и постојећа законска рјешења, Уставни суд закључује да се у околностима конкретног случаја ради о "кривичној оптужби" у смислу аутономног значења које овај појам има према Европској конвенцији. Сходно наведеном, Уставни суд закључује да је у конкретном случају члан 6 Европске конвенције примјенљив.

33. Члан II/3е) Устава Босне и Херцеговине у релевантном дијелу гласи:

е) Право на правичан поступак у грађанским и кривичним стварима и друга права у вези с кривичним поступком.

34. Члан 6 Европске конвенције у релевантном дијелу гласи:

1. Приликом утврђивања његових грађанских права и обавеза или кривичне оптужбе против њега, свако има право на правичну и јавну расправу у разумном року пред независним и непристрасним судом установљеним законом.

[...]

35. Апелант у апелацији наводи да је суд који је требало да одлучи о његовом захтјеву за судско одлучивање имао довољно доказа да је апелант прекршајни налог потписао под присилом, односно да о томе постоје свједоци и документација и да је одлуком суда којом је апелантов захтјев одбачен био лишен права да "о његовој невиности" одлучује суд. Наиме, апелант тврди да се из снимка на CD-у који је доставио уз захтјев за судско одлучивање јасно види да он није починио прекршај за који је прихватио одговорност, те да, с тим у вези, мора да се постави питање зашто би прихватио одговорност да није био присиљен на то. Осим тога, апелант је предложио да се као свједок саслуша полицијска службеница за коју тврди да је могла да расвијетли суду околности присиле под којом се нашао када је прихватио одговорност за прекршај.

36. Уставни суд запажа да је првостепен суд одбацио захтјев за судско одлучивање према два основа: као недозвољен и као поднесен од неовлашћеног лица. Уставни суд примјећује да је апелант у захтјеву за судско одлучивање јасно навео да је прекршајни налог потписао у специфичним околностима (за вријеме док је био приведен у полицијске просторије, да је изнуђено, под физичком и психичком тортуром, те да није одраз апелантове слободне воље), при чему је доставио и одређену документацију којом је поткријепио своје наводе. У вези с тим, Уставни суд подсјећа на своје раније изнесено становиште да права гарантована Уставом Босне и Херцеговине и Европском конвенцијом не смију бити илузорна, већ дјелотворна и примјенљива. Уставни суд је у својим ранијим одлукама указао да би супремација Европске конвенције (која се директно примјењује у Босни и Херцеговини) над свим осталим законима била илузорна уколико органи јавне власти у Босни и Херцеговини, посебно судови, не би имали право, могућност и обавезу да је примјене директно у свом раду приликом одлучивања о правима и обавезама заштићеним Уставом Босне и Херцеговине и Европском конвенцијом (види, *mutatis mutandis*, Уставни суд, Одлука о допустивости број АП 1383/20 од 6. маја 2020. године, тачка 41, објављена на www.ustavnisud.ba).

37. Даље, Уставни суд указује да није спорно да је апелант потписао прекршајни налог. Међутим, оно што је спорно јесте начин на који је апелант прихватио прекршајну одговорност, односно како је потписао прекршајни налог (добровољно или под присилом). У том дијелу се налази и суштина апелантовог захтјева за судско одлучивање. При томе је апелант учинио своје наводе вјероватним на шта упућују докази на које се позива у свом захтјеву и који су достављени суду уз захтјев. Наиме, апелант тврди да из

снимка који је доставио суду уз захтјев произилази да није починио прекршај за који се терети и за који је прихватио одговорност, те да је сматрао да је то довољан доказ да се постави питање зашто би, ако не под присилом, прихватио одговорност за нешто што није починио. Такође, тврдио је да је полицијска службеница коју је предложио као свједока могла да понуди суду неке информације о присили за коју апелант тврди да је према њему спроведена. Дакле, иако је Закон о прекршајима регулисао да лице које је прихватило одговорност из прекршајног налога нема право на судско одлучивање, суд је, ипак, требало да испита наводе о томе како је апелант потписао прекршајни налог, зато што се ради о озбиљним наводима који се тичу третмана полиције према апеланту.

38. При томе Уставни суд указује да Закон о прекршајима прокламује права као што су права окривљених лица, права задржаних лица, основна правила вођења прекршајног поступка - правично вођење прекршајног поступка, заштита људских права, правилно утврђивање чињеница и законито одлучивање о прекршајној одговорности, тако да нико невин не буде кажњен, а да се починиоцу прекршаја изрекне казна, или да се према њему примени друга прекршајна санкција и друго (чл. 9, 10, 105), што је гарантовано и одредбама члана II/3е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 Европске конвенције. Даље, Уставни суд подсјећа да Закон о прекршајима (и то на више мјеста у тексту Закона) упућује на примјену одредаба Закона о кривичном поступку. Тако је у члану 105 став 3 наведено: "Ако Законом о прекршајима нису уређена поједино питања прекршајног поступка, на та питања сходно се примјењују одредбе Закона о кривичном поступку Републике Српске". Такође, Уставни суд примјењује да је Закон о прекршајима одредбом члана 182 указао на могућност да се закључи споразум о признању прекршајне одговорности током прекршајног поступка, те упућује на релевантне одредбе Закона о кривичном поступку РС у овом дијелу (члан 183 који прописује да се у погледу споразума сходно примјењују одредбе преговарања о кривци Закона о кривичном поступку РС). Уставни суд наглашава да је Законом о кривичном поступку прописана јасна забрана (од осумњиченог, оптуженог или од било којег другог лица које учествује у поступку) да се изнуди признање или каква друга изјава (члан 10), што представља један од основних принципа кривичног поступка, те да је експлицитно забрањено да суд утемељи своју одлуку на доказима прибављеним повредима људских права и слобода прописаних Уставом и међународним уговорима које је ратификовала Босна и Херцеговина, нити на доказима који су прибављени битним повредима овог закона. У Закону о кривичном поступку (члан 246 став 6) прописано је да приликом разматрања споразума о признању кривице суд провјерава (између осталог) да ли је до споразума о признању кривице дошло добровољно, свјесно и са разумијевањем и да ли оптужени разумије да се споразумом о признању кривице одриче права на суђење и да не може да уложи жалбу на кривичноправну санкцију која ће му бити изречена (а на ове одредбе јасно упућује и Закон о прекршајима). Осим наведеног, Уставни суд указује да је у својој ранијој пракси (види, Уставни суд, Одлука о допуствости и меритуму број АП 1480/13 од 1. децембра 2016. године, објављена у "Службеном гласнику БиХ", број 1/17) утврдио повреду права на правично суђење из члана II/3е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 ст. 1 и 2 Европске конвенције када Врховни суд (ни у поновном поступку у односу на апелантове наводе да је његов исказ изнуђен) није отклонио разумну сумњу да је апелант дао изјаву под притиском, односно да изјаве саопштеног не могу да се користе као подршка апелантовом признању.

39. Слиједом наведеног, Уставни суд сматра да је логично и очекивано да постоји обавеза суда (и) у прекршајном поступку да размотри апелантове наводе који доводе у сумњу добровољност потписа на прекршајном налогу (прихватање прекршајног налога представља једнострано прихватање одговорности) сходно чему се захтијева судско одлучивање. Ово поготово ако се има у виду да Закон о прекршајима предвиђа могућност да се закључи споразум о прихватању одговорности, те налаже обавезу суду да испита добровољност упућујући на релевантне одредбе Закона о кривичном поступку. Уставни суд запажа да је Окружни суд, наставши да су неосноване апелантове тврдње да је потпис на прекршајном налогу изнуђен, односно да је прекршајни налог потписан под принудом, указао да је апелант могао да упути притужбе Сектору унутрашње контроле полиције и да пријави незаконито или неправилно поступање полицијских службеника, што апелант није учинио. Међутим, Уставни суд сматра да Окружни суд није учинио вјероватним да би апелант упућивањем притужбе на коју је Окружни суд указао, чак ни њеним уважавањем и спровођењем дисциплинског поступка против полицијских службеника који су апеланта наводно присилили да прихвати одговорност за прекршај за који тврди да га није починио, могао да се ослободи казне која му је изречена прекршајним налогом. Сходно наведеном, Уставни суд не може да нађе, нити су редовни судови понудили ваљано оправдање и образложење зашто сматрају да би требало имати другачији приступ него у кривичном поступку у ситуацији када се апелантовим наводима доводи у питање добровољност потписа на прекршајном налогу уз одређену конкретизацију навода, као што је то у апелантовом случају.

40. Редовни судови су требали да утврде (што нису урадили у конкретном случају) да ли постоје околности које доводе у сумњу "добровољност" потписивања прекршајног налога, односно да ли постоје околности које, и поред de facto потписаног прекршајног налога, указују да суд, ипак, може да донесе мериторну одлуку. Наводи о присили (који нису били паушални у конкретном случају, јер је апелант у односу на своје тврдње предложио одређене доказе), уколико би се утврдило да су основани, могли би да доведу у питање добровољност апелантовог одрицања од права на приступ суду, тј. његов престанак на издати прекршајни налог и његово оспоравање пред судом. Стога су редовни судови били дужни да испитају да ли је у конкретном случају апелант прихватио одговорност за прекршај из прекршајног налога под присилом овлашћених лица.

41. Осим тога, Уставни суд запажа да је разлог за одбацивање апелантовог захтјева и то што, како су закључили судови, тај захтјев није поднијело овлашћено лице, зато што тај захтјев није поднио апелант, већ његов адвокат, и зато што се апелант потписао у рубрици чиме прихвата одговорност. Међутим, у вези са тим ништа није даље образложено ни у првостепеном, нити у другостепеном рјешењу, па не може да се испита на основу којих прописа је закључено да адвокат не може да поднесе захтјев у апелантово име. Осим тога, суд ни овдје није испитивао или оцијенио апелантове наводе о томе да је био "присиљен да потпише", већ је само констатовао да је апелант прихватио одговорност. Стога, Уставни суд сматра да у овом дијелу рјешења не задовољавају стандард права на образложену одлуку и права на приступ суду, који су саставни елементи права на правично суђење.

42. Узимајући у обзир све наведено, Уставни суд закључује да је прекршено апелантово право на правично суђење из члана II/3е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 став 1 Европске конвенције.

VIII - Закључак

43. Уставни суд закључује да постоји повреда права на правично суђење из члана II/3е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 став 1 Европске конвенције када су редовни судови одбацили апелантов захтјев за судско одлучивање у ситуацији када се апелант потписао у рубрици прекршајног налога о прихватању одговорности, али да су пропустили да испитају и да оцијене апелантове наводе да је то учинио под присилом, те да о томе нису дали довољна и релевантна образложења која би била у складу са правом на правично суђење и правом на приступ суду.

44. На основу члана 59 ст. (1) и (2) и члана 62 став (1) Правила Уставног суда, Уставни суд је одлучио као у диспозитиву ове одлуке.

45. Према члану VI/5 Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће.

Предсједница
Уставног суда БиХ,
Валерија Галић, с.р.

Уставни суд Босне и Херцеговине у Великом вијећу у предмету број АП 3360/20, на основу члана VI/3б) Устава Босне и Херцеговине, члана 57 став (3) и члана 72 став (6) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине - пречишћени текст ("Службени гласник Босне и Херцеговине", број 94/14), у саставу:

- Мато Тадић, предсједник,
- Миодраг Симовић, потпредсједник,
- Мирсад Ђеман, потпредсједник,
- Валерија Галић, судија,
- Сеада Палаврић, судија,
- Златко М. Кнежевић, судија,

на сједници одржаној 6. јула 2022. године, донио је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

Утврђује се да Савјет министара Босне и Херцеговине није извршио Одлуку Уставног суда Босне и Херцеговине број АП 3360/20 од 16. децембра 2021. године.

У складу са чланом 72 став (6) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, ово рјешење доставља се Тужилаштву Босне и Херцеговине.

Рјешење објавити у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине", "Службеном гласнику Републике Српске" и "Службеном гласнику Брчко дистрикта Босне и Херцеговине".

Образложење

1. Уставни суд Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Уставни суд) је Одлуком број АП 3360/20 од 16. децембра 2021. године усвојио апелацију коју су поднијели Јадранка Хусковић, Шерифа Хасић, Јасминка Милојевић, Муневера Мехић, Омер Чехић, Семир Побрић, Невза Чолић, Рабија Гривозић, Хиба Саранчић, Омер

Хусић, Разија Омановић, Осман Чаме и Азра Пенава и утврдио повреду права на забрану подвргавања нехуманом поступку из члана II/36) Устава Босне и Херцеговине и члана 3 Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода (у даљем тексту: Европска конвенција). Предметном одлуком Уставни суд је, између осталог, наложио Савјету министара Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Савјет министара) да, у складу са чланом 74 Правила Уставног суда, апелантима у року од три мјесеца од дана достављања те одлуке исплати износ од по 1.000,00 КМ на име накнаде нематеријалне штете због кршења права из члана II/36) Устава Босне и Херцеговине и члана 3 Европске конвенције уз обавезу да, након истека тог рока, апелантима плати законску затезну камату на евентуално неисплаћени износ, или дио износа накнаде одређене том одлуком. Такође, Уставни суд је, у складу са чланом 72 став (5) Правила Уставног суда, наложио Савјету министара да у року од три мјесеца од дана достављања те одлуке обавијести Уставни суд о мјерама предузетим с циљем извршења те одлуке.

2. Предметна одлука је достављена Савјету министара 4. јануара 2022. године, што значи да је рок за достављање обавјештења о предузетим мјерама у складу са предметном одлуком истекао 4. априла 2022. године.

3. Савјет министара није обавијестио Уставни суд о предузетим мјерама у остављеном року.

4. Уставни суд је дописом од 7. јуна 2022. године затражио од Савјета министара да обавијести овај суд о предузетим мјерама с циљем извршења предметне одлуке најкасније у року од пет дана

од дана пријема дописа. Савјет министара је примио допис 7. јуна 2022. године.

5. Савјет министара није одговорио на допис Уставног суда.

6. Уставни суд је поново, 21. јуна 2022. године, затражио од Савјета министара да обавијести овај суд о предузетим мјерама с циљем извршења предметне одлуке, али Савјет министара није обавијестио Уставни суд о предузетим мјерама.

7. Уставни суд је у Одлуци број АП 3360/20 од 16. децембра 2021. године одредио начин и рок за извршење одлуке. На основу свега наведеног, Уставни суд је закључио да одлука није извршена. Такође, према члану 72 став (1) Правила Уставног суда, коначне и обавезујуће одлуке Уставног суда дужно је поштовати свако физичко и правно лице, према ставу (2) истог члана, сви органи власти су дужни да спроведу Уставног суда у оквиру својих надлежности утврђених Уставом и законом, а према ставу (6), Уставни суд доноси рјешење којим се утврђује да одлука Уставног суда није извршена, односно може да одреди начин извршења одлуке.

8. У складу са чланом 72 став (6) Правила Уставног суда, ово рјешење се доставља надлежном Тужилаштву Босне и Херцеговине.

9. Према члану VI/5 Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће.

Предсједник
Уставног суда БиХ,
Мато Тодић, с.р.

САДРЖАЈ

ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

1930	Одлука о одобрењу исплате једнократне новчане помоћи, број: 04/1-012-2-3296/22	1
1931	Одлука о давању сагласности на План утрошка средстава, број: 04/1-012-2-3291/22	1
1932	Одлука о давању сагласности на План утрошка средстава, број: 04/1-012-2-3299/22	1
1933	Одлука о давању сагласности, број: 04/1-012-2-3298/22	2
	Рјешење о постављењу вршиоца дужности помоћника министра за Ресор за рад и запошљавање у Министарству рада и борачко-инвалидске заштите	2

МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ

1934	Правилник о регистрацији, односно одобравању објеката за производњу и промет хране животињског поријекла и вођењу регистара	2
------	---	---

МИНИСТАРСТВО ПРАВДЕ

1935	Допуна Јединствене листе вјештака, број: 08.020/704-144/20	14
1936	Измјена Јединствене листе вјештака, број: 08.020/704-144/20	15

МИНИСТАРСТВО РАДА И БОРАЧКО-ИНВАЛИДСКЕ ЗАШТИТЕ

1937	Лиценца за "Техпро" d.o.o. Vanja Luka, број регистра: 1/2022	15
1938	Лиценца за "Техпро" d.o.o., број регистра: 1/2022	15

РЕПУБЛИЧКА УПРАВА ЗА ГЕОДЕТСКЕ И ИМОВИНСКО-ПРАВНЕ ПОСЛОВЕ

Рјешење о потврђивању катастра непокретности за дио катастарске општине Превраћ, општина Фоча, број: 21.08/951-20/22	15
Рјешење о измјени и допуни Рјешења о потврђивању катастра непокретности за катастарску општину Јошик, општина Козарска Дубица, број: 21.08/951-29/21	15

ФОНД ЗДРАВСТВЕНОГ ОСИГУРАЊА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Статут о измјени Статута Фонда здравственог осигурања Републике Српске	16
--	----

РЕГУЛАТОРНА КОМИСИЈА ЗА ЕНЕРГЕТИКУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Рјешење о издавању Дозволе за обављање дјелатности производње електричне енергије, број: 01-364-6/22/P-47-272	17
---	----

КАЗНЕНО-ПОПРАВНИ ЗАВОД ФОЧА

Правилник о измјенама и допунама Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста Казнено-поправног завода Фоча ...	18
---	----

САВЈЕТ МИНИСТАРА БиХ

Одлука о измјени Одлуке о привременој забрани извоза одређених шумских дрвних сортимената, огревног дрвета и производа од дрвета	19
--	----

УСТАВНИ СУД БиХ

Одлука о допустивости и меритуму, број: У 11/22	19
Одлука о допустивости и меритуму, број: АП 603/21	27
Рјешење број: АП 3360/20	31

ОГЛАСНИ ДИО	8 страна
-------------------	----------

